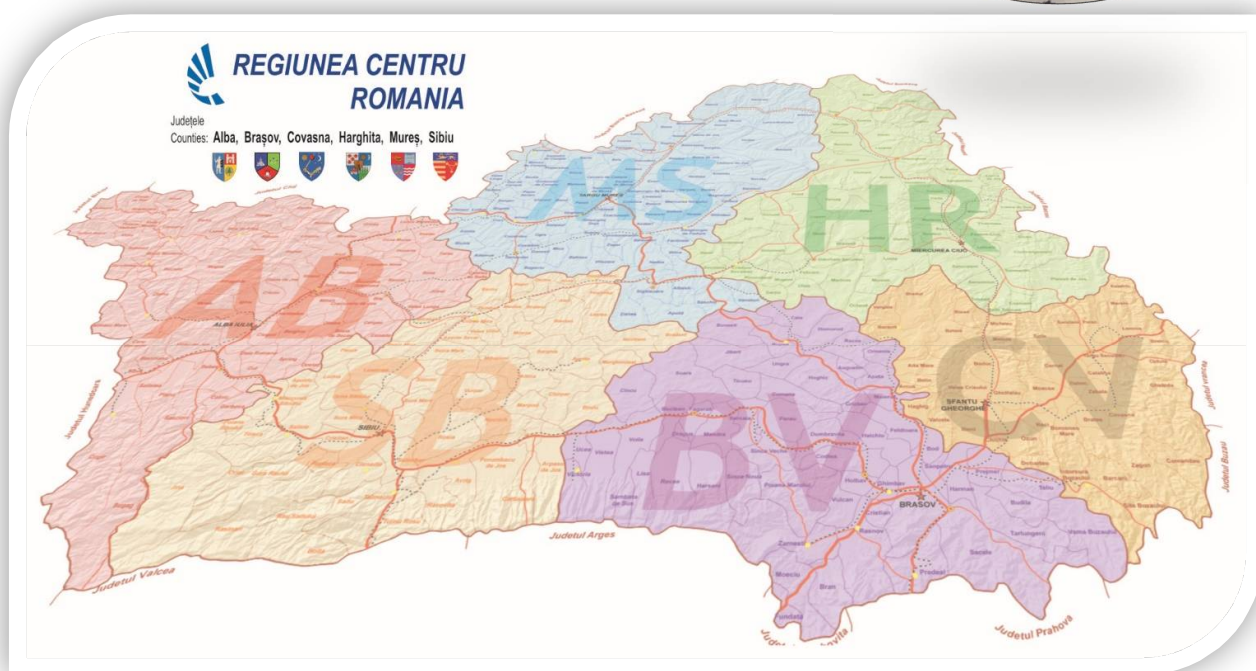

RAPORT DE ACTIVITATE

Anul 2023

Coordonăm dezvoltarea. Susținem proiectele de viitor!

Ianuarie 2024

LISTA ABREVIERI

ADR	Agenția pentru Dezvoltare Regională
POR	Programul Operațional Regional 2014-2020
AM POR	Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2014-2020
PR Centru	Programul "Regiunea Centru" 2021-2027
REGIO Centru	Programul "Regiunea Centru" 2021-2027
AM PR Centru	Autoritatea de Management pentru Programul "Regiunea Centru"
UE	Uniunea Europeană
CE	Comisia Europeană
CM POR	Comitetul de Monitorizare a Programului Operațional Regional
CM PR	Comitetul de Monitorizare a Programului "Regiunea Centru"
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
HG	Hotărâre de Guvern
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
OI	Organism Intermediar
MIPE	Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene
MCID	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
DG	Director General
DRPC	Departament Relații Publice și Comunicare
RU	Resurse umane
CDR	Consiliul pentru Dezvoltare Regională
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
ONG	Organizație Non Guvernamentală
POSCCE	Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice
ITI	Investiții Teritoriale Integrate
FTJ	Fondul pentru Tranziție Justă
RIS 3	Smart Specialisation Strategy (3S)/Strategia de Specializare Inteligentă
RIS	Specializare Inteligentă Regională
APL	Autorități Publice Locale
TEN T	Rețeaua Trans Europeană de Transport
ZUF	Zonă Urbană Funcțională
PMUD	Plan de Mobilitate Urbană Durabilă
GIS	Sistem de Informații Geografice
ANRM	Agenția Națională pentru Resurse Minerale
ROREG	Asociația Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România
ROADMAP	Foaie de Parcurs
UEFISCDI	Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării
CDI	Cercetare, Dezvoltare, Inovare
CRI	Consortiul Regional de Inovare
TIC	Tehnologia Informației și a Comunicațiilor
SIDU	Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană
SCO	Simplified Cost Options (opțiune de cost simplificată)
SCIM	Sistemul de Control Intern Managerial

INTRODUCERE

Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru este organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care coordonează procesul dezvoltării regionale în Regiunea de Dezvoltare CENTRU, formată din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Înființată prin Legea 151/1998, ADR Centru funcționează în temeiul Legii 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, contribuind prin activități de planificare, programare, implementare de proiecte și cooperare internă și internațională la dezvoltarea durabilă a Regiunii Centru în folosul locuitorilor ei. Activitatea ADR Centru este coordonată de Consiliul pentru Dezvoltare Regională Centru (CDR) care reunește președinții consiliilor județene și reprezentanții municipiilor, orașelor și comunelor din fiecare din cele șase județe care compun Regiunea Centru.

Beneficiind de susținerea ADR Centru, autoritățile locale și județene, organizațiile neguvernamentale și întreprinzătorii din Regiune au acces la programe de dezvoltare finanțate din fonduri europene și la programe finanțate din fonduri ale Guvernului României. Astfel, autoritățile administrației publice, instituțiile și organizațiile, comunitățile și întreprinzătorii din Regiune pot accesa resurse publice nerambursabile pentru finanțarea investițiilor din sectorul productiv, cercetare-inovare și transfer tehnologic, infrastructură, educație, sănătate, dezvoltare urbană și locală, întreprinderi mici și mijlocii, eficiență energetică, turism, mobilitate și altele.

Principalele activități ale ADR Centru conform atributelor conferite prin lege:

- ✚ Elaborarea și actualizarea la nivel regional a Planului de Dezvoltare Regională (PDR) și a planurilor și documentelor strategice din diferite sectoare de activitate;
- ✚ Gestionarea la nivel regional a programelor de dezvoltare finanțate din fonduri europene, naționale și sau alte surse locale sau private;
- ✚ Dezvoltarea de parteneriate și promovarea de proiecte regionale la nivel european;
- ✚ Promovarea regiunii și a activităților care decurg din politicile de dezvoltare regională.

Pe parcursul anului 2023, activitatea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru s-a axat pe:

- ✚ Elaborarea și monitorizarea într-un semnificativ cadru partenerial, a documentelor de planificare a dezvoltării. Aprobarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) Centru 2021-2027 a facilitat implementarea și actualizarea Strategiei de Specializare Inteligentă de la nivel regional, fiind dezvoltat și portofoliul regional de proiecte pentru perioada 2021-2027.
- ✚ Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 în Regiunea Centru.
- ✚ Implementarea la nivel regional a Programului "Regiunea Centru" pentru perioada 2021-2027, concomitent cu o contribuție semnificativă la elaborarea documentelor de programare de la nivel național pentru perioada de programare 2021-2027.
- ✚ Monitorizarea ex-post a Programelor Operaționale 2007-2013 implementate în Regiunea Centru.
- ✚ Implementarea, în calitate de Organism Intermediar, pe baza Acordurilor de Delegare încheiate cu MIPE, pentru Programul Tranziție Justă –Județul Mureș și a 5 priorități din cadrul Programului Sănătate.
- ✚ Dezvoltarea și promovarea de parteneriate și proiecte regionale și implementarea acestora la nivel regional.
- ✚ Cooperare internă și internațională, concomitent cu promovarea investițională și a mediului de afaceri din Regiunea Centru.

Capitolul I

Planificarea dezvoltării

Obiectivul general al activității este elaborarea în parteneriat a Planului de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru (PDR Centru) și a Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă (RIS3) pentru perioada 2021-2027 precum și implementarea și monitorizarea acestor documente strategice. Activitățile specifice procesului de planificare regională derulate în cursul anului 2023 au vizat, în principal:

- Implementarea și monitorizarea Planului de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027;
- Implementarea și monitorizarea RIS3 Centru;
- Coordonarea activității structurilor partenariale regionale pentru elaborarea, implementarea și monitorizarea a PR Centru și RIS3 Centru;
- Susținerea parteneriatelor regionale și a activităților de cooperare interregională ale partenerilor regionali;
- Participarea la activități desfășurate în cadrul unor structuri consultative regionale sau naționale
- Dezvoltarea capacității ADR Centru de planificare regională/locală și furnizarea de servicii de inovare precum și de a difuza aceste servicii către partenerii regionali;

1. Implementarea Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027

Activitatea de planificare a dezvoltării trebuie să fie susținută de date și informații statistice din teritoriu care pot surprinde cu mai mare acuratețe situația existentă și pot oferi o informare corectă și pertinentă a factorilor de decizie de la nivel local și regional, în scopul fundamentării unor decizii privind investițiile necesare. În acest sens, ADR Centru elaborează începând din anul 2020 un buletin statistic trimestrial și, cu o frecvență anuală, 1-2 analize tematice la nivel regional pe care le publică în secțiunea “Dezvoltare regională” a site-ului www.adrcentru.ro.

Asigurarea implementării PDR Centru 2021-2027 a presupus derularea în anul 2023 a următoarelor subactivități:

- 1.1. Monitorizarea și implementarea Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027;
- 1.2. Sprijinirea politicilor de dezvoltare la nivel județean și regional în corelare cu prioritățile regionale, din PDR, RIS și a celor europene;
- 1.3. Susținerea parteneriatelor regionale și a activităților de cooperare interregională ale partenerilor regionali;
- 1.4. Dezvoltarea capacității ADR de planificare regională/locală și de furnizare a serviciilor de inovare precum și de a difuza aceste servicii către partenerii regionali.

Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 include Strategia de Dezvoltare Regională, document structurat pe **6 domenii strategice de dezvoltare**, fiecare dintre acestea grupând un număr de priorități și măsuri specifice:

- ❖ Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă
- ❖ Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare
- ❖ Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
- ❖ Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice
- ❖ Turism și patrimoniu cultural
- ❖ Dezvoltarea rurală, agricultură și silvicultură

Implementarea PDR Centru se va întinde până la finalul anului 2029 și va avea la bază atât finanțări nerambursabile din Programul Regional și programele naționale cu finanțare europeană prin FEDR, oportunitățile de finanțare oferite în cadrul Planului Național Strategic, noile pachete financiare și programe cu finanțare europeană adoptate ca răspuns la situațiile de criză sanitară și climatică (PNRR, PTJ), cât și programele cu finanțare națională (ex. Programul Anghel Saligny) și din alte surse proprii sau atrase de către titularii de proiecte.

În vederea sprijinirii actorilor regionali în vederea implementării eficiente a PDR Centru, pe parcursul anului 2023, s-au desfășurat următoarele subactivități:

1.1. Monitorizarea și implementarea Planului de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027

1.1.1. Monitorizarea evoluției disparităților teritoriale la nivelul Regiunii Centru

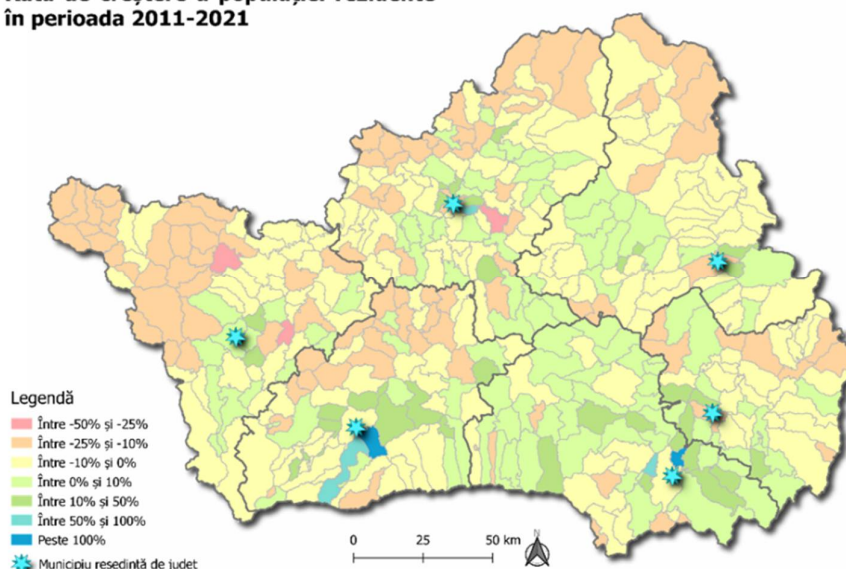
Ca parte a activității de implementare a PDR Centru, a fost elaborat în perioada martie-noiembrie 2023 studiul regional cu titlul **"Analiza disparităților intraregionale la nivelul Regiunii Centru"**.

Obiectivul principal al acestui studiu este de a scoate în evidență disparitățile de ordin teritorial, demografic și economic care există între județele Regiunii Centru, între mediul urban și cel rural,

respectiv între subzonele geografice ale Regiunii Centru. În subsidiar, ne-am propus să identificăm cauzele acestor disparități pentru a se putea stabili, pe o bază corectă, noi măsuri de sprijin și pentru a face ajustări la programele în curs, în concordanță cu principiile și obiectivele politicii europene de coeziune.

Studiul este structurat în 3 secțiuni principale care abordează, pe rând, disparitățile socio-demografice, disparitățile privind echiparea teritoriului și disparitățile economice în interiorul Regiunii Centru. Ca surse principale de informații au fost utilizate bazele de date și publicațiile Eurostat, cele ale Institutului Național de Statistică, inclusiv rezultatele recensămintelor populației și locuințelor realizate în anii 1992, 2002, 2011 și 2021, precum și buletine statistice ale Băncii Naționale a României.

**Rata de creștere a populației rezidente
în perioada 2011-2021**

Ca informații primare, au fost utilizate exclusiv date statistice oficiale pentru a putea beneficia de garanția corectitudinii, acestea fiind colectate, prelucrate și centralizate într-un mod unitar și validate din punct de vedere științific de către organismele oficiale de profil. Pentru o mai bună vizualizare a discrepanțelor intraregionale au fost realizate peste 30 hărți tematice având la bază diverși indicatori agregați la nivel județean sau la nivel de unitate administrativ-teritorială.

Ultima secțiune a studiului prezintă, prin intermediul unor indicatori compuși definiți ad-hoc, situația din județele Regiunii Centru în raport cu media regională, pe cele 3 mari domenii analizate: populație, teritoriu, economie. Studiul a fost publicat pe pagina de web a ADR Centru, în cadrul secțiunii *Dezvoltare Regională* și poate fi consultat accesând linkul: <https://www.adrcentru.ro/dez-reg/analiza-disparitatilor-intraregionale-la-nivelul-regiunii-centru/>.

1.2. Sprijinirea politicilor de dezvoltare la nivel județean și regional în corelare cu prioritățile din PDR Centru 2021-2027, RIS3 și a celor europene

1.2.1. Elaborarea unei analize regionale privind provocările zonei rurale și potențialul de inovare și dezvoltare a sectorului agroalimentar

În cadrul Departamentului Politici Regionale a fost elaborată în cursul anului 2023 o scurtă analiză regională privind provocările zonei rurale și potențialul de inovare și dezvoltare a sectorului agroalimentar care a fost prezentată în cadrul unei întâlniri de tipul EDP (Entrepreneurial Discovery Process) cu membrii Grupului tematic de lucru, desfășurate la Sibiu în luna iulie 2023. Informațiile incluse în analiză au servit ca bază de discuții pentru identificarea principalelor provocări și găsirea de noi oportunități în ce privește inovarea și dezvoltarea sectorului agroalimentar.

1.2.2. Elaborarea unei analize regionale privind sectorul industriilor creative

Sectorul IT și al Industriilor Culturale și Creative (ICC) reprezintă unul din domeniile de specializare inteligentă la nivel regional stabilit prin RIS3 Centru 2021-2027 și totodată un sector cu un potențial semnificativ de dezvoltare la nivel european. Ca parte a suportului tehnic acordat de ADR Centru actorilor din acest domeniu se numără organizarea de întâlniri de tip EDP cu membrii Grupului Tematic de Lucru. În vederea întâlnirii Grupului de Lucru desfășurată la Târgu Mureș în iulie 2023 a fost actualizată analiza regională a sectorului IT&ICC. Analiza include atât prezentarea celor mai recente date statistice și maparea la zi a actorilor regionali din domeniu cât și identificarea principalelor provocări și oportunități din domeniu în contextul eforturilor de revenire după criza sanitară provocată de pandemia COVID 19.

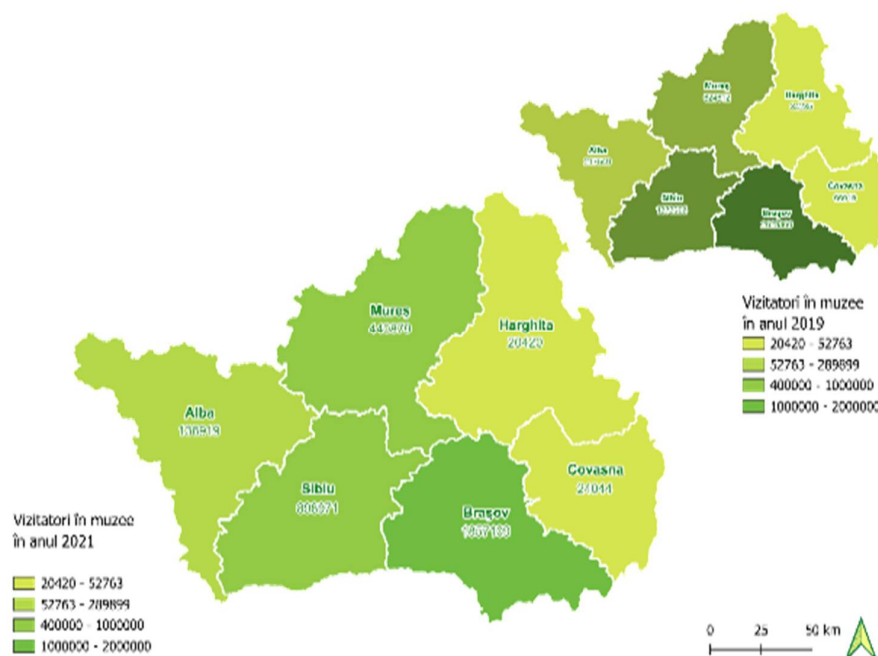
1.2.3. Elaborarea buletinelor statistice

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a continuat în anul 2023 seria de buletine de date și informații statistice, considerând că acest demers constituie un sprijin tehnic acordat autorităților publice și organizațiilor din Regiunea Centru implicate în dezvoltarea locală. Fiecare număr al **Buletinului Statistic Regional** prezintă date și indicatori relevanți privind evoluția și nivelul de dezvoltare ale Regiunii Centru și a județelor componente, furnizând date în profil regional și județean despre structura populației și fenomenele demografice, echiparea teritoriului, situația economică, fluxurile turistice, piața muncii, câștigurile salariale și pensiile, protecția socială etc. În cursul anului 2023 au fost elaborate și diseminate patru ediții ale buletinului statistic regional, acestea putând fi consultate pe website-ul ADR Centru, în secțiunea Dezvoltare regională, accesând link-ul <http://www.adrcentru.ro/dezvoltare-regionala-cat/buletin-statistic>

1.2.4. Elaborarea de hărți suport și materiale informaționale

În perioada ianuarie–februarie 2023, respectiv octombrie–noiembrie 2023 au fost elaborate fișele de date statistice la nivel regional și județean cuprinzând indicatori privind demografia, forța de muncă, protecția socială, economia regională, infrastructura de transport, turismul. Fișele de date statistice se actualizează semestrial, permițând radiografierea rapidă a situației socioeconomice din regiune și din fiecare județ.

În anul 2023 au fost elaborate, de asemenea, mai multe **hărți la nivel regional și județean cu o tematică diversă**: demografia, infrastructura de transport, turismul, demografia, infrastructura de sprijinire a afacerilor etc.

1.3. Susținerea parteneriatelor regionale și a activităților de cooperare interregională ale partenerilor regionali

1.3.1. Organizarea întâlnirii Comitetul Regional pentru elaborarea PDR Centru (CRP Centru)

În data de 7 decembrie 2023 s-a desfășurat întâlnirea Comitetului Regional pentru elaborarea PDR Centru (CRP Centru) convocată de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de coordonator al CRP Centru.

Agenda întâlnirii a cuprins ca puncte principale următoarele:

- Prezentarea Studiului privind disparitățile intraregionale la nivelul Regiunii Centru
- Prezentarea Recomandărilor incluse în Roadmap-ul elaborat în cadrul proiectului “Sprijin pentru crearea unei Rețele Naționale de Centre Regionale de Competențe pentru Planificare Strategică”
- Programul “Regiunea Centru” 2021 – 2027. Calendarul apelurilor de proiecte care vor fi lansate în anul 2024
- Prezentarea Programului Operațional Sănătate 2021 – 2027

- Prezentarea Programului Operațional Tranziție Justă 2021 – 2027
- Informare privind activitățile prevăzute pentru anul 2024 în Planul de Acțiune al PDR Centru 2021-2027
- Programul Operațional Regional 2014-2020. Proiecte pentru dezvoltarea Regiunii Centru - lecții învățate
- Prezentarea impactului proiectelor POR 2014-2020 în județele Regiunii Centru

La acest eveniment au participat 32 persoane reprezentând 25 organizații membre ale CRP Centru: autorități publice județene și locale, universități, structuri județene deconcentrate, mediu de afaceri, organizații non-guvernamentale, societatea civilă.

1.4. Dezvoltarea capacității ADR de planificare regională/locală și de furnizare a serviciilor de inovare precum și de a difuza aceste servicii către partenerii regionali

În perioada ianuarie-noiembrie 2023 a continuat implementarea proiectului **“Sprijin pentru crearea unei Rețele Naționale de Centre Regionale de Competențe pentru Planificare Strategică”** inițiat de către

Asociația Agențiilor de Dezvoltare Regională din România (ROREG) și implementat cu sprijinul tehnic al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Prin acest proiect, care s-a desfășurat pe o perioadă de 24 luni, OCDE a oferit sprijin

Agențiilor pentru Dezvoltare Regională în vederea întăririi capacității acestora de planificare strategică și de facilitare a inovării, contribuind astfel la îmbunătățirea competitivității și la dezvoltarea regională. Plecând de la o abordare regională, în acord cu realitățile din teritoriu, proiectul va permite elaborarea pentru fiecare Agenție pentru Dezvoltare Regională a unei Foi de Parcurs și a unui Plan de Acțiune (Roadmap). De asemenea, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică va susține module de instruire în domeniul planificării strategice și în cel al inovării regionale.

Principalele activități realizate în cursul anului 2023 au constat în:

- analizarea documentului elaborat de către echipa de experți a OCDE (draftul Diagnozei regionale și a Planului de Acțiune).
- asigurarea unui feedback în vederea actualizării și a completării informațiilor parțiale incluse în Diagnoza regională.
- participarea a 2 experți ai ADR Centru la seminarul de instruire *Train the Trainers* (București, 20 – 21 septembrie)
- participarea la întâlnirea finală a proiectului (online, 15 decembrie).

A. Implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027 a fost finalizată de ADR Centru în 2021 și transpusă în Programul „Regiunea Centru” până la finalul anului 2022, anul 2023 marcând accentuarea procesului de implementare.

Conform viziunii propuse prin Strategie, **Regiunea Centru își consolidează și valorifică potențialul de inovare, adoptă modificările de paradigmă tehnologică și industrială și fructifică inteligent și sustenabil specificul regional.**

Domeniile și nișele cu potențial de specializare inteligentă identificate prin procesul de descoperire antreprenorială sunt:

1. Industria auto și mecatronica – potențiale nișe – Mecatronică, Industrie 4.0, mobilitate electrică
2. Sectorul Agroalimentar – potențiale nișe – agricultură ecologică, perfecționarea lanțurilor scurte prin digitalizare și inovare socială, crearea de noi produse, Bioeconomie
3. Industria aeronautică – potențiale nișe - Robotică în domeniul aeronautic, Noi tehnologii folosite atât în Aerospace, cât și în alte domenii, Noi materiale compozite (ex. supercapacitori), Includerea nano-tehnologiilor în componente de aviație
4. Silvicultura, Prelucrarea lemnului și Industria mobilei – potențiale nișe – Tehnologii Industriale Avansate, Bioeconomie
5. IT și Industrii Culturale și Creative – potențiale nișe – jocuri video
6. Industria ușoară – potențiale nișe – textile medicale, textile auto, textile pentru industria construcțiilor
7. Sectorul Sănătate – potențiale nișe - Balneologia/medicină preventivă și recuperatorie, Medicina nutriției, Medicină personalizată, Telemedicină, Medicină regenerativă
8. Mediul construit sustenabil – potențiale nișe – Comunități durabile, Economie circulară, Noi materiale de construcții
9. Turismul – potențiale nișe – integrarea tehnologiilor digitale, utilizarea tehnologiilor AR și VR, produse și servicii turistice inovative.

Implementarea RIS3 în varianta sa actualizată este asigurată în primul rând, prin instrumentele de intervenție publică ale Programului Regiunea Centru 2021-2027. RIS3 este documentul strategic de programare definitoriu pentru Obiectivul 1 al Politicii de Coeziune – O Europă mai Inteligentă care are ca teme centrale îmbunătățirea competitivității regionale, stimularea capacităților de cercetare-inovare, promovarea utilizării tehnologiilor avansate și fructificarea avantajelor digitalizării. Importanța documentului este cu atât mai ridicată, întrucât valoarea indicativă a alocărilor pentru Obiectivul 1 trebuie să fie de minim 25% din valoarea bugetului politicii de coeziune și că Strategiile de Specializare Inteligentă regionale devin condiții favorizante, a căror menținere este necesar a fi realizată pe întreaga durată de programare. Obiectivului 1 îi corespund Prioritățile 1 – O regiune mai inteligentă și 2 – O regiune digitală din PR Centru 2021-2027.

Programul „Regiunea Centru” își propune să găsească soluții la nevoile identificate la nivel regional în cadrul Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014-2020, dar și luând în considerare și alte documente strategice elaborate la nivel european, național, precum și strategii de dezvoltare elaborate la nivel regional, județean și local.

Pentru anul 2024, principalul reper de implementare al RIS3 Centru prin PR Centru îl reprezintă utilizarea sectoarelor de specializare inteligentă regionale în calitate criteriu de eligibilitate pentru selectarea proiectelor de investiții tehnologice pentru IMM-uri, de susținere a creșterii accelerate a microîntreprinderilor și start-up-urilor și de susținere a digitalizării IMM-urilor (intervențiile 1.4.1 și 1.4.1 ale Priorității 1 și intervenția 2.2 din Prioritatea 2 a Programului).

Pe parcursul anului 2023 a continuat colaborarea cu Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării în ce privește stabilirea mecanismului comun de monitorizare a Strategiei naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI) ținând cont că RIS3 Centru 2021-2027 este parte a noii Strategii de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă (SNCISI), consolidând, astfel, accesul la finanțare pentru entitățile de CDI din Regiunea Centru pe domeniile regionale de specializare inteligentă. Platforma națională comună de monitorizare a SNCISI va operaționaliza și module regionale de monitorizare.

Platforma comună de monitorizare este parte a condiției favorizante aferente Obiectivului 1 de politici FED, Obiectivul specific 1.1 Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, și Obiectivul specific 1.4 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat.

În aceeași direcție, ADR Centru a colaborat cu MIPE și MCID în elaborarea și perfecționarea Autoevaluării naționale privind condiția favorizantă aferentă OP 1 FEDR, în vederea transmiterii la Comisa Europeană, în cadrul Comitetului de Coordonare pentru Specializare Inteligentă.

Implementarea RIS3 Centru 2021-2027 a continuat în 2023 și prin susținerea pregătirii proiectelor de infrastructură. În cadrul Programului Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020, schema de ajutor de stat/ajutor de minimis pentru pregătirea documentațiilor proiectelor de infrastructură în domeniul specializării inteligente. Proiectele de investiții pentru care sunt sprijinite documentațiile, urmează să participe, conform condițiilor, în cadrul competițiilor din exercițiul financiar 2021-2027. Facilitatea acordată în vederea pregătirii prealabile a documentațiilor vizează parcurgerea accelerată a procesului de maturizare a proiectelor.

Creșterea rolului cercetării-dezvoltării, în general, și extinderea inovării în diverse domenii economice și sociale, întărirea legăturilor între Cercetare și Economie se află la baza Strategiei de Specializare Inteligentă. Activitățile desfășurate de ADR Centru au presupus o abordare integrată în vederea valorificării tuturor instrumentelor avute la dispoziție pentru promovarea obiectivelor strategice. Între acestea se numără participările în proiecte internaționale, participările la evenimente naționale și internaționale, misiuni economice, evenimente de brokeraj.

De asemenea, în vederea perfecționării continue a instrumentelor de implementare ale RIS3 Centru, au fost menținute contacte și au fost inițiate discuții cu Punctul Național de Contact Horizon Europe din cadrul MCID, cu Comisia Europeană pe tema Smart Specialisation Community of Practice (S3 CoP) și Strategic evaluation of the technology transfer and IPR protection systems of Bulgaria, Croația and România, Harnessing Talent Platform.

ADR Centru a fost implicată în dezbaterile și analiza, eficientizarea și actualizarea cadrului legal în domeniul turismului” (proiect SIPOCA 392), precum și în Comitetul de monitorizare pentru Programul operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare.

Sectoarele regionale de excelență sunt susținute în cadrul participării în diverse proiecte. Astfel, și pe parcursul anului 2023, s-a continuat derularea mai multor proiecte care sunt prezentate în secțiunile relevante ale acestui raport.

B. Activitatea structurilor partenariale regionale: Consorțiul Regional de Inovare al Regiunii Centru

Activitatea CRI Centru și a membrilor săi a fost esențială pentru elaborarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027, precum și pentru pregătirea noului PR Centru. Având în vedere orientarea mult mai consistentă a acestui Program spre Cercetare și Inovare, alături de edificarea unei guvernante naționale multi-nivel a Strategiei Naționale de Cercetare Inovare și Specializare Inteligentă, care, pentru prima dată, are în vedere nivelul regional, este de așteptat ca importanța CRI, ca structură partenerială consultativă strategică regională, să crească semnificativ.

Pe parcursul anului 2023, CRI Centru a fost implicat în reforma Cadrului normativ incident activității de CDI inițiată de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, fiind incluse în acest proces de pre-consultare Ordonanța nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, la care se adaugă și actele normative subsecvente acestora. Inițiativa MCID reprezintă inițierea reformelor R2 Eficientizarea guvernantei în domeniul CDI și R3 Reforma carierei de cercetător, parte a PNRR, Pilonul III Creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv coeziune economică, locuri de muncă, productivitate, competitivitate, cercetare, dezvoltare și inovare, precum și o piață internă funcțională, cu IMM-uri puternice, Componenta C9 Suport pentru sectorul privat, CDI. Contribuțiile membrilor CRI Centru, colectate de ADR Centru, au fost transmise MCID.

Membrii Consorțiului Regional de Inovare s-au întâlnit în ședință la Brașov, în data de 21 Noiembrie 2023, având pe Ordinea de zi discutarea și avizarea Raportului de implementare a RIS3 și un raport de activitate a CRI pentru 2022 (întocmite de ADR Centru), informarea privind stadiului îndeplinirii condiției favorizante aferentă OP1 FEDR, precum și 2 ateliere de lucru în paralel, pentru dezbaterile condițiilor de eligibilitate aferente apelurilor 1.1.2 Creșterea capacităților private de CDI și 1.3.1 Trecerea de la idee la piață din cadrul Priorității 1 a PR Centru 2021-2027. Membrii CRI Centru implicați în aceste ateliere de lucru au oferit opinii avizate asupra abordărilor preconizate de ADR Centru, sugerând anumite ajustări care au fost preluate și integrate în versiunile consolidate ale documentelor de apel.

Consorțiul Regional de Inovare a mai fost consultat în scris asupra intervențiilor care pregătesc proiectele strategice aferente Obiectivului 1 de Politici din PR Centru, 1.3.3 Platforma pilot de inovare deschisă și 2.1.2 Platformă regională pilot de open-inovation în domeniul smart-city, observațiile primite fiind integrate în versiunea consolidată a Ghidului.

Capitolul II

Implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020

Programul Operațional Regional (POR) 2014-2020 este succesorul POR 2007-2013 și unul dintre programele prin care România a putut accesa fondurile europene structurale și de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), în perioada 2014-2020.

POR 2014-2020 a fost adoptat de CE pe data de 23 iunie 2015. În perioada 2016-2017 programul a suferit o serie de modificări, în principal în ce privește alocările, dar și introducerea unei noi Axe prioritare - Axa prioritară 13 – Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii cu impact semnificativ la nivel național și regional. De asemenea în cursul anului 2017, POR 2014-2020 a primit o alocare de 160 milioane euro de la Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Pentru reducerea riscului dezangajării fondurilor alocate POR la finalul anului 2018, în cadrul ședinței CM POR din data de 24 mai 2018, s-a propus o nouă modificare asupra programului, prin crearea a 2 Axe Prioritare noi: Axa Prioritară 14 „Crearea infrastructurii spitalelor regionale de urgență” și Axa Prioritară 15 „Inițiativa pentru IMM-uri”. De asemenea, prin decizia CMPOR nr. 97/ 26.06.2018, adoptată prin procedură scrisă, s-a aprobat o nouă modificare a programului, noua versiune fiind transmisă spre aprobare CE prin sistemul electronic de transmitere a informațiilor (SFC 2014).

Astfel, Programul a avut **15 Axe Prioritare**, cu o alocare estimată de 8,38 miliarde euro, din care **6,86 miliarde de euro reprezintă sprijinul UE**, prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Alocarea aferentă Regiunii Centru din cadrul POR 2014-2020 este de **660,90 milioane Euro din FEDR**, la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de **788,89 milioane Euro**.

Axele Prioritare POR 2014-2020, împreună cu activitățile aferente și potențialii beneficiari, precum și alocările financiare la nivel național și regional din FEDR sunt detaliate în tabelul următor:

Axa Prioritară	Alocare FEDR total (mil. EUR)	Alocare FEDR Regiunea Centru (mil. EUR)	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	152,53	13,89	Crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT) și a parcurilor științifice și tehnologice; Sprijinirea IMM-urilor care în parteneriat cu un ITT implementează în activitatea proprie un rezultat al cercetării	IMM, APL urban și rural, ONG, universități, clustere, și alte entități care furnizează activități de transfer tehnologic conform legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	979,68	118,28	Construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/ servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale; Înființarea de incubatoare de afaceri instrumente financiare pentru IMM.	Microîntreprinderi, IMM, fondatori incubatoare de afaceri
AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	936,69	91,59	Eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	516,69	40,17	Transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	957,45	132,32	Transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.)	APL (reședințe de județ)
	106,38	14,70	Revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate etc.)	
	50,00	6,91	(Comunități marginalizate) Clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică;	
	65,00	8,98	Infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	276,60	29,34	Restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO și național) ONG, Unități de cult

	91,22	8,30	Regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate etc).	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 6 – Infrastructură de transport rutier	885,39	92,22	Modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)
AP 7 – Valorificare potențial turistic	99,74	10,29	Dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice
AP 8 – Infrastructură sanitară și socială	260,51 87,60	18,29 2,64	Reabilitare/modernizare/construcție infrastructură de sănătate; Reabilitare/modernizare infrastructură socială	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați
AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	83,74	-	Acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL - APL, IMM, ONG, unități de cult, etc din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori
AP 10 – Infrastructură educațională	296,70	30,71	Reabilitare/modernizare/construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități
AP 11 – Cadastru	253,43	-	Integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României;	ANCP
AP 13 – Regenerare urbană orașe mici și mijlocii	200,00	18,13	Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și cultural recreative – centre sociale de zi, cantine sociale, locuințe sociale, grădinițe, creșe, școli, clădiri cu funcțiuni cultural-recreative Îmbunătățirea spațiilor publice urbane – drumuri publice, zone pietonale, parcuri, sisteme de supraveghere, utilități, parcuri de mici dimensiuni	APL din orașe sub 100.000 locuitori, cu excepția reședințelor de județ
AP 14 – Spitale regionale de urgență	150,00	-	Construcția și dotarea spitalelor de urgență regionale (Cluj, Craiova, Iași)	MS, parteneriate între MS și APL și instituțiile publice locale.
AP 15 - Inițiativa pentru IMM-uri	250,00	-	Facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare prin implementarea instrumentului de garantare neplafonată	IMM
TOTAL	6.860,00	660,90		

Derularea apelurilor de proiecte în cadrul POR 2014-2020 are la bază prevederile Ghidului general, precum și prevederile Ghidurilor specifice apelurilor de proiecte aferente fiecărei Priorități de Investiții/ Axe Prioritare/ Operațiuni și/ sau Ghidurilor specifice apelurilor naționale. Prevederile respectivelor documente se completează sistematic în ceea ce privește informațiile necesare pentru depunerea cererilor de finanțare.

Ca regulă generală, apelurile de proiecte în cadrul POR 2014-2020 se **lansează on-line, prin utilizarea aplicației MySMIS**. Ulterior depunerii, cererile de finanțare vor intra într-un sistem de verificare, evaluare și selecție, în urma căruia vor fi finanțate doar proiectele care întrunesc toate condițiile de eligibilitate și, care, în urma evaluării tehnice și financiare, se încadrează în alocarea apelului respectiv de proiecte. Contractul de finanțare va fi semnat de AM POR, ADR din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020 și solicitant. În cursul anului 2023, principalele activități privind POR 2014-2020 au constat în:

- ✚ Realizarea activităților de helpdesk și consultanță asigurate beneficiarilor de fonduri ai POR 2014-2020;
- ✚ Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020;
- ✚ Efectuarea procesului de evaluare și selecție și a celui de contractare pentru proiectele depuse în cadrul apelurilor de proiecte lansate;
- ✚ Efectuarea procesului de monitorizare a implementării și verificare financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020
- ✚ Evaluarea POR 2014-2020.

1. Realizarea activităților de helpdesk și consultanță și participarea la pregătirea documentelor de programare

În cursul anului 2023, **activitatea de helpdesk** și asigurarea de sprijin în pregătirea documentațiilor pentru accesarea fondurilor pe POR 2014-2020 s-a concentrat pe:

- ✚ Soluționarea a **28 de cereri de informații** (directe, telefonice sau transmise în format scris) privind accesarea fondurilor din cadrul POR;

- ✚ Elaborarea a **12** ediții lunare ale **Catalogului Surselor de Finanțare Nerambursabilă**;

În ceea ce privește **informarea beneficiari privind detaliile apelurilor de proiecte**, în cursul anului 2023, activitatea ADR Centru s-a concentrat pe:

- ✚ Informarea cu privire la aspectele privind închiderea POR 2014-2020;
- ✚ Participare la **48 întâlniri de lucru** privind POR 2014-2020 cu un total de **354 de participanți**;

Nr	Activitate	Data	Locația	Nr. participanți
1	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Câmpeni	04.01.2023	ADR Centru	8
2	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consistoriului Evanghelic	10.01.2023	ADR Centru	6
3	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT comuna Ighiu	16.01.2023	ADR Centru	5
4	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Unirea Pres SRL	25.01.2023	ADR Centru	10
5	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Borsec	06.02.2023	ADR Centru	8
6	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Sărmașu	09.02.2023	ADR Centru	6
7	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Reghin	15.02.2023	ADR Centru	5
8	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Blaj	24.02.2023	ADR Centru	6
9	Ședința Consiliului de Dezvoltare Regională Centru	22.03.2023	Brașov	50
10	Întâlnire de lucru OI - AM POR 2014-2020	04.04.2023	Online	8
11	Întâlnire de lucru reprezentanții UAT Municipiul Alba Iulia	06.04.2023	ADR Centru	6
12	Întâlnire de lucru Beneficiar UAT Orașul Cugir	20.04.2023	ADR Centru	5
13	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Comuna Ciugud	25.04.2023	ADR Centru	7
14	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT FĂGĂRAȘ	28.04.2023	ADR Centru	6
15	Întâlnire de lucru SC Optimus Rogi SRL	03.05.2023	ADR Centru	5
16	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT MIERCUREA NIRAJULUI	08.05.2023	ADR Centru	7
17	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Universității Lucian Blaga, Sibiu	17.05.2023	ADR Centru	6
18	Întâlnire AMPOR – OI 2014-2020	09.05.2023	București	7
19	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Municipiul Alba Iulia	06.06.2023	ADR Centru	8
20	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Cisnădie	07.06.2023	ADR Centru	6
21	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Comuna Ciumani	09.06.2023	ADR Centru	9
22	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Luduș	13.06.2023	ADR Centru	5
23	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Jidvei	19.06.2023	ADR Centru	6
24	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Pănet	27.06.2023	ADR Centru	7
25	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliul Județean Alba și Spitalul Județean Alba	04.07.2023	ADR Centru	8
26	Întâlnire de lucru Focus Grup Evaluare POR, AP 9	07.07.2023	Online	20
27	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Jidvei	10.07.2023	ADR Centru	5
28	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Zlatna	10.07.2023	ADR Centru	7
29	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Universității de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie din Târgu Mureș	11.07.2023	ADR Centru	6
30	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Teiuș	13.07.2023	ADR Centru	5
31	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Harghita	03.08.2023	ADR Centru	7
32	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Săsciori	08.08.2023	ADR Centru	6
33	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Sighișoara	23.08.2023	ADR Centru	5

34	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Covasna	30.08.2023	ADR Centru	6
35	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Făgăraș	06.09.2023	ADR Centru	6
36	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Alba	11.09.2023	ADR Centru	5
37	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Odorheiu Secuiesc	12.09.2023	ADR Centru	5
38	Întâlnire de lucru cu reprezentanții DOX COMPANY SRL	21.09.2023	ADR Centru	4
39	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Consiliului Județean Covasna	22.09.2023	ADR Centru	7
40	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Inspectoratului de Jandarmi Județean Sibiu	28.09.2023	ADR Centru	6
41	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Făgăraș	29.09.2023	ADR Centru	5
42	Întâlnire de lucru cu reprezentanții Bisericii Evanghelice CA din România, Consistoriul Superior	05.10.2023	ADR Centru	7
43	Întâlnire de lucru UAT Municipiul Aiud	02.11.2023	ADR Centru	7
44	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Brașov	03.11.2023	Online	7
45	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Mediaș	08.11.2023	ADR Centru	5
46	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Alba Iulia	09.11.2023	ADR Centru	5
47	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Luduș	16.11.2023	ADR Centru	4
48	Întâlnire de lucru cu reprezentanții UAT Copșa Mică	14.12.2023	ADR Centru	4

În contextul activității de evaluare a POR 2014-2020, ADR Centru a fost implicată în calitate de membru în Comitetul de Coordonare al Evaluării POR 2014-2020 în analiza și aprobarea Rapoartelor inițiale și finale aferente studiilor de evaluare privind "Evaluarea intervențiilor POR 2014 – 2020 - etapa a II-a".

Reprezentanții **Serviciului Helpdesk** au mai participat la evenimente organizate de Guvernul României (Dezbateri Regionale privind progresul în implementarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 Târgu Mureș, 12 ianuarie 2023), reprezentanți ai Parlamentului European (Promovarea fondurilor europene **Startoljunk rá!** – 18 mai și 9 iunie 2023 – Târgu Mureș, 10 iunie Sântu Gheorghe și Odorheiu Secuiesc) sau evenimente organizate de alte ministere pe subiectul promovării fondurilor europene în România (Prezentare Programul Educație și Ocupare și Programul Incluziune și Demnitate Socială – Alba Iulia – 8 mai 2023).

2. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020

Finalizare implementare acțiuni Plan de comunicare: realizare 100%
Avizare materiale: 100%

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate următoarele activități:

- ✚ S-au organizat în parteneriat, **87 de evenimente de informare privind rezultatele obținute prin proiectele POR 2014-2020, online sau fizic, cu peste 7.000 participanți**. Aceste evenimente au constat în întâlniri de lucru privind finalizarea Programului Operațional Regional 2014-2020; conferințe regionale privind finanțările europene cu prezentarea impactului proiectelor finanțate prin POR 2014-2020, vizite la proiecte;

-

- Realizarea a **9 evenimente/întâlniri cu presa cu peste 60 participanți**, precum și participarea la 2 emisiuni TV și 1 emisiune radio pentru promovarea importantei fondurilor europene; publicarea a **18 comunicate** transmise la peste 485 persoane de contact, care au fost preluate de media locală și regională în peste **400 articole** apărute în presă;
- Solutionarea a 25 solicitări de informații publice;

- Website-ul Regio ADR Centru www.regio-adrcentru.ro - dedicat exclusiv POR 2014-2020, include o hartă cu vizualizare grafică a proiectelor contractate. Pe site-ul www.regio-adrcentru.ro au fost publicate 80 de ştiri sau informații utile, activitate în urma căreia site-ul a

- Elaborarea și difuzarea a 13 ediții de newsletter electronic Focus Regio Centru, transmise la mai mult de 2.219 abonați;
- Elaborarea și difuzarea a 12 ediții Catalogul Surselor de Finanțare, transmise la peste 2.100 abonați;
- Promovarea POR 2014-2020 prin social-media, pagina de Facebook fiind actualizată permanent prin promovarea evenimentelor live, distribuirea comunicatelor, a știrilor privind evenimente, activități, detalii despre contractele semnate precum și

despre finalizarea proiectelor finanțate prin POR 2014-2020. Informațiile (peste 50 articole și evenimente distribuite) au ajuns constant și în timp real la peste 6.400 persoane ce urmăresc pagina de Facebook a Agenției, din care 5.800 apreciază pagina;

✚ Promovare online a proiectelor de succes implementate prin POR 2014-2020 prin redistribuirea informațiilor către Rețeaua de Multiplicatorilor și către Asociația Roreg;

✚ Au fost dezvoltate conturile de LinkedIn, Twitter redenumită X din iulie 2023, și Instagram ale ADR Centru în cadrul cărora sunt preluate

informațiile publicate pe site;

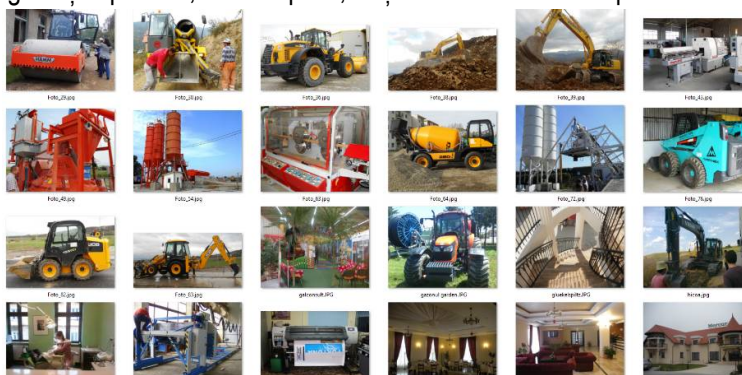
- ✚ Întocmirea a **4 rapoarte de progres** pe componenta de Help-Desk și transmiterea lor la AM POR, precum și un **Raport semestrial asupra Planului de comunicare al POR**;
- ✚ Avizarea a **489 materiale de informare și comunicare** solicitate de către beneficiarii POR 2014-2020;
- ✚ Traducerea articolelor relevante cu impact pentru județele Mureș, Covasna și Harghita, în limba maghiară;
- ✚ Contribuție la realizarea filmului de prezentare a gradului de dezvoltare a Regiunii Centru în urma implementării proiectelor POR.

3. Monitorizarea implementării și verificarea financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 în Regiunea Centru

Până la 31.12.2023, în Regiunea Centru au fost semnate 1248 de contracte (inclusiv SUERD). În implementare/durabilitate se aflau 1191 contracte (1184 semnate de ADR Centru) diferența fiind reprezentată de contracte semnate în cadrul altor Agenții de Dezvoltare, dar implementate de ADR Centru, după cum urmează:

- ✚ 3 contracte pe PI 1.1A – Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general
Operațiunea A - sprijinirea entităților de inovare transfer tehnologic (itt);

- ✚ 5 contracte pe PI 1.1C – Promovarea investițiilor în

- C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior, în special promovarea investițiilor în dezvoltarea de produse și de servicii, transferul de tehnologii, inovarea socială, ecoinovarea și aplicațiile de servicii publice, stimularea cererii, crearea de rețele și de grupuri și inovarea deschisă prin specializarea inteligentă, precum și sprijinirea activităților de cercetare tehnologică și aplicată, liniilor-pilot, acțiunilor de validare precoce a produselor, capacităților de producție avansate și de primă producție, în special în domeniul tehnologiilor generice esențiale și difuzării tehnologiilor de uz general, OPERAȚIUNEA C - Investiții pentru IMM-uri pentru includerea în piață/comercializarea unor produse/procese/servicii noi sau semnificativ îmbunătățite pentru piața de profil, în urma aplicării unor soluții inovative sau în urma preluării unor rezultate ale cercetărilor în domeniile de specializare inteligentă
- ✚ 249 contracte pe PI 2.1A – Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri;
 - ✚ 308 contracte pe PI 2.1A(2) - Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri – 2.1A Microîntreprinderi;
 - ✚ 13 contracte pe PI 2.1B - Incubatoare de afaceri;
 - ✚ 146 contracte pe PI 2.2 - Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor; (139 pe PI 2.2 și 7 contracte pe 2.2(2))
 - ✚ 27 contracte pe PI 3.1A – Eficiența energetică a clădirilor rezidențiale;
 - ✚ 1 contract pe PI 3.1A - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor. OPERAȚIUNEA: A – Clădiri Rezidențiale/Sisteme Fotovoltaice;
 - ✚ 59 contracte pe PI 3.1B - Eficiența energetică a clădirilor publice;

- ✚ 11 contracte pe PI 3.1C - Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor OPERAȚIUNEA C – Iluminat public;

- 10 contracte pe PI 3.2 – Reducerea emisiilor de carbon în zonele urbane bazată pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- 24 contracte pe PI 4.1 – Reducerea emisiilor de carbon în municipiile reședință de județ prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- 6 contracte pe PI 4.2 – Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului;
- 8 contracte pe PI 4.3 - Oferirea de sprijin pentru regenerarea fizică, economică și socială a comunităților defavorizate din regiunile urbane și rurale;
- 11 contracte pe PI 4.4 – Creșterea calității infrastructurii în vederea asigurării accesului sporit la educație timpurie și sprijinirea participării părinților pe piața forței de muncă;
- 6 contracte pe PI 4.5 – Creșterea calității infrastructurii educaționale relevante pentru piața forței de muncă;
- 32 contracte pe PI 5.1 – Patrimoniu cultural;
- 8 contracte pe PI 5.2 – Regenerare urbană;
- 17 contracte pe PI 6.1 – Infrastructură rutieră;
- 7 contracte pe PI 7.1 – Infrastructură de turism;
- 17 contracte pe PI 8.1/8.1A – Infrastructură de sănătate – ambulatorii;
- 7 contracte pe 8.1B - Prioritatea de investiții 8.1 – „Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, promovând incluziunea socială prin accesul la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități”, obiectivul specific 8.1 – „Creșterea accesibilității serviciilor de sănătate, comunitare și a celor de nivel secundar, în special pentru zonele sărace și izolate”, Operațiunea B „centre comunitare integrate”;
- 5 contracte pe PI 8.2 B – Infrastructură de sănătate, unități medicale de urgențe;
- 10 contracte pe PI 8.1/8.1A nefin și 8.1/8.2B nefin;
- 1 contract pe 8.1 / 8.2 - Infrastructură de sănătate – Ambulanțe;
- 22 contracte pe PI 8.3 - Infrastructură servicii sociale;
- 28 contracte pe PI 9.1 - Prioritatea de investiții 9.1 - dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)
- 2 contracte pe PI 9.1 Prioritatea de investiții 9.1 -întreprinderi
- 94 contracte pe PI 10.1 – Investițiile în educație și formare, inclusiv în formare profesională, pentru dobândirea de competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare;
- 11 contracte pe PI 10.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic și învățare pe tot parcursul vieții;
- 5 contracte pe PI 10.3 - Creșterea relevanței învățământului terțiar universitar în relație cu piața forței de muncă și sectoarele economice competitive;

- ✚ 1 contract pe Pi 11.1 Extinderea geografica a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciara
- ✚ 37 contracte pe PI 13.1 - Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România.

La data de 31.12.2023 situația privind proiectele contractate era următoarea: 468 de proiecte se aflau în implementare, 641 de proiecte în durabilitate și 82 reziliate.

Distribuția pe județe a proiectelor aflate în implementare: Alba 96 proiecte, Brașov 80 proiecte, Covasna 43 proiecte, Harghita 73 proiecte, Mureș 111 proiecte și Sibiu 66 proiecte.

Distribuția pe județe a proiectelor a căror perioadă de implementare s-a finalizat este următoarea: Alba 83 proiecte, Brașov 168 proiecte, Covasna 41 proiecte, Harghita 121 proiecte, Mureș 121 proiecte și Sibiu 106 proiecte.

Pentru proiectele aflate în implementare/durabilitate activitățile de monitorizare și verificare financiară în anul 2023 au constat în:

- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare pentru proiectele în implementare: **427 vizite în teren;**
- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare ex-post aferente POR 2014-2020: **261 vizite în teren;**
- ✚ Verificarea rapoartelor de progres ale beneficiarilor POR 2014-2020: **2194 rapoarte verificate** (fiecare raport de progres a fost însoțit de analiza OI);
- ✚ Verificarea rapoartelor de durabilitate ale beneficiarilor POR 2014-2020: **381 rapoarte verificate;**
- ✚ Acte adiționale de modificare a contractului de finanțare - **773 acte adiționale procesate;**
- ✚ Acte adiționale la contractele de finanțare pentru proiecte ETAPIZATE – **80**
- ✚ Acte adiționale la contractele de finanțare pentru proiecte NEFINALIZATE – **130**
- ✚ Acte adiționale la contractele de finanțare pentru proiecte NEFUNCȚIONALE - **33**
- ✚ Introducerea în My SMIS a informațiilor privind monitorizarea proiectelor: au fost introduse informații pentru **1.191 proiecte;**
- ✚ Întocmirea a 4 rapoarte de monitorizare trimestriale și **transmise către AM POR;**
- ✚ Întocmirea lunară a rapoartelor (situațiilor) centralizate cu stadiul proiectelor la zi;
- ✚ Verificarea cererilor de rambursare/rambursare aferentă/plată – **1425 cereri** de prefinanțare/plată/rambursare, în valoare de **2.445.881.294 lei FEDR (aprox.495 milioane euro)**
- ✚ Efectuarea vizitelor la fața locului aferente cererilor de rambursare – **230 vizite**
- ✚ Verificarea dosarelor de achiziție – **1.654 Dosare de achiziții**

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Odorheiu Secuiesc 1.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 1.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 2.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 3.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din Municipiul Targu Secuiesc 4.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Campeni.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Cimpeni.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Ocna Mures 2.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei din orasul Ocna Mures.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei in Municipiul Blaj.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii populatiei in Municipiul Blaj 2.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii si a mediului urban in Municipiul Medias 1.JPG

Imbunatatirea calitatii vietii si a mediului urban in Municipiul Medias 2.JPG

Imbunatatirea infrastructurii educationale din cadrul corpului D si a corpului H a Universitatii 1 Decembrie 1918 din Alba Iulia.jpg

Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes.JPG

Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes 2.JPG

Investitii pentru imbunatatirea calitatii vietii in Municipiul Sebes 3.JPG

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuit turistic la Ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Csanad.JPG

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuit turistic la Ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Csanad.JPG

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuit turistic la Ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Miercurea

Lucrari de reparatii, conservare si introducerea in circuit turistic la Ansamblul Bisericii Evanghelice Fortificate din Miercurea

Modernizare drum judetean DJ 107 Transilvania Apuseni 1.JPG

Modernizare strazi urbane in orasul Sovata.JPG

Modernizarea Complexului Hotelier Ciucas prin amenajarea unei baze de agrement si SPA in localitatea Baile Tusnad 2.JPG

4. Monitorizarea ex-post a proiectelor POR 2007-2013 implementate în Regiunea Centru

ADR Centru a monitorizat durabilitatea proiectelor implementate în cadrul POR 2007-2013. Programul a avut alocat la nivel național 3,966 miliarde de euro din FEDR, la care s-a adăugat contribuția națională (publică și privată), alocarea totală prin POR fiind de 4,456 miliarde euro. Regiunea Centru a avut alocat un buget de 470,61 milioane euro, din care 407,66 milioane euro de la FEDR.

Pe parcursul celor nouă ani de gestionare a programului în Regiune, ca urmare a implementării POR a rezultat următoarea situație (31.12.2017):

- ✚ 1.200 proiecte depuse cu o valoare totală a sumei solicitate de **1.216,12** milioane euro;
- ✚ 499 de contracte de finanțare încheiate cu o valoare a sumei solicitate de **589,86** milioane euro;
- ✚ 432 proiecte finalizate având o sumă rambursată de **385,20** milioane euro;
- ✚ Corecții financiare aplicate beneficiarilor POR din Regiunea Centru – 27 milioane euro;
- ✚ Grad de absorbție a fondurilor alocate pe POR la nivelul Regiunii Centru este de **82,51%**.

În cursul anului 2023, OI POR din cadrul ADR Centru a desfășurat următoarele activități de monitorizare a proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, după cum urmează:

- ✚ Întocmirea a **4 rapoarte** de monitorizare trimestriale și **transmise către AM POR**;
- ✚ Efectuarea vizitelor de monitorizare ex-post aferente POR 2007-2013 – **5 vizite în teren**
- ✚ Verificarea rapoartelor de durabilitate ale beneficiarilor POR 2007-2013 – **4 rapoarte verificate**
- ✚ Menținerea permanentă a legăturii cu beneficiarii POR 2007-2013.

În același timp, au fost elaborate situații și rapoarte periodice cu informații actualizate privind implementarea proiectelor susținând activitatea OI POR.

Capitolul III

Programul Regiunea CENTRU

În cadrul Politicii de Coeziune și în cooperare cu Comisia Europeană, fiecare stat membru a pregătit un **Acord de Parteneriat**, document strategic pentru programarea investițiilor. Acest document se axează pe prioritățile UE, stabilind strategia și prioritățile de investiții identificate de statul membru și prezintă o listă a programelor naționale și regionale care urmează să fie implementate.

Prin **Decizia C(2022) 7893/26.10.2022 Programul „Regiunea Centru” a fost aprobat de Comisia Europeană.**

Programul „Regiunea Centru” își propune să găsească soluții la nevoile identificate la nivel regional în cadrul Planului de Dezvoltare Regională Centru și în Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014-2020, dar și luând în considerare și alte documente strategice elaborate la nivel european, național, precum și strategii de dezvoltare elaborate la nivel regional, județean și local.

Bugetul alocat pentru PR Centru este de 1,38 miliarde euro, din care 1,15 miliarde euro sunt din FEDR.

Viziunea PR Centru este să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să contribuie la bunăstarea fiecărui cetățean.

PR Centru 2021-2027 cuprinde intervenții pe toate cele 5 obiective de politică ale UE și este format din **9 priorități de investiții** care se adresează următoarelor domenii:

- ✓ susținerii procesului de cercetare, dezvoltare și transfer tehnologic de la nivel regional în domeniile de specializare inteligente regionale;
- ✓ sprijinirea dezvoltării IMM-urilor regionale;
- ✓ sprijinirea procesului de digitalizare a serviciilor publice locale și a IMM-urilor;
- ✓ măsuri de eficiență energetică pentru clădirile rezidențiale și clădirile publice de la nivel regional;
- ✓ dezvoltarea mobilității urbane durabile;
- ✓ modernizarea infrastructurii de transport județene;
- ✓ investiții în infrastructura educațională pe toate palierele de învățământ;
- ✓ dezvoltarea turismului durabil și a patrimoniului în zonele rurale;
- ✓ susținerea regenerării urbane, a conservării patrimoniului și dezvoltării infrastructurilor de turism și culturale din zonele urbane de la nivel regional.

Având în vedere contextul prezentat mai sus, activitatea ADR Centru în calitate de Autoritate de Management (AM) în ceea ce privește dezvoltarea și implementarea PR Centru, pe parcursul anului 2023 s-a axat pe:

1. Finalizarea Sistemului de Management și Control (SMC) pentru PR Centru 2021-2027 și auditare
2. Participarea la monitorizarea documentelor naționale de programare 2021-2027
3. Monitorizarea și raportarea privind Programul „Regiunea Centru„ 2021-2027
4. Pregătirea portofoliului de proiecte aferent PR Centru 2021-2027
5. Elaborarea ghidurilor solicitantului aferente priorităților de investiții
6. Realizarea de acțiuni privind identitatea vizuală și promovarea PR Centru
7. Dezvoltarea sistemului de Plăți și declarații de cheltuieli
8. Gestionarea tematicii ajutorului de stat
9. Activități transversale
10. Implementarea abordării dezvoltării urbane durabile în cadrul PR Centru 2021-2027
11. Implementarea Planului de Comunicare pentru Programul „Regiunea Centru„ 2021-2027.

1. Finalizarea Sistemului de Management și Control (SMC) pentru PR Centru 2021-2027 și auditare

- *Sprrijin și furnizare opinii privind adoptarea legislației necesare pentru implementarea fondurilor europene 2021-2027 – procent realizare 90%*

Pe parcursul anului 2023, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a organizat o serie de întâlniri privind legislația necesară pentru implementarea fondurilor europene 2021-2027 în cadrul cărora au fost discutate o serie de aspecte privind actele normative care trebuie actualizate/ adoptate și pentru care ADR Centru, în calitate de Autoritate de Management a efectuat opinii, comentarii și propuneri:

- ✓ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23 din 12 aprilie 2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027; Principalele aspecte reglementate prin intermediul OUG 23/2023 vizează:

1. Coordonarea procesului de lansare a apelurilor de proiecte la nivelul programelor aferente Acordului de Parteneriat prin realizarea unui calendar centralizat al tuturor apelurilor, în baza calendarelor stabilite la nivelul fiecărui program
2. Evaluarea, Selecția și Contractarea proiectelor
 - a. Toate apelurile de proiecte se vor derula prin sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, întregul proces fiind mai digitalizat decât în perioada anterioară/prezent
 - b. Modificarea procesului de evaluare, selecție și contractare prin standardizare la nivelul tuturor programelor
3. Consolidarea funcției de monitorizare a proiectelor la nivelul autorităților de management prin:
 - a. introducerea mecanismului specific de monitorizare bazat pe indicatori de etapă. Astfel se include dezvoltarea unui Plan de monitorizare al proiectului, care va fi anexă a contractului de finanțare și care stabilește o serie de indicatori de etapă pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului;
 - b. posibilitatea de stabilire și implementare a unor măsuri și acțiuni de monitorizare consolidate, pe care Autoritatea de Management să le poată aplica în situația nerealizării indicatorilor de etapă de către beneficiari;

- c. elaborarea Manualului Beneficiarului care să includă prevederi explicite, inclusiv etape, documente și orice informație necesară beneficiarului în relația cu Autoritatea de Management inclusiv în ceea ce privește managementul financiar, monitorizare, verificarea, autorizarea și rambursarea cheltuielilor, atât pentru perioada de implementare, cât și pentru perioada de durabilitate.
4. Crearea cadrului pentru implementarea și valorificarea măsurilor de interoperabilitate și colaborare între autorități și instituții publice pentru creșterea eficienței în exercitarea activităților de evaluare, selecție, monitorizare, verificare, control, identificare, prevenire și management al neregulilor și audit;
5. Stabilirea modalității de implementare a opțiunii costurilor simplificate la nivelul programelor de finanțare.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

PROGRAMUL „REGIUNEA CENTRU” 2021 – 2027

MANUALUL BENEFICIARULUI

- ✓ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 44 din 24 mai 2023 pentru stabilirea unor măsuri necesare optimizării procesului de implementare a proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- ✓ Ordinul nr. 1777/2023 al ministrului Investițiilor și Proiectelor Europene privind aprobarea conținutului/ modelului/ formatului/ structurii-cadru pentru documentele prevăzute la art. 4 alin. (1) teza întâi, art. 6 alin. (1) și (3), art. 7 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ Ordinul nr. 2.041/2023 pentru aprobarea modelului contractului de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ Ordinul nr. 2.228/2023 pentru aprobarea modelului deciziei de finanțare prevăzut la art. 14 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027;
- ✓ Ordinul nr. 2.370/2023 pentru aprobarea matricei de corelare prevăzute la art. 7 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de coeziune 2021-2027.

➤ *Finalizare actualizare pachet de proceduri operaționale pentru implementarea PR Centru: Proceduri operaționale actualizate și aprobate – procent realizare 100%*

În prima parte a anului 2023 s-a continuat procesul de adaptare a procedurilor de lucru la structura specifică a ADR Centru, în paralel cu adoptarea și actualizarea unor reglementări legale pentru perioada de programare 2021-2027. Astfel, în data de 29.06.2023, prin Dispoziția Directorului General nr. 149 a fost aprobată Ediția I, revizia 1 pentru procedurile operaționale aplicabile la nivelul AM PR Centru 2021-2027.

Procedurile operaționale elaborate și aprobate pentru implementarea PR Centru sunt următoarele:

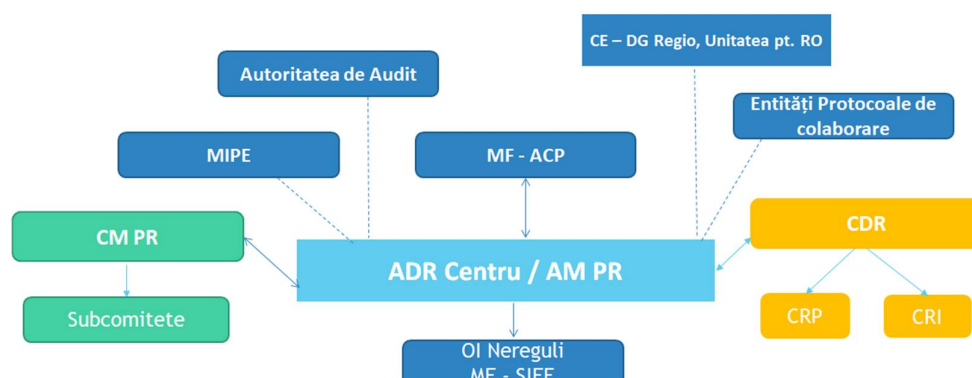
Codificare	Denumirea procedurii
PO.AM.01	PO Elaborarea și modificarea programului
PO.AM.02	PO Monitorizarea programului și raportare
PO.AM.03	PO Organizarea și funcționarea Comitetului de Monitorizare
PO.AM.04	PO Elaborare ghiduri solicitant, scheme ajutor de stat și lansare apeluri
PO.AM.05	PO Monitorizare și raportare scheme ajutor de stat
PO.AM.06	PO Organizarea activității de helpdesk din cadrul programului
PO.AM.07	PO Evaluare, selecție și contractare proiecte
PO.AM.09	PO Monitorizare proiecte
PO.AM.10	PO Verificare achiziții și conflict de interese
PO.AM.11	PO Verificare și autorizare cheltuieli
PO.AM.12	PO Asigurare fonduri și efectuare plăți (inclusiv CFP)
PO.AM.13	PO Contabilitate program
PO.AM.14	PO Recuperarea debitelor
PO.AM.15	PO Soluționare contestații
PO.AM.17	PO Evaluarea riscului de fraudă
PO.AM.18	PO Managementul neregulilor și fraudelor
PO.AM.19	PO Relația cu instituțiile externe de audit, verificare și control
PO.AM.20	PO Elaborare declarație de gestiune și confirmare conturi anuale
PO.AM.21	PO Evaluare program
PO.AM.22	PO Elaborare și implementare Plan de comunicare pentru program
PO.AM.23	PO Asistență tehnică
PO.AM.24	PO Verificarea atribuțiilor delegate

- *Semnare protocoale de colaborare pentru funcționare sistem de management și control: Protocoale de colaborare privind implementarea PR Centru semnate – procent realizare 100%*

Pentru asigurarea funcționării sistemului de management și control al Programului „Regiunea Centru” în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1060/2021 (Capitolul II Sisteme standard de gestiune și control), în cursul primului semestru al anului 2023 ADR Centru în calitate de AM pentru Programul „Regiunea Centru” a încheiat următorul protocol:

- ✓ Protocol de colaborare între ADR Centru în calitate de AM pentru Programul „Regiunea Centru”, Autoritatea de Certificare și Plată și Autoritatea de Audit pentru perioada de programare financiară 2021–2027, prin care se stabilesc responsabilitățile, termenele și modul de transmitere între părțile semnatare a documentelor prevăzute la art. 98 din RC nr. 1060/2021, în vederea respectării termenului prevăzut la art. 63 alin. (5) din Regulamentul financiar nr. 1046/2018, privind transmiterea acestora către CE.

În cursul lunii octombrie, în contextul intrării în vigoare a Legii nr. 265/2023, ca urmare a completării art. 8 din OUG nr. 66/2011 a fost semnat Actul Adițional nr. 1 la Protocolul de Cooperare, încheiat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru – ADR Centru și Departamentul pentru lupta antifraudă – DLAF.

➤ *Actualizare descriere de sistem: Descrierea de sistem actualizată și aprobată – procent realizare 100%*

Pe parcursul anului 2023, în urma întâlnirilor organizate cu Autoritatea de Audit și MIPE, Descrierea de sistem a fost actualizată de mai multe ori conform celor discutate cu Autoritatea de Audit și conform recomandărilor transmise de MIPE.

La sfârșitul lunii iunie 2023 a fost aprobată la nivelul AM Descrierea de sistem actualizată și transmisă către MIPE cu adresa nr. 21182/29.06.2023, împreună cu procedurile operaționale revizuite și aprobate.

În luna decembrie 2023 a fost actualizată Descrierea de sistem și a fost aprobată o nouă versiune.

➤ *Auditare sistem de management PR Centru: SMC PR Centru auditat de AA și CE*

În prima parte a anului 2023 au fost organizate 2 întâlniri cu Autoritatea de Audit având ca temă auditarea sistemului de management și control de la nivelul programelor regionale.

La sfârșitul lunii iunie 2023 a fost transmisă Descrierea de sistem împreună cu pachetul de documente și proceduri, dar o misiune de audit va începe după ce sunt derulate efectiv activitățile reglementate prin proceduri, inclusiv plăți.

De asemenea, în cursul lunii decembrie 2023 au fost pregătite și transmise documente pentru cele două misiuni de audit de sistem preventiv desfășurate de Autoritatea de Audit și de Comisia Europeană.

Misiunea de audit desfășurată de Autoritatea de Audit a avut ședință de deschidere în data de 11.12.2023, iar în data de 15.12.2023 au fost transmise documentele solicitate. De asemenea, în perioada 04-11.12.2023 au fost transmise documentele solicitate pentru desfășurarea misiunii de audit a Comisiei Europene (DAC6).

➤ *Furnizare informații pentru actualizare MYSMIS pentru 2021-2027 funcțional: Informații necesare pentru funcționalizarea MySMIS 2021-2027 pentru PR Centru transmise – procent realizare 100%*

Pentru a susține activitatea de lansare a apelurilor de proiecte, experții ADR Centru au sprijinit echipa de la nivelul MIPE care lucrează pentru dezvoltarea sistemului informatic **MySMIS2021/SMIS2021+** prin participarea la întâlnirile online organizate, formularea de propuneri și observații și testarea sistemului.

La începutul anului 2023 MIPE a transmis un calendar estimativ pentru dezvoltarea sistemului informatic, care a fost modificat pe parcurs.

Până la acest moment s-au făcut următorii pași în implementarea MySMIS2021:

- A. În partea de **BackOffice** au fost implementate "Modulul Autentificare" și "Modulul Apeluri" care se află în etapa de testare și producție. În acest sens au avut loc, periodic, întâlniri cu reprezentanții MIPE în cadrul cărora a fost prezentată aplicația, pe măsură ce au fost adăugate funcții noi și de asemenea s-a discutat modul de testare și cum au fost rezolvate observațiile/clarificările solicitate. Astfel, în 27.03.2023 a fost dat în testare modulul de autentificare și din 10.04.2023 și Modulul de apel. Acestea au fost testate la nivelul tuturor Autorităților de Management și s-au formulat observații și propuneri pentru ca aceste module să poată cuprinde toate funcțiile necesare. Începând cu data de 27.04.2023 modulul Autentificare BackOffice (AuthBO) și modulul Apel au fost instalate pe mediul de producție. Partea de testare a continuat, inclusiv în cursul lunii iunie 2023.
- B. Pentru **FrontOffice** a fost implementat modulul autentificare și modulul cerere de finanțare. În data de 09.05.2023 s-a prezentat modulul de creare cont/authentificare și identificare electronică. Modulul a fost dat pentru testare din data de 11.05.2023. În data de 29.05.2023 s-a prezentat modulul Cereri de finanțare (toate secțiunile). Modulul a fost dat pentru testare din data de 30.05.2023. Modulul Cerere de Finanțare a fost testat de Autoritățile de Management, inclusiv cu implicarea beneficiarilor de proiecte. Din data de 16.06.2023

Modulul cerere de finanțare este în producție. Manualele de utilizare pentru MYSMIS2021 pentru cele două module pot fi accesate aici - <https://www.fonduri-ue.ro/mysmis-2021>

În urma testărilor s-au formulat mai multe observații pe platforma Open Project pusă la dispoziție de MIPE în acest scop, urmând ca personalul MIPE împreună cu STS să remedieze disfuncționalitățile sesizate, respectiv să realizeze modificările solicitate.

- *Actualizarea și implementarea Foii de parcurs privind dezvoltarea capacității administrative a AM și a potențialilor beneficiari de fonduri din cadrul PR Centru: Foaia de parcurs finalizată și aprobată - procent realizare 30%*

În prima parte a anului 2023, experții au participat la evenimentul organizat de ADR NE, OECD și MIPE privind foaia de parcurs pentru creșterea capacității administrative (Road Map regional). La nivelul ADR Centru a fost elaborat un calendar cu pașii care mai trebuie realizați și se actualizează versiunea existentă. Termenul estimat de finalizare a foii de parcurs a fost decembrie 2023, dar a fost prelungit de Comisia Europeană până la sfârșitul lunii februarie 2024.

2. Participarea la monitorizarea documentelor naționale de programare 2021-2027

- *Participarea în Comitetele de Monitorizare ale Acordului de Parteneriat și ale programelor naționale pentru perioada de programare 2021-2027, condiții favorizante etc. - procent realizare 100%*

În calitate de Autoritate de Management, ADR Centru a desemnat o serie de reprezentanți în cadrul Comitetelor de Monitorizare ale Acordului de Parteneriat și ale programelor naționale pentru perioada de programare 2021-2027. Pe parcursul anului 2023 au fost organizate următoarele reuniuni ale comitetelor de monitorizare:

- ✓ În data de 20.01.2023 a avut loc Reuniunea Comitetului de Monitorizare Condiții favorizante;
- ✓ În data de 08 februarie 2023 a avut loc în sistem de videoconferință, prima reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (CM PDD 2021-2027). Scopul reuniunii a fost acela ca participanții la această reuniune să cunoască și să aprobe Regulamentul de organizare și funcționare a CM PDD, constituit prin ordinul ministrului Investițiilor și Proiectelor europene, ca urmare a procedurii de selecție a membrilor cu drept de vot din categoria instituții non-publice și desemnarea celor din categoria partenerilor instituții publice;
- ✓ În zilele de 16-17.02.2023 a avut loc Reuniunea Comitetului de Monitorizare a Programului Sănătate;
- ✓ La finele lunii mai 2023, respectiv în data de 31 a avut loc Reuniunea Comitetului de Monitorizare Program Tranziție Justă;
- ✓ În data de 14.06.2023 a avut loc Reuniunea Comitetului de Monitorizare a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF);
- ✓ În data de 30.08.2023 a avut loc a III-a reuniune a Comitetului de Monitorizare a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF);
- ✓ În data de 20.09.2023 a avut loc Reuniunea Comitetului pentru Carta Drepturilor Fundamentale UE;
- ✓ În data de 18.10.2023 a avut loc Reuniunea Comitetului de Coordonare pentru Managementul Acordului de Parteneriat;
- ✓ În perioada 7-8.12.2023 a avut loc o altă reuniune a Comitetului de Monitorizare a Programului Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (PCIDIF).

3. Monitorizarea și raportarea privind Programul „Regiunea Centru” 2021-2027

➤ Organizare ședințe CM PR Centru 2021-2027 - procent realizare 100%

Comitetul de Monitorizare a Programului „Regiunea Centru” (CM PR Centru 2021-2027) este o structură regională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional strategic în procesul de implementare a PR Centru și care se va reuni pe parcursul întregii perioade de programare, pentru a examina implementarea Programului și progresele înregistrate în îndeplinirea acestuia. CM PR Centru 2021-2027 este format **33 membri** cu drepturi depline – instituții de la nivel central, autorități publice locale și reprezentanți ai societății civile, mediului, mediului de afaceri, universități de la nivel regional, precum și **21 de observatori**. Comisia Europeană prin DG Regio participă la reuniunile CM PR Centru 2021-2027 și are rol consultativ.

În data de 27.02.2023 a avut loc cea de-a doua reuniune a Comitetului de Monitorizare a PR Centru la Sibiu. Aceasta s-a desfășurat în format hibrid. În cadrul întâlnirii au fost discutate și adoptate criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 4, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane);
- ✓ Prioritatea 5, Acțiunea 5.1 - Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.3 – Învățământul universitar;
- ✓ Prioritatea 9 – Asistență tehnică, precum și modificarea Regulamentului propriu de Organizare și Funcționare.

De asemenea, în cadrul întâlnirii au mai fost prezentate Planul de comunicare aferent PR Centru, precum și criteriile pentru încă 8 apeluri de proiecte după cum urmează:

- ✓ Prioritatea 1, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, Intervenția 1.4.1 - Investiții tehnologice în IMM;
- ✓ Prioritatea 1, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, Intervenția 1.4.2 – Scale Up pentru start-up-uri și microîntreprinderi;
- ✓ Prioritatea 2, Acțiunea 2.2 – Întreprinderi digitale pentru o economie avansată – sectoarele de specializare inteligentă;
- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.3 – Infrastructură verde și albastră în municipiile Regiunii Centru;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.1 – Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, Intervenția 6.1.1 - Învățământul antepreșcolar și preșcolar;
- ✓ Prioritatea 7, Acțiunea 7.1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural, Intervenția 7.1.1 – Conservarea, protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.1 – Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru.

În perioada 21-22 iunie 2023 a avut loc la Sovata cea de a treia reuniune a Comitetului de Monitorizare a Programului „Regiunea Centru”. Aceasta s-a desfășurat, de asemenea, în format hibrid. În cadrul întâlnirii a fost discutată și adoptată metodologia de evaluare, selecție și contractare a proiectelor în cadrul PR Centru 2021-2027 actualizată ca urmare a prevederilor OUG 23/2023, precum și aprobarea metodologiei și a criteriilor de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 4, Acțiunea 4.1 - Dezvoltarea mobilității urbane durabile în municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane) (actualizat);
- ✓ Prioritatea 5, Acțiunea 5.1 - Investiții în modernizarea infrastructurii rutiere de importanță regională pentru asigurarea conectivității la rețeaua TEN-T (actualizat);
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.3 – Creșterea relevanței învățământului terțiar – Universități (actualizat);
- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.2 – Eficiență energetică în clădiri publice;
- ✓ Prioritatea 1, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie regională sustenabilă, Intervenția 1.4.1 - Investiții tehnologice în IMM;
- ✓ Prioritatea 2, Acțiunea 2.2 – Întreprinderi digitale pentru o economie avansată – sectoarele de specializare inteligentă;
- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.3 – Investiții în infrastructură verde și albastră în mediul urban regional - municipii;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.1 – Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, Intervenția 6.1.1 - Învățământul antepreșcolar și preșcolar;
- ✓ Prioritatea 7, Acțiunea 7.1 - Dezvoltarea durabilă a comunităților rurale prin punerea în valoare a potențialului lor turistic natural și cultural, Intervenția 7.1.1 – Conservarea, protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A.

Metodologiile și criteriile de eligibilitate și selecție supuse aprobării au fost aprobate de către CM PR Centru cu majoritate de voturi.

Pe lângă acestea, în cadrul întâlnirii au fost prezentate și discutate criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.1 – Eficiență energetică în clădiri rezidențiale și Acțiunea 3.4 – Investiții în infrastructură verde și albastră în mediul urban regional – apel pentru orașe;
- ✓ Prioritatea 4, Acțiunea 4.2 – Dezvoltarea mobilității urbane durabile în orașele Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane);
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.1 – Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, Intervenția 6.1.2 – Învățământul primar și secundar.

De asemenea în cadrul reuniunii au fost prezentate informări privind aplicarea opțiunii costurilor simplificate la nivelul PR Centru, privind instrumentele financiare propuse pentru PR Centru, concluziile studiilor de fezabilitate realizate, și o informare cu referire la prevederile OUG 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020.

În perioada 18-25 august 2023 s-a desfășurat o procedură scrisă de luare a deciziilor CM PR Centru. În cadrul acesteia **a fost aprobată modificarea criteriului de eligibilitate privind tipul solicitantului eligibil** pentru Prioritatea 1, Acțiunea 1.4 Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie sustenabilă/ Intervenția 1.4.1 – Investiții tehnologice în IMM.

Pe lângă aceasta, **au fost aprobate** metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.4.2 – Scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi;
- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.4 – Investiții în infrastructură verde și albastră în mediul urban regional – orașe;
- ✓ Prioritatea 4, Acțiunea 4.2 – Dezvoltarea mobilității urbane durabile în orașele Regiunii Centru (inclusiv Zone Funcționale Urbane)

În plus, au fost transmise pentru informare, analiză și formulare de observații, criteriile de eligibilitate și selecție propuse pentru următoarele:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.3.3 - Platforma pilot de inovare deschisă și Prioritatea 2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic.

În perioada 03–04 octombrie 2023 a avut loc la Sfântu Gheorghe o nouă reuniune a Comitetului de Monitorizare a Programului „Regiunea Centru”. Aceasta s-a desfășurat în format hibrid. În cadrul acestei reuniuni **au fost aprobate** metodologiile și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 3, Acțiunea 3.1 – Eficiență energetică clădiri rezidențiale;
- ✓ Prioritatea 6, Intervenția 6.1.2 – Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu – Învățământul primar și secundar;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.2 – Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.1 – Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru.

De asemenea, au fost aprobate Planul Multianual de Evaluare pentru PR Centru, precum și modificarea PR Centru din perspectiva includerii opțiunii costurilor simplificate.

Pe lângă acestea, au mai fost prezentate metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.3.3 - Platforma pilot de inovare deschisă – proiect strategic regional și Prioritatea 2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City – proiect strategic regional;
- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.1.2 Dezvoltarea capacităților private de CDI;
- ✓ Prioritatea 5, Acțiunea 5.2 Descongestionarea și fluidizarea traficului în zonele de acces în municipiile reședință de județ;
- ✓ Prioritatea 7, Intervenția 7.1.2 Protejarea și valorificarea în scop turistic a patrimoniului natural și a resurselor balneare;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.2 Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru;

În plus, s-a prezentat o notă privind etapizarea proiectelor din cadrul POR 2014-2020 în cadrul PR Centru 2021-2027 și concluziile preliminare ale evaluărilor ex-ante aferente instrumentelor financiare din cadrul PR Centru.

În perioada 23–30 octombrie 2023 s-a desfășurat o nouă procedură scrisă de luare a deciziilor CM PR Centru. În cadrul acesteia a fost aprobată modificarea, în ceea ce privește mecanismul de selecție, pentru metodologiile și criteriile de eligibilitate și selecție aferente următoarelor apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.4.1 – Investiții tehnologice în IMM;
- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.4.2 – Scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi;
- ✓ Prioritatea 2, Acțiunea 2.2 – Întreprinderi digitale pentru o economie avansată.

În data de 28 noiembrie 2023 s-a desfășurat, în format online, ultima reuniune a Comitetului de Monitorizare din anul 2023. În cadrul acestei reuniuni a fost aprobată metodologia de preluare și verificare a proiectelor propuse a fi etapizate din cadrul POR 2014-2020 în cadrul PR Centru 2021-2027, modificarea PR Centru 2021-2027 în sensul includerii proiectelor etapizate din cadrul POR 2014-2020, precum și metodologia de evaluare, selecție și contractare a proiectelor în cadrul Programului „Regiunea Centru” 2021-2027 modificată.

De asemenea, **au fost aprobate** metodologiile și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.3.3 – Platforma pilot de inovare deschisă – proiect strategic regional și Prioritatea 2, Intervenția 2.1.2 – Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-City – proiect strategic regional;
- ✓ Prioritatea 5, Acțiunea 5.2 Descongestionarea și fluidizarea traficului în zonele de acces în municipiile reședință de județ;
- ✓ Prioritatea 6, Acțiunea 6.2– Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic, în sensul includerii în categoria partenerilor eligibili a unităților de cult din România, modificată;
- ✓ Prioritatea 7, Intervenția 7.1.2 Protejarea și valorificarea în scop turistic a patrimoniului natural și a resurselor balneare;
- ✓ Prioritatea 8, Acțiunea 8.2 Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele Regiunii Centru.

Pe lângă acestea, au mai fost prezentate metodologia și criteriile de eligibilitate și selecție pentru următoarele apeluri de proiecte:

- ✓ Prioritatea 1, Intervenția 1.3.1 Trecerea de la idee la piață – sprijin pentru IMM;
- ✓ Prioritatea 2, Intervenția 2.1.1 Comunități digitale pentru o regiune inteligentă – soluții digitale.

➤ *Transmiterea datelor privind implementarea PR Centru conform art. 42 al Regulamentului UE 2021/1060 - procent realizare 100%*

Potrivit art. 42 al Regulamentului UE 2021/1060, AM PR Centru a transmis Comisiei, în format electronic, prin SFC, cinci raportări privind datele cumulative pentru PR Centru, care au fost publicate și pe site-ul programului:

- Raportarea privind situația la data de 31 decembrie 2022 a fost realizată și transmisă la 30 ianuarie 2023.
- Raportarea privind situația la data de 31.03.2023 a fost realizată și transmisă la 28 aprilie 2023.
- Raportarea privind situația la data de 30.06.2023 a fost realizată și transmisă la 27 iulie 2023.
- Raportarea privind situația la data de 31.08.2023 a fost realizată și transmisă la 26 septembrie 2023.
- Raportarea privind situația la data de 31.10.2023 a fost realizată și transmisă la 29 noiembrie 2023.

- *Finalizarea evaluării de către Autoritatea de Audit (AA) a opțiunii costurilor simplificate (OCS) propuse la nivelul PR Centru - procent realizare 100%*

În prima parte a anului 2023 au avut loc discuții cu Autoritatea de Audit privind pachetul de documente actualizat în luna decembrie 2022. După mai multe discuții și consultări cu auditorii Comisiei Europene, opțiunea de cost simplificat pentru formarea profesională a fost ajustată.

În data de 28.08.2023, Autoritatea de Audit a comunicat evaluarea pozitivă privind metodologia utilizată pentru stabilirea opțiunii de cost simplificat: "Barem standard de cost unitar de formare profesională pentru angajații IMM-urilor" și a fost trimis Raportul de evaluare ex-ante. Ca urmare, propunerea de modificare a PR Centru în sensul includerii opțiunii costurilor simplificate, a fost supusă aprobării în cadrul Comitetului de Monitorizare pentru Programul „Regiunea Centru” care a aprobat-o prin decizia CM PR Centru nr. 25/03.10.2023.

În cursul lunii decembrie 2023 a fost inițiată modificarea programului și a fost transmisă Comisiei Europene prin intermediul SFC2021.

4. Pregătirea portofoliului de proiecte aferent PR Centru 2021-2027 - procent realizare 100%

- *Realizarea de întâlniri individuale sau comune pe teme specifice cu promotorii de la nivel regional în vederea discutării activităților eligibile și criteriilor de accesare a fondurilor, inclusiv dezvoltarea proiectelor: minim 10 întâlniri realizate cu promotorii de proiecte*

În cadrul întâlnirilor organizate în perioada 27 martie-6 aprilie 2023 cu reprezentanții celor 20 de municipii din Regiune, au fost discutate și aspecte legate de implementarea contractelor de finanțare din cadrul POAT 2014-2020. La cererea partenerilor, în prima parte a anului 2023, au avut loc întâlniri în cadrul cărora au fost discuții punctuale privind proiectele care vor fi depuse în cadrul PR Centru.

5. Elaborarea ghidurilor solicitantului aferente priorităților de investiții

- *Elaborare ghiduri ale solicitantului: ghiduri apeluri de proiecte elaborate procent realizare 100%*

În cadrul PR Centru **este prevăzută lansarea a 32 apeluri de proiecte și 4 instrumente financiare** pentru cele 9 priorități de investiții. Astfel, în prima parte a anului 2023 s-a continuat procesul de elaborare a ghidurilor solicitantului de către echipele de elaborare stabilite conform procedurii interne.

În data de **12 aprilie 2023 a fost adoptată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare** pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027. Prin intermediul acestei ordonanțe s-a dorit simplificarea procesului de evaluare, monitorizare și implementare a fondurilor europene aferente politicii de coeziune în România în perioada 2021-2027. De asemenea, OUG prevede standardizarea proceselor de management a programelor aferente Acordului de Parteneriat 2021-2027, precum și definirea rolului sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ care va sta la baza gestionării fondurilor externe nerambursabile și facilitarea interoperabilității acestuia cu sistemele, bazele de

date, registrele administrate de către autoritățile și instituțiile publice și care pot să sprijine și să simplifice managementul fondurilor europene.

În consecință, a fost necesară actualizarea tuturor ghidurilor solicitantului atât cele a căror etapă de consultare publică a fost încheiată, cât și a celor aflate încă în faza de elaborare. Mai multe detalii privind stadiul elaborării ghidurilor solicitantului și lansarea apelurilor se regăsesc în tabelul următor:

Nr. crt.	Prioritate	OS	Nr. apeluri	Denumire apel/ Acțiune/ Intervenție	Stadiu elaborare ghid / Lansare apel
1.	O Regiune competitivă	1.1	8	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Cluster-e inovative ✓ Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM ✓ Parteneriate pentru inovare - pentru IMM ✓ Sprijin prin instrumente financiare: capital sau cvasi-capital pentru start-uri inovative ✓ Dezvoltarea capacităților publice de CDI ✓ Dezvoltarea capacităților private de CDI ✓ Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare ✓ Platforma pilot de inovare deschisă - proiect strategic regional 	<p>Instrumentul financiar este în faza de finalizare a studiului de fezabilitate și demararea elaborării analizei ex-ante</p> <p>Ghiduri în elaborare</p>
		1.3	5	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Investiții tehnologice în IMM-uri ✓ ScaleUp pentru start-up-uri și microîntreprinderi ✓ Incubatoare și acceleratoare de afaceri ✓ Parcuri industriale în domenii RIS ✓ Instrument financiar - împrumut cu grant în cadrul operațiunii pentru IMM 	<p>Apel lansat în 11.12.2023</p> <p>Apel ce urmează a fi lansat în 20.02.2024</p> <p>Ghid în elaborare</p> <p>Ghid în elaborare</p> <p>Instrumentul financiar este în faza de finalizare a studiului de fezabilitate și demararea elaborării analizei ex-ante</p>
2	O Regiune digitală	1.2	3	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Întreprinderi digitale pentru o economie avansată ✓ Comunități digitale pentru o regiune inteligentă ✓ Platforma pilot de Smart-City - proiect strategic regional 	<p>Apel lansat în 14.07.2023</p> <p>Consultare publică 31.01.2024-21.02.2024</p> <p>Consultare publică încheiată (2.10.2023–23.10.2023)</p>
3	O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul	2.1	4	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Eficiență energetică în clădiri publice ✓ Eficiență energetică în clădiri rezidențiale ✓ 2 instrumente financiare 	<p>Apel lansat în 15.12.2023</p> <p>Consultare publică încheiată (10.08.2023-04.09.2023)</p> <p>A fost primit studiul de fezabilitate, finalizată elaborare analiză ex-ante</p>

Nr. crt.	Prioritate	OS	Nr. apeluri	Denumire apel/ Acțiune/ Intervenție	Stadiu elaborare ghid / Lansare apel
			2	✓ Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și albastre, revitalizarea spațiilor degradate și reducerea poluării din zonele urbane – municipii	Apel lansat în 20.07.2023
				✓ Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi și albastre, revitalizarea spațiilor degradate și reducerea poluării din zonele urbane – orașe	Apel lansat în 11.09.2023
4	O Regiune cu mobilitate urbană durabilă	2.8	2	✓ Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv ZM și ZUF)	Apel lansat în 16.08.2023
				✓ Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Orașele Regiunii Centru (inclusiv ZM și ZUF)	Apel lansat în 11.09.2023
5	O Regiune conectată	3.2	2	✓ Modernizarea infrastructurii rutiere de interes regional	Apel lansat în 14.07.2023
				✓ Descongestionarea și fluidizarea traficului în zonele de acces în municipiile reședință de județ	Apel ce urmează a fi lansat în 31.01.2024
6	O Regiune educată	4.2	4	✓ Creșterea relevanței învățământului terțiar - Universități	Apel închis
				✓ Creșterea gradului de participare la nivelul învățământului antepreșcolar și preșcolar	Apel închis
				✓ Creșterea gradului de participare la nivelul învățământului primar și secundar	Consultare publică încheiată (03.08.2023–02.09.2023)
				✓ Creșterea gradului de participare la învățământul profesional și tehnic	Consultare publică încheiată (14.09.2023–15.10.2023)
7	O Regiune cu turism sustenabil	4.6	3	✓ Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A din mediul rural	Apel lansat în 02.08.2023
				✓ Protejarea și valorificării în scop turistic a patrimoniului natural și a resurselor balneare din mediul rural	Apel ce urmează a fi lansat în 31.01.2024
				✓ Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice – tabere școlare	Ghid în elaborare
8	O Regiune atractivă	5.1	2	✓ Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a	Apel lansat în 08.12.2024

Nr. crt.	Prioritate	OS	Nr. apeluri	Denumire apel/ Acțiune/ Intervenție	Stadiu elaborare ghid / Lansare apel
				potențialului turistic din municipiile Regiunii Centru	
				✓ Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din orașele regiunii Centru	Apel ce urmează a fi lansat în 31.01.2024
9	Asistență tehnică			✓ Ghid asistență tehnică AM	Apel închis în MySMIS 2014
Total			35		

➤ *Elaborare scheme de ajutor de stat: scheme de ajutor de stat elaborate și aprobate de Consiliul Concurenței*

Pe parcursul anului 2023 au fost elaborate de către ADR Centru și avizate de către Consiliul Concurenței, următoarele scheme de ajutor de stat:

- ✓ “*Investiții tehnologice în IMM-uri*” aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectiv specific 1.4 “Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 1 “O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie sustenabilă.
- ✓ Schemă de ajutor de minimis pentru *investițiile în infrastructura de reîncărcare pentru vehicule electrice* - stații/ puncte de reîncărcare electrică aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectiv Specific 2.8 “Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon”, Prioritatea 4 “O regiune cu mobilitate urbană durabilă”, Acțiunile 4.1 Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Municipiile Regiunii Centru (inclusiv Zone Metropolitane și Zone Funcționale Urbane) și 4.2 Dezvoltarea mobilității urbane durabile în Orașele Regiunii Centru (inclusiv Zone Funcționale Urbane).
- ✓ Schemă de ajutor de minimis “*Scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi*”, Obiectiv Specific 1.3 “Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive” și Obiectiv specific 1.4 “Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 1 “O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 4 – Creșterea IMM prin investiții, modernizare industrială, avans tehnologic și o economie sustenabilă.
- ✓ Schemei de ajutor de minimis “*Întreprinderi digitale pentru o economie avansată*”, Obiectiv Specific 1.2 “Valorificarea avantajelor digitalizării în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice” și Obiectiv specific 1.4 “Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 2 “O regiune digitală”, Acțiunea 2.2 - Întreprinderi digitale pentru o economie avansată – sectoarele de specializare inteligentă.

De asemenea, s-a demarat elaborarea altor scheme de ajutor de stat, după cum urmează:

- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis “*Trecerea de la idee la piață - sprijin pentru IMM*” aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 1 “O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”, Obiectiv Specific 1.1. “Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate” și Obiectiv specific 1.4 “Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție

industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 1 “O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 3: Întreprinderi inovative pentru o regiune inovativă.

- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis “Dezvoltarea capacităților private de CDI” aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 1 “O Europă mai competitivă și mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale”, Obiectiv Specific 1.1. “Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate” și Obiectiv specific 1.4 “Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat”, Prioritatea 1 “O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă”, Acțiunea 1 Dezvoltarea structurilor CDI și TT în folosul întreprinderilor.
- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis “Dezvoltarea centrelor de agrement - tabere școlare, pentru copii și tineri” aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 4 “O Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”, Obiectiv Specific 4.6. “Creșterea rolului culturii și al turismului sustenabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială”, Prioritatea 7 “O regiune cu turism sustenabil”, Acțiunea 7.2 Creșterea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor prin dezvoltarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice adresate lor.
- ✓ Schema de ajutor de stat și de minimis *pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice balneare și a infrastructurii de agrement din mediul urban*, aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, Obiectivul de politică 5 “O Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale”, Prioritatea 8 “O regiune atractivă”, Obiectiv Specific 5.1 “Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane”, Acțiunea 8.3 “Dezvoltare urbană integrată prin regenerarea spațiilor publice, punerea în valoare a patrimoniului, infrastructurii culturale și a potențialului turistic din municipiile și orașele Regiunii Centru”.

➤ *Consultare publică privind ghidurile solicitantului: propuneri primite și analizate procent realizare 100%*

La momentul adoptării OUG 23/2023 în luna aprilie **au fost publicate pentru consultare publică un număr de 10 ghiduri ale solicitantului** din cadrul primelor 7 priorități de investiții, precum și ghidul aferent priorității de asistență tehnică.

După adoptarea OUG 23/2023 a fost necesară transpunerea prevederilor Ghidurilor solicitantului de pe formatul utilizat la nivelul PR Centru pe structura aprobată prin Ordinul MIPE nr. 1.777 din 3 mai 2023.

Astfel, până la sfârșitul lunii mai 2023 cele 10 ghiduri ale solicitantului puse în consultare publică au fost actualizate pe noul format de Ghid. Ținând seama și de observațiile/propunerile primite în urma consultării publice variantele consolidate ale acestor ghiduri au fost publicate pe site-ul Programului.

În urma derulării procesului de consultare publică pentru ghidurile publicate în cursul anului 2023 au fost primite un număr total de **296 observații/propuneri** și solicitări de clarificare, cele mai multe dintre acestea fiind pentru:

- Acțiunea 1.4.1 Investiții tehnologice în IMM (68),
- Acțiunea 1.4.2 Scale-up pentru start-up-uri și microîntreprinderi (35),
- Acțiunea 3.2 Eficiența energetică în clădiri publice (40), Intervenția 2.1.2. Platforma regională pilot de open-innovation în domeniul smart-city (30) și
- Acțiunea 7.1.1 Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A din mediul rural (25).

➤ *Asigurare sprijin pentru potențialii solicitanți de proiecte: răspuns la solicitările de informații procent realizare 100%*

Prin Serviciul Helpdesk, AM PR Centru a asigurat transmiterea unui răspuns punctual fiecărei observații/propuneri primite de la potențiali beneficiari pentru ghidurile aflate în consultare publică și s-a realizat o centralizare (tabel centralizator observații) a acestora pe fiecare ghid, aceste tabele centralizatoare fiind publicate pe site-ul Programului. Astfel, până la jumătatea anului 2023 au fost soluționate 127 solicitări de informații, iar ca urmare a lansărilor din a doua parte a anului, numărul acestora a crescut semnificativ, cu încă 410 solicitări de informații.

ADR Centru în calitate de Autoritate de Management pentru PR Centru 2021-2027 a organizat o serie de evenimente în vederea oferirii de asistență (informare) pentru potențialii solicitanți și beneficiarii proiectelor finanțate în cadrul programului, astfel:

- ✓ În trimestrul I al anului 2023 au avut loc întâlniri de lucru cu municipiile, inclusiv municipiile reședință de județ din Regiunea Centru atât comune, cât și individuale; întâlniri de lucru cu potențiali beneficiari: Consistoriul superior al Bisericii Evanghelice Romane
- ✓ În trimestrul al II-lea al anului 2023 a continuat seria întâlnirilor de lucru cu potențiali beneficiari: Direcția Sport Mureș, Biserica Evanghelică, Arhiepiscopia Ortodoxă, Universitatea „Babeș-Bolyai”, precum și întâlnirile cu reprezentanții UAT-urilor din zona urbană și rurală ai Regiunii Centru.

- ✓ În trimestrul III al anului 2023, în perioada 24.08.2023-14.09.2023 a fost organizat un număr de 8 sesiuni de informare pentru apelurile lansate: Acțiune 3.2 Eficiență energetică în clădiri publice (115 participanți), Acțiunea 5.1 Modernizarea infrastructurii rutiere de interes regional (5 participanți), Acțiunea 6.3 Universități (6 participanți), Acțiunea 3.3 IVA– municipii (30 participanți), Acțiunea 4.1 Dezvoltarea mobilității urbane

durabile în Municipiile Regiunii Centru (30 participanți), 7.1.1 Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a siturilor incluse în patrimoniului cultural UNESCO și de clasă A (17 participanți), Acțiunea 6.1.1 învățământ antepreșcolar și preșcolar (81 participanți), Intervenția 1.4.1 Investiții tehnologice în IMM (338 participanți)

- ✓ În trimestrul IV al anului 2023 a fost organizat în colaborare cu MIPE evenimentul de informare Financing Info Monday pentru apelul lansat pe Acțiunea 2.2 Întreprinderi digitale pentru o economie avansată/ Prioritatea 2 O economie digitală. (107 participanți).

- *Evaluarea, selecția și contractarea cererilor de finanțare depuse de solicitanți în cadrul Programului „Regiunea Centru” pentru perioada de programare 2021–2027*

Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor depuse în cadrul PR Centru a demarat în anul 2023, în acest sens au fost derulate următoarele activități:

- Au fost primite și înregistrate 184 CF aferente Acțiunii/ Intervenției 1.4.1, 3.2, 6.1.1 și 7.1.1
- Evaluarea din punct de vedere tehnic și financiar a 29 cereri de finanțare aferente Acțiunii/ Intervenției 1.4.1, 3.2, 6.1.1 și 7.1.1
De asemenea, au fost efectuate 23 vizite la fața locului.
- Demararea etapei de contractare și eligibilitate pentru 13 cereri de finanțare, aferente Acțiunii/ Intervenției 1.4.1, 3.2, 6.1.1 și 7.1.1
- Asigurarea desfășurării în bune condiții a misiunilor de audit intern și extern, prin punerea la dispoziția auditorilor a documentațiilor solicitate și orice clarificare necesară cu privire la proiectele auditate
- Arhivarea documentelor aferente perioadei de programare 2014-2020

La data de 31.12.2023 **situația proiectelor depuse în cadrul PR Centru 2021-2027** este următoarea:

- **184 proiecte depuse** cu o valoare totală solicitată de **216,78 milioane euro**, din care:
 - **168 proiecte** se află în **etapa de selecție**, cu o valoare totală a sumei solicitate de **172,84 milioane euro**
 - **3 proiecte retrase/respinse**, cu o valoare totală a sumei solicitate de **2,67 milioane euro**
 - **13 proiecte** se află în **etapa de contractare** cu o valoare a sumei solicitate de **41,27 milioane euro**.

6. Realizarea de acțiuni privind identitatea vizuală și promovarea PR Centru

- *Finalizare plan de comunicare: plan de comunicare elaborat și aprobat procent realizare 100%*

În cadrul celei de-a doua reuniuni CM PR Centru din 27.02.2023 a fost prezentat și discutat Planul de Comunicare aferent PR Centru. Ulterior, acesta a fost aprobat la nivelul AM PR Centru prin Dispoziția Directorului General din 13.03.2023.

- *Realizare pagină de internet Program: pagina de internet program elaborată și funcțională procent realizare 100%*

În conformitate cu prevederile Regulamentului 2021/1060 art. 46 lit. b, în prima jumătate a anului 2023 a fost dezvoltată pagina de internet aferentă Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, care a fost **lansată** la sfârșitul lunii aprilie 2023. Aceasta poate fi accesată la următorul link: <https://www.regiocentru.ro/>. Aici se găsesc informații detaliate despre Program, ghidurile solicitantului, calendarul apeluri de proiecte.

➤ *Campanie de promovare Program: campania de promovare implementată procent realizare 100%*

La nivelul AM PR Centru 2021-2027 a fost implementată în semestrul I al anului 2023 campania de promovare a noului program printr-o serie de întâlniri și evenimente în cadrul cărora au fost discutate toate aspectele privind PR Centru.

➤ *Realizare de întâlniri și evenimente conform plan de comunicare: întâlniri și evenimente realizate procent realizare 100%*

Până la jumătatea lunii aprilie 2023, ADR Centru – cu sprijinul Consiliilor Județene din Regiunea Centru – a organizat o suită de întâlniri de lucru cu reprezentanții mediului public și ai mediului privat, pentru a informa categoriile interesate de public țintă din Regiunea Centru despre oportunitățile de finanțare cu resurse europene, în actuala perioadă de programare europeană.

Prin prisma parteneriatului cu toate Consiliile Județene din regiune, în fiecare județ au avut câte două sesiuni de lucru, personalizate pe categorii de public țintă. Participanții se implică atât într-un schimb de bune practici a lecțiilor învățate din perioadele anterioare de finanțare, dar beneficiază și de prezentări actualizate privind Prioritățile de Investiții din cadrul Programului „Regiunea Centru” 2021-2027 (PR Centru) în funcție de categoria de public țintă vizată de fiecare întâlnire de lucru. În cadrul tuturor reuniunilor de lucru, sunt abordate domeniile de finanțare specifice, este discutat calendarul estimativ de lansare a apelurilor de proiecte, și sunt detaliate condițiile de accesare a fondurilor, inclusiv principalele criterii de eligibilitate și selecție a proiectelor.

Având în vedere că sesiunile de lucru sunt distincte, pentru reprezentanții Autorităților Publice Locale și ai instituțiilor publice din fiecare județ (pe de o parte) și pentru mediul de afaceri (pe de altă parte), în cadrul fiecărei întâlniri de lucru au fost prezentate toate sursele de finanțare disponibile, pentru o cât mai bună informare a potențialilor solicitanți de fonduri europene nerambursabile. Specific, pentru mediul public au fost discutate rezultatele și impactul proiectelor finanțate prin Programul REGIO 2014-2020, care au ca termen de finalizare luna decembrie, precum și informații despre Programul Operațional Sănătate. Pentru mediul privat, sunt detaliate serviciile acordate gratuit de ADR Centru în cadrul rețelei Enterprise Europe Network, dar și detalii despre alte

finanțări disponibile, în funcție de specificul publicului prezent la eveniment, pentru: inovare, competitivitate, formare profesională, dezvoltarea turismului, mobilitate și cooperare europeană în afaceri.

Suita de Conferințe "Finanțări europene 2021-2027. Împreună dezvoltăm regiunea!"

Nr. crt.	Județ	Tip potențiali beneficiari	Perioadă
1	Covasna	publici	07.02.2023
		privati	08.02.2023
2	Alba	publici	14.02.2023
		privati	15.03.2023
3	Brașov	publici	23.02.2023
		privati	24.02.2023
4	Harghita	publici	01.03.2023
		privati	02.03.2023
5	Sibiu	publici	07.03.2023
		privati	03.03.2023
6	Mureș	publici	14.03.2023
		privati	05.04.2023

7. Dezvoltarea sistemului de Plăți și declarații de cheltuieli

- *Semnare Convenție de finanțare cu ACP pentru fonduri de la Bugetul de Stat pentru cofinanțare și cheltuieli neeligibile: Convenție de finanțare cu ACP semnată procent realizare 100%*

Convenția de finanțare se încheie anual între ADR Centru în calitate de AM pentru Programul „Regiunea Centru” aferent perioadei de programare 2021-2027 și Ministerul Finanțelor, prin Autoritatea de Certificare și Plată, în calitate de Organism contabil și Organism responsabil cu primirea fondurilor de la Comisia Europeană pentru PR Centru 2021-2027.

Pentru anul 2023, Convenția de finanțare a intrat în vigoare la data semnării ei de ultima parte 18.01.2023 și a expirat la data de 31.12.2023.

- *Elaborare previziuni financiare FEN și solicitare la ACP: Previziuni fonduri FEN necesare transmise la ACP procent realizare 100%*

Conform Acordului de colaborare cu ACP, previziunile fondurilor FEN necesare se transmit de 2 ori pe an, la începutul lunii ianuarie, respectiv al lunii iulie. Astfel, au fost transmise la Ministerul Finanțelor estimările privind contribuția UE aferentă cheltuielilor autorizate și plătite de AM ce vor fi incluse în cererile de plată pe care ACP le va transmite CE în anii 2023 și 2024 pentru PR Centru, precum și estimările privind contribuția UE aferentă cheltuielilor autorizate și plătite de AM PR Centru ce vor fi incluse în cererile de plată pe care ACP le va transmite CE în anii 2024 și 2025.

În 2023 au fost transmise 2 cereri de fonduri către ACP:

- Cerere de fonduri (prefinanțare) nr. 1
- Cerere de fonduri rambursare nr.1

- *Elaborare și transmitere previziuni la ACP pentru fonduri din BS: Previziuni fonduri din BS necesare transmise la ACP procent realizare 100%*

În luna aprilie 2023 a fost transmis acordul ADR Centru, Autoritate de Management pentru „Regiunea Centru” 2021-2027, pentru diminuarea temporară a valorii creditelor de angajament cu suma de până la 40.000 mii lei din

bugetul alocat Ministerului Finanțelor pentru Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru la titlul 56 “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”.

În luna iunie 2023, au fost elaborate și transmise estimări actualizate privind necesarul de credite de angajament și de credite bugetare pentru anul 2023 și estimări sume necesare din cofinanțare de la bugetul de stat și cheltuieli neeligibile pentru perioada 2024-2027 (suma totală/an), aferente Programului „Regiunea Centru” 2021-2027.

În luna iulie 2023 au fost transmise la ACP:

- acordul ADR Centru, Autoritate de Management pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, pentru diminuarea temporară a valorii creditelor bugetare cu suma de până la 7.982 mii lei din bugetul alocat Ministerului Finanțelor pentru Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru la titlul 56 “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”.
- necesarul lunar de credite de angajament și credite bugetare pentru perioada iulie – decembrie 2023 aferente proiectelor gestionate la titlul 56 “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”.

În luna august 2023 a fost transmis la ACP formularul de buget F25 (anexa 5 din Convenția de finanțare) pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, actualizat ca urmare a aprobării de către ordonatorul principal de credite a limitelor creditelor bugetare rezultate în urma disponibilizărilor propuse de AM PR Centru.

În luna octombrie 2023 au fost transmise la ACP:

- solicitarea pentru suplimentarea creditelor de angajament pentru anul 2023 la titlul 56 “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, alineatul 56.69.01 “Transferuri către ADR pentru proiecte ai căror beneficiari sunt bugetele locale” cu 174.294 mii lei, concomitent cu disponibilizarea sumei respective din creditele de angajament aprobate pentru anii următori, alineatul 56.69.01 “Transferuri către ADR pentru proiecte ai căror beneficiari sunt bugetele locale”, în vederea asigurării fondurilor necesare contractării proiectelor etapizate conform OUG nr. 36/ 2023
- necesarul lunar de credite de angajament (CA) și credite bugetare (CB) pentru perioada octombrie-decembrie 2023 aferente proiectelor gestionate la titlul 56 – “Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare”, inclusiv execuția bugetară până la 30.09.2023 – CA (sume deja angajate prin contracte/decizii de finanțare) precum și CB (sume primite de la ACP).
- propunerile de credite de angajament și de credite bugetare pentru anul 2024, inclusiv execuția preliminară pe anul 2023, în formatul Anexa 4 (F24) și fișa finanțării programului, în formatul Anexa 5 (F25), aferente Programului “Regiunea Centru” 2021-2027.

În luna noiembrie 2023 a fost transmis la ACP formularul de buget F25 (anexa 5 din Convenția de finanțare) pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, actualizat ca urmare a aprobării de către ordonatorul principal de credite a limitelor creditelor de angajament și creditelor bugetare rezultate ca urmare a estimărilor pentru perioada octombrie-decembrie 2023 transmise de ADR Centru.

În luna decembrie 2023 au fost transmise la ACP Formularul de buget F24 - propunerile de credite de angajament și de credite bugetare pentru anul 2024 și estimări pentru anii următori, inclusiv execuția preliminară pe anul 2023, precum și Formularul de buget F25 - fișa finanțării programului, aferente Programului „Regiunea Centru” 2021-2027.

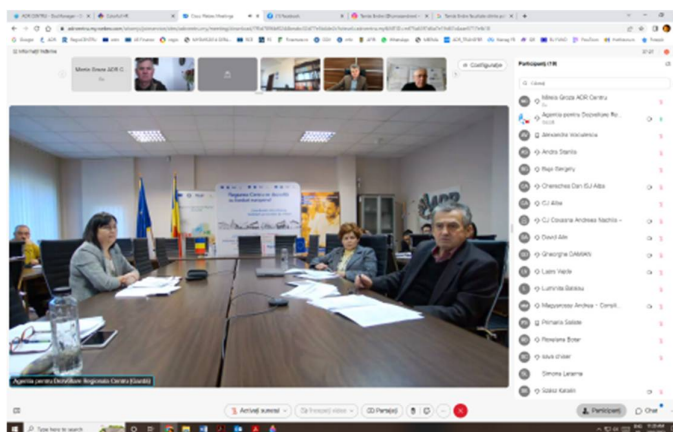
8. Elaborarea unui Plan multianual de evaluare pentru PR Centru

- *Elaborare Plan multianual de evaluare pentru PR Centru: Plan multianual de evaluare elaborat și aprobat de CM procent realizare 100%*

Activitatea de evaluare a Programului „Regiunea Centru” a fost demarată odată cu aprobarea programului de către Comisia Europeană, când a început o amplă activitate de planificare a evaluărilor pentru perioada 2021-2027. Conform reglementărilor europene – articolul 44 alin. (1) al Regulamentului (UE) 2021/1060¹, Autoritatea de Management (AM) elaborează Planul Multianual de Evaluare (PME) al Programului „Regiunea Centru” (PR Centru). Acest document strategic cuprinde studiile de evaluare ce se vor realiza din perspectiva **eficacității, eficienței, relevanței, coerenței și a valorii adăugate a UE**, cu scopul de a îmbunătăți calitatea elaborării și implementării programului.

În aceste context, AM PR Centru la începutul anului 2023 a efectuat pașii necesari înființării unui Comitet de Coordonare al Evaluării, for deliberativ care va avea în următorii șapte ani un rol determinant în avizarea PME, aprobarea termenilor de referință pentru contractarea expertizei de evaluare de program, adoptarea rapoartelor de evaluare etc. Membrii CCE (reprezentanți ai administrației publice locale – județ, municipiu, oraș, comună, ai mediului academic, ai sferei private și al ONG-urilor din Regiunea Centru) au fost selectați pe baza rolului pe care îl îndeplinesc în dezvoltarea Regiunii Centru. Constituirea formală a Comitetului s-a realizat prin Dispoziția Directorului General nr. 24/10.02.2023, prin care s-au stabilit componența CCE, rolul și activitățile membrilor.

Pentru elaborarea PME a avut loc o amplă consultare a CCE în privința nevoilor de evaluare a programului, membrii completând un chestionar cu propunerile proprii pentru temele, întrebările, perioadele și metodologia de evaluare. Pe baza acestor răspunsuri, Serviciul de Evaluare PR Centru a demarat elaborarea primei variante a Planului Multianual de Evaluare al Programului „Regiunea Centru”, ultima etapă din această activitate fiind organizarea de interviuri cu responsabili de Priorități de Investiții și alți reprezentanți din managementul AM PR Centru.

Documentul a fost pus în dezbatere publică la începutul semestrului II al anului 2023, după care în data de 3 octombrie 2023 a fost prezentat și aprobat în cadrul reuniunii Comitetului de Monitorizare al PR Centru.

În ultima parte a anului s-a început elaborarea caietelor de sarcini în vederea achiziționării serviciilor de consultanță din domeniul evaluării program.

În paralel cu aceste activități, personalul Serviciului a participat atât fizic, cât și online la reuniunile Grupului de Lucru pentru Evaluare organizate de Unitatea de evaluare din cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (27-28 februarie, 27 aprilie, 29-30 mai, 5 decembrie), dar și la cursurile de instruire organizate de către reprezentanții Băncii Mondiale tot la invitația MIPE.

¹Regulamentului (UE) 2021/1060 din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

9. Gestionarea tematicii ajutorului de stat

- *Identificarea normelor de ajutor de stat aplicabile și redactarea schemelor de ajutor de stat - procent realizare 100 % (4 scheme din 8 elaborate)*

Pe tot parcursul anului 2023 s-a continuat procesul de identificare a normelor de ajutor de stat aplicabile și redactarea schemelor de ajutor de stat, așa cum au fost prezentate mai sus la punctul 5 – *Elaborarea ghidurilor solicitantului și lansarea apelurilor de proiecte.*

- *Gestionarea procesului de avizare în relația cu Consiliul Concurenței*
- *Implicare în consultările cu Consiliul Concurenței, MIPE și Comisia Europeană pe tematica ajutorului de stat*

AM PR Centru a participat la o serie de consultări cu organele abilitate, după cum urmează:

- ✓ Ianuarie 2023 – Analiză și răspuns la solicitare MIPE în ce privește poziția comună a României asupra propunerii de reformă a cadrului de ajutor temporar și de tranziție
- ✓ Februarie 2023 – participare la consultarea Comisiei Europene asupra cadrului de ajutor de stat de criza și tranziție
- ✓ Mai 2023 – analiză, formulare și transmitere a unei poziții în ce privește propunerea Comisiei Europene de aplicare a convenției Aarhus la mecanismul de ajutor de stat
- ✓ Iunie 2023 - formulare și transmitere punct de vedere în cadrul celei de a doua consultări a Comisiei Europene pentru modificare regulamentului de minimis.

10. Activități transversale

- *Opțiunile de costuri simplificate – implicare în rețeaua națională a SCO, finalizare cost simplificat pentru PR Centru, modificarea Programului: modificare program inițiată și aprobată*

Ca o măsură de simplificare în implementarea Programului, ADR Centru a demarat în cursul anului 2021 procesul de identificare a opțiunilor de costuri simplificate care să se aplice la nivelul acestuia, conform art. 53-56 și a art. 94 din Regulamentul UE 2021/1060 de stabilire a dispozițiilor comune.

În perioada 15 iunie-19 august 2022 Autoritatea de Audit a derulat misiunea de audit: Evaluare ex-ante a opțiunilor de costuri simplificate propuse pentru Programele Operaționale Regionale Centru, Nord-Vest, Sud-Vest Oltenia și București-Ilfov. Proiectul raportului de audit a fost analizat la nivelul ADR Centru, iar la sfârșitul lunii septembrie 2022 a fost transmis punctul de vedere cu privire la observațiile Autorității de Audit și s-a decis continuarea demersului pentru costul simplificat cu instruirea pentru angajații IMM.

După mai multe runde de discuții cu Autoritatea de Audit, inclusiv o consultare cu IMM-uri care au derulat proiecte în perioada 2014-2020, a fost finalizat pachetul de documente, care a fost transmis ulterior, în cursul anului 2023, către serviciile Comisiei, care au formulat observații / comentarii cu privire la acesta. Observațiile primite au fost analizate și soluționate printr-o serie de consultări realizate de ADR Centru cu Autoritatea de Audit.

În data de 28 august 2023, Autoritatea de Audit a transmis evaluarea pozitivă a metodologiei pentru stabilirea baremului standard de cost unitar de formare profesională pentru angajații IMM-urilor. Drept urmare, propunerea de modificare a PR Centru în sensul includerii opțiunii costurilor simplificate, a fost prezentată în cadrul Comitetului de Monitorizare pentru Programul „Regiunea Centru” și aprobată prin decizia CM PR Centru nr. 25/03.10.2023.

În cursul lunii decembrie 2023 a fost inițiată modificarea de program și transmisă Comisiei Europene prin intermediul SFC2021.

- *Condiția favorizantă aferentă OP1 – implicare în finalizarea autoevaluării naționale, obținerea avizului COM și menținerea îndeplinirii pe parcursul implementării Programului Monitorizarea PR Centru – configurarea instrucțiunilor (AM și Beneficiari) pentru indicatorii aferenți Priorităților 1 și 2: condiție favorizantă considerată îndeplinită; instrucțiuni elaborate*

11. Implementarea abordării dezvoltării urbane durabile în cadrul PR Centru 2021-2027

- *Verificarea listelor de proiecte prioritare / SIDU pentru municipiile din Regiunea Centru: 20 SIDU-uri actualizate și verificate; - procent realizare 100%*

Până la 30 iunie 2023 municipiile din Regiunea Centru au avut posibilitatea modificării listelor de proiecte prioritare ale SIDU, astfel că 14 dintre ele au transmis listele de proiecte actualizate care au fost analizate la nivelul ADR Centru.

- *Sprijinirea autorităților publice de la nivelul municipiilor și orașelor în realizarea documentelor strategice necesare pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru 2021-2027 – SIDU și PMUD, precum și în dezvoltarea portofoliului de proiecte aferent: Autorități de la nivel de orașe și municipii sprijinite; - procent realizare 100%*
- *Acordarea de sprijin beneficiarilor (municipiilor și orașelor) în dezvoltării urbane durabile: Întâlniri de lucru/ discuții telefonice/ videoconferințe – ori de câte ori se impune; - procent realizare 100%*
- *Realizarea de întâlniri cu municipiile și orașele de la nivel regional pentru pregătirea documentelor și proiectelor: Minim 40 de întâlniri realizate - procent realizare 100%*

De-a lungul anului trecut au avut loc întâlniri cu municipiile și orașele de la nivel regional, întâlniri în cadrul cărora au fost discutate toate aspectele privind PR Centru și modul de implementare al dezvoltării urbane și de pregătire a proiectelor necesare pentru accesarea fondurilor.

Ca urmare a elaborării Ghidurilor solicitantului aferente celor trei obiective specifice (OS) pentru care sunt alocări predefinite pentru municipiile de la nivel regional, potrivit PR Centru 2021-2027, ghiduri unde sunt detaliate activitățile eligibile și condițiile de accesare a fondurilor, precum și solicitările primite din partea unor municipii de a modifica listele de proiecte prioritare ale SIDU a fost necesară completarea prevederilor Ghidului de depunere a strategiilor integrate de dezvoltare urbană (SIDU) cu un capitol care să stabilească condițiile de modificare a SIDU și a listei proiectelor prioritare.

Ținând cont de necesitatea informării cât mai exacte a potențialilor beneficiari cu privire la activitățile eligibile și condițiile de accesare a fondurilor, precum și orice alte aspecte care țin de implementarea acțiunilor dedicate dezvoltării urbane, ADR Centru a organizat în perioada 27 martie-6 aprilie 2023 întâlniri individuale cu reprezentanții celor 20 de municipii din Regiune.

Principalele activități realizate de Departamentul de Dezvoltare Urbană pe parcursul anului 2023:

- ✚ Întocmire ghiduri ale solicitantului, referate aprobare, pregătire lansare, verificare introducere cereri finanțare pentru acțiunile aferente Priorităților 4 și 5 al PR Centru;
- ✚ Verificare SIDU actualizate pentru municipiile: Brașov, Blaj, Făgăraș, Mediaș, Miercurea Ciuc, Odorheiu Secuiesc, Reghin, Săcele, Sebeș, Sibiu, Sighișoara, Sfântu Gheorghe, Târgu Secuiesc, Târnăveni;
- ✚ Modificare ghid SIDU PR Centru pentru municipii;
- ✚ Modificare procedura depunere SIDU Programul „Regiunea Centru” pentru orașe;
- ✚ Verificare SIDU pentru orașele: Zărnești, Victoria, Luduș, Cugir;
- ✚ Verificare PMUD pentru orașele: Cugir, Luduș;
- ✚ Participare videoconferință cu orașele din Regiunea Centru - Prezentare apeluri lansate, acțiunile 3.4 și 4.2 – 17.10.2023;
- ✚ Participare atelier de mobilitate organizat în cadrul FOV Brașov, CATTIA Brașov. Prezentare FOV împreună cu reprezentanța CE – 06.09.2023-07.09.2023;
- ✚ Participare Reuniune Tehnică -Workshop for DG REGIO TA Action: “Mainstreaming the New European Bauhaus în Romanian regions” – sediul ADRBI – 21.09.2023;
- ✚ Participare eveniment:” Săptămâna europeană a mobilității”, Întorsura Buzăului – 22.09.2023;
- ✚ Participare conferință: “Consolid8 festival” - *Money for good. Funding the impactful We dive into the world of funding and discover how money can be a force for positive transformation*, organizat de *fonduristructurale.ro*, Teatrul Sică Alexandrescu, Brașov. – 24.09.2023;
- ✚ Participare Grupul National Suport pentru PMUD, MLPDA – 26.09.2023;
- ✚ Participare eveniment "Dezvoltăm Zona Metropolitană Împreună" organizat de ZMB Brașov, CATTIA Brasov – 29.06.2023;
- ✚ Prezentare Sesiune de informare Târg ALEA – Sala Unirii Alba Iulia: prioritățile 3.1., 3.2, 3.3, 3.4, 4.1 și 4.2. – 29.09.2023;
- ✚ Participare Târg ALEA, Alba Iulia, Cetatea Alba Carolina – 01.10.2023;
- ✚ Participare Grup lucru indicatori, MIPE, Bucuresti,– 03.10.2023;
- ✚ Participare (on line) CM PR Centru 21-27, desfășurat la Sfântu Gheorghe – 04.10.2023;
- ✚ Participare la atelierul de lucru regional BUS4RoBOOST, Hotel Belvedere, Brașov – 10.10.2023;

- ✚ Participare Zilele Feroviare, Bucuresti– 17.10.2023-18.10.2023;
- ✚ Participare la evenimentul Caravana Culturii Concurenței, organizat de Consiliul Concurenței – 09.11.2023; Consiliul Județean Brașov;
- ✚ Participare Conferință SMART COMUNITIES, București, prezentarea PR Centru 21-27 09.11.2023;
- ✚ Participare la evenimentul organizat de BEI pentru promovarea instrumentului ELENA., H. Sheraton București, 14.11.2023;
- ✚ Participare CRI Centru – Consiliul Județean Brașov- 21.11.2023;
- ✚ Participare workshop organizat de Banca Mondială; "Knowledge Exchange on Public-Private Partnership ", on-line, 22.11.2023;
- ✚ Participare seminar on line organizat de Banca Mondială pentru M&E walk-in clinic, monitorizare și evaluare în sectorul inovării-23.11.2023;
- ✚ Participare la evenimentul de diseminare privind rezultatele realizate în cadrul proiectului SIPOCA 50 în sprijinul autorităților administrației publice centrale și locale și a altor factori interesați, pentru aplicarea unitară legislației și a principiilor de dezvoltare durabilă, organizat de MDLPA – 24.11.2023; Brașov, Hotel Casa Mureșenilor;
- ✚ Participare seminar on line organizat de MIPE pentru corelarea indicatorilor POR 14-20 cu cei ai noilor Programe, în cazul proiectelor etapizate- 27.11.2023;
- ✚ Participare la evenimentul de diseminare a rezultatelor proiectului „Analiza, eficientizarea și actualizarea cadrului legal în domeniul turismului” cod SIPOCA 392 / cod MySmis 116156, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020 – 28.11.2023; on-line;
- ✚ Participare CM PR Centru -on-line – 29.11.2023;
- ✚ Participare Conferința Regională "Dezvoltarea Regiunii Centru cu fonduri europene. Perspective de viitor" – 07.12.2023;
- ✚ Participare Forumul Comunicatorilor din Regiunea Centru - 08.12.2023;
- ✚ Participare seminar cu publicul intern, Alba Iulia – 08.12.2023;
- ✚ Participare conferința de închidere a proiectului „Îmbunătățirea cadrului de fundamentare și evaluare a politicilor publice de dezvoltare teritorială”, finanțat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, cod SIPOCA 713 – 13.12.2023;
- ✚ Participare instruire on line cu MLPDA și reprezentanții consiliilor județene din Regiunea Centru pe tema - model digital al rețelelor de transport local (drumuri județene și comunale) 14.12.2023;
- ✚ Întâlnire de lucru cu reprezentanții AMB Brașov și consultanți - discuții privind PMUD ZM Brașov, CATTIA Brașov – 20.12.2023.

12. Activități de informare și comunicare la nivel regional privind PR Centru 2021-2027

- Organizare evenimente informare și comunicare obiective Program – procent realizare 100%;
- Împreună cu Business Saga și BCR a fost organizată conferința regională „De la idee la business inteligent cu finanțări europene”, în data de 18.01.2023 la Alba Iulia. Peste 150 de reprezentanți ai firmelor din Regiunea Centru au fost prezenți la această Conferință dedicată mediului de afaceri, iar alte peste 1000 au urmărit transmisiunile online ale evenimentului;
- În 17 și 18 ianuarie 2023, la sediul ADR Centru din Alba Iulia, mai mult de 50 persoane au participat la întâlniri tehnice privind finanțările dedicate dezvoltării municipiilor;
- Organizarea în perioada februarie-aprilie 2023, a 12 conferințe județene, câte două în fiecare județ (mediu privat și mediu public) din Regiunea Centru pe tema „Finanțări europene 2021-2027. Împreună dezvoltăm regiunea!”. În cadrul acestor întâlniri de lucru la care au participat peste 1200 de persoane, reprezentanți ai mediului public și ai mediului privat, au fost prezentate oportunitățile de finanțare aferente perioadei de programare 2021-2027 și au fost consultați participanții referitor la îmbunătățirile care pot fi aduse ghidurilor;

- Organizarea a 4 ateliere regionale, axate pe discuții practice și teme orizontale pe prioritățile de finanțare prevăzute în Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, program coordonat de ADR Centru în calitate de Autoritate de Management. Aceste ateliere la care au participat 50 persoane, au avut drept scop, ca potențialii beneficiari ai programului, să înțeleagă mai bine conceptul european de revitalizare a spațiilor verzi-albastre, cerințele de eficiență energetică, provocările ce apar la proiectele de mobilitate electrică și

aplicațiile de turism și inovare socială, esențiale în elaborarea cererilor de finanțare prin Programul „Regiunea Centru” 2021-2027;

- Organizarea a trei reuniuni ale Comitetului de Monitorizare a PR Centru 2021-2027 în format fizic (cu intervenții online de la Bruxelles). Prima sesiune, organizată în 27 februarie 2023, în Sala de Conferințe a Consiliului Județean Sibiu, cu o prezență a 60 persoane, a adus în discuție teme privind deschiderea sesiunilor de depuneri de proiecte pentru investiții în valoare totală de peste 1,4 miliarde euro, destinate dezvoltării județelor Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. În perioada 21-22 iunie 2023, a fost organizată la Sovata a doua reuniune din 2023, respectiv cea de a treia reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul „Regiunea Centru”. Reuniunea a propus celor 50 de participanți, aprobarea metodologiei de evaluare și selecție pentru nouă apeluri de finanțare ce se vor lansa în perioada următoare, precum și discuții pe marginea a patru linii de finanțare ce vor fi puse în consultare

publică. A treia reuniune a CM PR Centru a avut loc în perioada 3-4 octombrie 2023, la Sfântu Gheorghe, Covasna și a reunit 50 participanți;

- În data de 28 noiembrie 2023 s-a desfășurat reuniunea online a Comitetului de Monitorizare pentru Programul „Regiunea Centru” (CM PR Centru), în cadrul unui eveniment organizat de ADR Centru, în calitate de Autoritate de Management a Programului;

- În perioada 10-11 mai 2023 la Sibiu a fost organizată Conferința regională pe tema ”Factori cheie pentru mobilitatea urbană - politici și strategii verzi”. Evenimentul a reunit peste 100 de participanți și a avut drept obiectiv îmbunătățirea soluțiilor de mobilitate electrică prin integrarea lor în sistemul public de transport a pasagerilor, precum și transferul unor modele de succes sau implementarea unor acțiuni inspirate din politicile și practicile europene;

- La sfârșitul lunii mai a fost organizată în Târgu Mureș, Conferința ”Academia Fondurilor Europene”, eveniment în cadrul căruia au fost prezentate ultimele noutăți despre fondurile disponibile pentru mediul privat și public prin PR Centru 2021-2027, prin Programul Tranziție Justă, dar și prin alte programe europene gestionate de alte instituții de nivel național și european;

- În perioada august-septembrie au fost organizate 8 evenimente online de lansare și informare a potențialilor solicitanți de fonduri a priorităților de finanțare PR Centru 2021-2027 cu peste 610 participanți pe prioritățile: 3.2, 5.1, 6.3, 3.3, 4.1, 7.1., 6.1.1, 1.4.1;

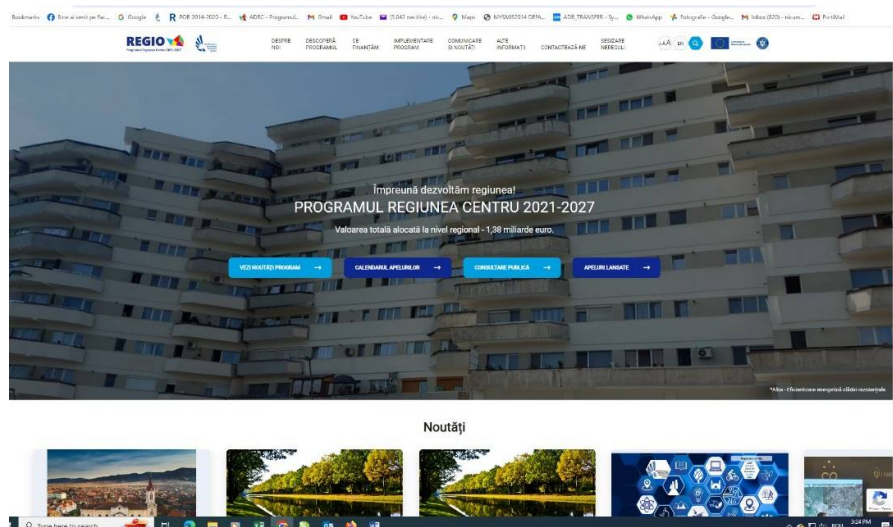
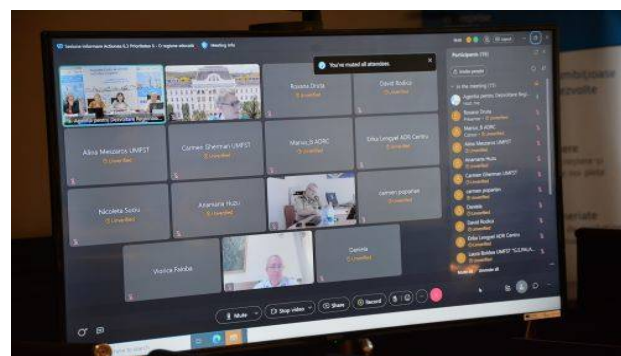
- În perioada 29 septembrie -1 octombrie s-a participat la Alba Green Energy – Târg de soluții

pentru energie verde și eficiență energetică” la Alba Iulia, unde s-au distribuit materiale informative cu oportunitățile de finanțare PR Centru și s-a prezentat Programul la peste 1000 participanți;

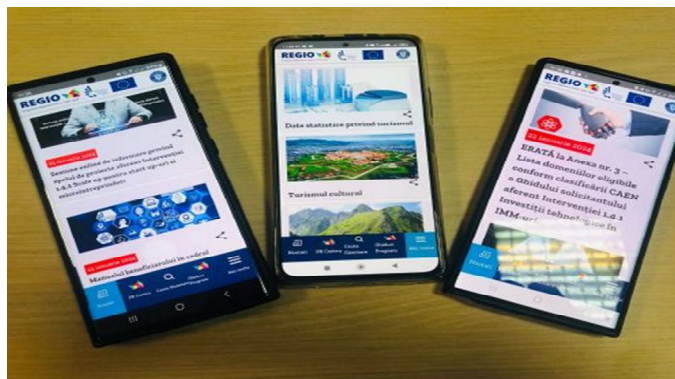
- Au avut loc două reuniuni fizice a grupurilor de lucru din Regiunea Centru – CRI (Sibiu) și CRP (Alba Iulia), în noiembrie-decembrie, care au reunit peste 180 participanți din partea APL, Universități, reprezentanți IMM și ONG;

- Pe parcursul anului s-a prezentat Programul publicului intern ADR Centru în cadrul a două seminare organizate în municipiul Alba Iulia în luna martie și decembrie;

- Pe parcursul anului a fost prezentat Programul în cadrul a 69 evenimente organizate de ADR Centru sau în parteneriat, cu peste 4.131 participanți în întreaga Regiune;

- Au fost pregătite și derulate procedurile de achiziții pentru serviciile de organizare a întâlnirilor de lucru pe Programul „Regiunea Centru” 2021-2027 în anul 2023;
- În luna aprilie 2023 a fost lansat site-ul dedicat programului PR Centru 2021-2027, www.regiocentru.ro. Au fost aduse pe parcursul anului mai multe îmbunătățiri site-ului, care a înregistrat în 2023 - 74.000 sesiuni de accesare, cu 26 000 vizitatori noi;
- Elaborare și derulare achiziție aplicație mobil, lansare aplicație de mobil PROCentru în iOS și Google play Android în luna decembrie 2023;
- S-a participat la întâlnirile rețelei de comunicatori din România care au avut loc la sediul MIPE (iunie), sau online cu discuții pe tema identității vizuale pentru programe. De asemenea, săptămânal se raportează către MIPE noutățile din cadrul Programului, stadiul implementării, apelurile lansate și alte materiale informative;
- A fost finalizată procedura de achiziție și derulat Studiul de evaluare/măsurare a gradului de conștientizare PR Centru 2021-2027, în Regiunea Centru. În urma derulării acestuia a rezultat că gradul de notorietate al programului, la nivelul Regiunii, este de 15%, la un an de la lansarea Programului la nivel regional;
- S-a actualizat MIV PR Centru în decembrie 2023, ca urmare a modificării GIV MIPE și au fost introduse și prevederi pentru proiectele etapizate;
- S-au elaborat și publicat 32 de comunicate sau materiale informative în cadrul programului, care au fost preluate și pe celelalte site-uri ale ADR-ului, diseminate și pe conturile social media în urma cărora au fost publicate este 250 articole în presă;
- S-au realizat 4.300 materiale promoționale ce se vor distribui personalului din cadrul AM, partenerilor și cetățenilor din regiune;
- Toate materialele informative au fost distribuite online pe Facebook și Instagram, cu 5.800 persoane care apreciază pagina FB, dintre cele 6.400 persoane urmăresc pagina FB, la care se adaugă 136 followeri Instagram. Articolele relevante cu impact pentru județele Mureș, Covasna și Harghita au fost traduse în limba maghiară și postate pe o secțiune dedicată din site.

Informații despre program, lansări, consultări, au fost constant publicate în cele 2 publicații electronice transmise lunar unei baze de date de peste 2.219 abonați, newsletter-ul regional Focus Regio Centru și Catalogul Surselor de Finanțare nerambursabile. Designul Newsletterului a fost modificat în decembrie 2023, iar în luna ianuarie 2024 a fost publicată prima ediție cu interfața actualizată.

Capitolul IV

Programul Tranziție Justă 2021-2027

Începând cu perioada de programare 2021-2027, în cadrul Politicii de coeziune a fost introdus un nou instrument financiar, respectiv Fondul pentru o tranziție justă (FTJ). Obiectivul FTJ este a permite regiunilor și cetățenilor să facă față efectelor sociale, asupra ocupării forței de muncă, economice și de mediu ale tranziției către țintele energetice și climatice ale Uniunii pentru 2030 și o economie neutră din punct de vedere climatic a Uniunii până în 2050.

Conform Regulamentului 1056/2021 al Parlamentului European și al Consiliul Uniunii Europene de instituire a Fondului pentru o tranziție justă, teritoriile eligibile pentru a beneficia de finanțare din FTJ trebuie să elaboreze planuri teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ). Aceste planuri prezintă provocările din fiecare teritoriu, nevoile și obiectivele de dezvoltare care trebuie îndeplinite până în 2030.

Programul Tranziție Justă (PTJ) a fost aprobat prin decizia Comisiei Europene nr. C(2022) 9125/02.12.2022 și răspunde nevoilor de investiții definite la nivelul planurilor teritoriale pentru o tranziție justă (PTTJ) elaborate pentru județele Gorj, Hunedoara, Dolj, Galați, Prahova și **Mureș**, teritorii identificate în anexa „D” a Raportului de țară aferent anului 2020, pentru a fi sprijinite din Fondul pentru o Tranziție Justă în perioada 2021 - 2027.

Obiectivul general al planului teritorial pentru o tranziție justă pentru județul Mureș este de a proteja populația și economia județului în contextul provocărilor tranziției la neutralitatea climatică și de a favoriza valorificarea deplină a oportunităților de dezvoltare create de parcursul către o economie cu emisii reduse.

Autoritatea de Management pentru Programul Tranziție Justă (AM PTJ) funcționează în cadrul Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene. Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru este Organism Intermediar pentru Programului Tranziție Justă 2021-2027 la nivelul Regiunii Centru. **Acordul de delegare** a anumitor atribuții privind implementarea Programului Tranziție Justă – Prioritatea 6, **a fost semnat în 25 august 2023** între ADR Centru și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin Direcția Generală Dezvoltare Regională și Tranziție Justă.

Programul are o alocare totală de 2,53 miliarde euro și este structurat pe 6 priorități dedicate fiecăruia dintre cele șase județe și o prioritate de asistență tehnică. Prioritatea 6 - Atenuarea impactului socio-economic al tranziției la neutralitatea climatică în județul **Mureș are alocată suma de 277,03 mil euro**, din care 235,477 mil euro din FTJ și 42 mil euro cofinanțarea națională.

Beneficiază de sprijin următoarele tipuri de activități:

- Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului
- Sprijinirea tranziției forței de muncă
- Energie verde accesibilă și mobilitate nepoluantă
- Sprijin pentru ecologizarea și reconversia imobilelor afectate de activități industriale
- Investiție pentru reducerea substanțială a emisiilor ETS aferente producției de fertilizanți chimici
- Investiții productive în întreprinderi mari în domeniile identificate la nivelul PTTJ, cu condiția includerii prealabile a acestora în planul teritorial

Apeluri de proiecte care se derulează în cadrul PTJ în perioada 2023-2024
Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă (1A)
Sprijin pentru creșterea durabilă a microîntreprinderilor și crearea de locuri de muncă (1.B)
Sprijin pentru întreprinderi sociale (1.C)
Sprijin pentru infrastructura de afaceri (1.D)
Sprijin pentru întreprinderi de tip spin-off, spin-out și start-up (1.E)
Sprijinirea tranziției forței de muncă (2.A)
Recoversie profesională (2.B)
Mentținerea forței de muncă înalt calificată (2.C)
Energie regenerabilă pentru gospodării (3.A)
Capacități de producție, transport și stocare de energie RES - clădiri publice (3.B)
Transport public (3.C)
Remediere, decontaminare, reconversie situri contaminate (4.A)

În acest context, în cadrul Organigramei ADR Centru a fost inclusă o structură distinctă - **Departamentul Organism Intermediar Program Tranziție Justă (OI PTJ)**, subordonată Direcției Coordonare, cu un număr de **5 servicii și 29 posturi**:

1. Serviciul Evaluare, Selecție, Contractare,
2. Serviciul Verificare Financiară,
3. Serviciul Verificare Achiziții,
4. Serviciul Monitorizare Proiecte,
5. Biroul Help Desk, Comunicare.

În urma concursului demarat pentru ocuparea posturilor prevăzute în organigramă, au fost recrutați experți care își desfășoară activitatea în cadrul departamentului OI PTJ. La data de 31 decembrie 2023, **în cadrul Departamentului OI PTJ din cadrul ADR Centru își desfășurau activitatea 11 persoane**:

- Departament OI PTJ: Director departament
- Serviciul Evaluare, Selecție, Contractare: 2 experți și 1 șef serviciu
- Serviciul Verificare Financiară: 2 experți
- Serviciul Verificare Achiziții: 1 expert
- Serviciul Monitorizare Proiecte: 3 experți
- Biroul Help Desk, Comunicare: 1 expert

De asemenea, în această etapă a fost creată o secțiune distinctă în cadrul site-ului ADR Centru dedicată implementării Programului Tranziție Justă în Regiunea Centru, care a fost populată cu informații referitoare la apelul lansat, apelurile supuse consultării și alte informații relevante despre program - <https://www.adrcentru.ro/ptj-centru/>

În lunile octombrie-noiembrie 2023, AM PTJ a pus în consultare publică trei ghiduri pentru apelurile „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”, „Sprijin pentru creșterea

durabilă a microîntreprinderilor și crearea de locuri de muncă” și „Sprijinirea tranziției forței de muncă”. Pentru aceste ghiduri, experții din cadrul Departamentului OI PTJ au formulat observații și propuneri.

În data de 20 octombrie 2023 AM PTJ a lansat primul apel de proiecte în cadrul acțiunii „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” – componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”, perioada de depunere fiind 20 decembrie 2023 - 20 martie 2024.

În acest context, în data de 5 decembrie 2023, ADR Centru a organizat la Târgu Mureș o conferință regională de lansare a Programului Tranziție Justă. Evenimentul „Fonduri europene pentru mediul de afaceri din județul Mureș prin Programul Tranziție Justă” a fost organizat cu susținerea Consiliului Județean Mureș și a Camerei de Comerț și Industrie a județului Mureș. La eveniment au participat 89 de reprezentanți ai mediului de business mureșean.

Biroul **Help Desk, Comunicare** a desfășurat în ultimul trimestru al anului 2023 activitatea de sprijinire a potențialilor solicitanți de finanțare prin acordarea de răspunsuri la 18 cereri de informații referitoare la condițiile de accesare a apelului „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”.

Activități de comunicare privind Programul Tranziție Justă

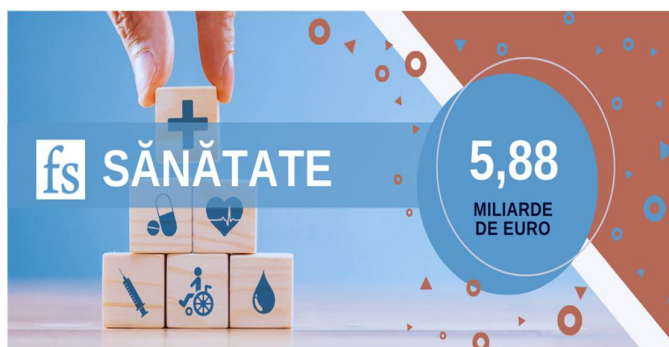
- ✚ La sfârșitul lunii mai a fost organizată în Târgu Mureș, **Conferința ”Academia Fondurilor Europene”**, eveniment în cadrul căruia au fost prezentate ultimele noutăți despre fondurile disponibile pentru mediul privat și public prin PR Centru 2021-2027, prin Programul Tranziție Justă, dar și prin alte programe europene gestionate de alte instituții de nivel național și european.
- ✚ Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru - în calitate de Organism Intermediar pentru implementarea Programului de Tranziție Justă 2021-2027 – împreună cu Consiliul Județean Mureș și cu Camera de Comerț și Industrie a județului Mureș – a organizat în 5 decembrie 2023, la IncubCenter Târgu Mureș, de la ora 10.30 **Conferința ”Fonduri pentru mediul de afaceri din județul Mureș prin Programul Tranziție Justă”** la care au participat peste 80 persoane. Acest eveniment a reprezentat și lansarea regională a PTJ în Regiunea Centru concomitent cu prezentarea publică a 2 priorități de finanțare.
- ✚ A fost elaborat **un Plan de Acțiuni de Comunicare pentru Program**.
- ✚ Au fost elaborate **5 comunicate de presă**, distribuite mass-media, preluate în site și redistribuite în social-media și publicațiile electronice realizate lunar.
- ✚ A fost creată o secțiune dedicată PTJ în site www.adrcentru.ro, iar materialele informative și informațiile referitoare la lansare apeluri traduse în limba maghiară. Link-ul către pagină este preluat și în **aplicația de mobil PROCentru**, unde se postează cele mai recente informații despre Program.

Capitolul V

Programul SĂNĂTATE 2021-2027

Programul Operațional Sănătate este unul din cele 16 programe finanțate din fondurile Politicii de Coeziune, în perioada 2021-2027, în România. Programul Sănătate a fost aprobat de Comisia Europeană în noiembrie 2022 cu un buget total de 5,88 miliarde Euro din care 2,274 miliarde Euro reprezintă finanțarea nerambursabilă din partea Uniunii Europene (1,624 mld Euro FEDR și 650 milioane Euro FSE+) iar 3,606 miliarde Euro este cofinanțarea națională.

Prin adoptarea Hotărârii 41/2023 privind modificarea și completarea art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 936/2020 pentru aprobarea cadrului general necesar în vederea implicării autorităților și instituțiilor din România în procesul de programare și negociere a fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027 și a cadrului instituțional de coordonare, gestionare și control al acestor fonduri, Autoritatea de Management a Programului Sănătate poate delega, pe bază de acord de delegare, funcții ale Autorității de Management către Organismele intermediare constituite la nivelul Agențiilor pentru Dezvoltare Regională organizate potrivit Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare.

Programul **Sănătate** are 7 priorități:

Prioritatea 1	<i>Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive</i>
Prioritatea 2	<i>Servicii de reabilitare, paliative și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate</i>
Prioritatea 3	<i>Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate</i>
Prioritatea 4	<i>Investiții în infrastructuri spitalicești noi</i>
Prioritatea 5	<i>Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical</i>
Prioritatea 6	<i>Digitalizarea sistemului medical</i>
Prioritatea 7	<i>Măsuri care susțin domeniile oncologie și transplant</i>

Ca urmare, AM POR a transmis tuturor ADR-urilor propunerea de încheiere a Acordului-cadru de delegare a unor funcții privind implementarea Programului Sănătate, exclusiv pentru investițiile finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regionale care se regăsesc în Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7.

Program Sănătate

În 24 iulie 2023 a fost semnat, între ADR Centru și Ministerul Investițiilor Europene, prin Direcția Generală Program Operațional Sănătate, Acordul de Delegare a unor funcții privind implementarea Programului Sănătate, Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7.

Obiectul acordului este de a stabili funcțiile delegate OI ADR Centru de către AM POS referitor la proiectele FEDR în cadrul priorităților 1, 2, 3, 4 și 7 finanțate prin Programul Sănătate, precum și drepturile și obligațiile părților care

decurg din această delegare (Art.5) și de a colabora în vederea implementării eficiente și la timp a PS în România (Art.6).

Următoarele funcții ale Autorității de Management au fost delegate ADR Centru, prin Acordul de delegare:

- Verificarea achizițiilor și a cererilor de rambursare/plată
- Monitorizarea proiectelor

Finanțarea activităților desfășurate de OI în baza prezentului acord se realizează prin contracte de finanțare în cadrul Programului Asistență tehnică, Prioritatea 1 și Prioritatea 2, în procent de maximum 1,5% din valoarea proiectelor gestionate în cadrul PS.

Următoarele activități au fost derulate de către ADR Centru, în cursul anului 2023, în calitate de OI Program Sănătate:

Asigurarea capacității administrative și operaționale a OI PS. Pentru implementarea funcțiilor delegate, conform Acordului Cadru de delegare, ADR Centru a prevăzut în organigrama și ROF Departamentul Organism Intermediar Program Sănătate, în cadrul Direcției Politici Regionale, Programe, cu un număr de **3 servicii și 19 posturi**:

6. Serviciul Verificare Financiară (6 posturi)
7. Serviciul Verificare Achiziții (6 posturi)
8. Serviciul Monitorizare Proiecte (6 posturi)

În urma concursului demarat pentru ocuparea posturilor prevăzute în organigramă, au fost recrutați experți pentru departamentul OI Program Sănătate. La data de 31 decembrie 2023, **în cadrul Departamentului OI PS din cadrul ADR Centru erau ocupate 4 posturi** (2 experți în Serviciul Verificare Financiară și 2 experți în Serviciul Monitorizare Proiecte). Activitatea de coordonare a departamentului este asigurată de Directorul Direcției Politici Regionale, Programe care are atribuții privind gestionarea acestei structuri și a activităților aferente OI POS începând cu 15.11.2023.

De asemenea, Directorul General al ADR Centru asigură conducerea curentă și permanentă a întregii activități a Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru inclusiv în legătură cu implementării acordului cadru de delegare.

Restul posturilor prevăzute în organigrama departamentului vor fi ocupate gradual, în funcție de numărul contractelor de finanțare care vor fi repartizate ADR Centru. Până acum, AM PoS nu a transmis un calendar și o situație privind numărul de contracte care vor fi repartizate ADR Centru în 2024 și calendarul de timp în care acestea ar putea fi repartizate. A fost demarată pregătirea cererilor de finanțare care vor fi depuse la Autoritatea de Management a Programului Asistență Tehnică, Prioritatea 1: Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ FTJ și gestionarea programelor și Prioritatea 2:

Asigurarea AT necesare derulării activităților de coordonare și control al fondurilor și gestionare a PoAT, PoS, PoDD, și PoCIDIF 2021-2027. Aceste cereri vor fi depuse la AM PoAT în cursul anului 2024 și vor asigura necesarul de finanțare pentru funcționarea OI Program Sănătate din cadrul ADR Centru.

Participarea la ședințele Comitetului de monitorizare a Programului Sănătate. ADR Centru este membră în Comitetul de Monitorizare a Programului Sănătate, structură de tip partenerial cu rol decizional strategic în implementarea Programului Sănătate, înființată în baza Regulamentului 1060/2021.

În cursul anului 2023, reprezentantul ADR Centru nominalizat în acest comitet a participat la 5 ședințe ale Comitetului de Monitorizare.

Promovarea programului și apelurilor de proiecte. Pentru a susține promovarea programului și apelurilor publicate în consultare sau lansate, în luna septembrie 2023 a fost creată o secțiune pe site-ului ADR Centru cu informații și noutăți despre implementarea Programului Sănătate, care a fost populată cu informații despre program, apelurile lansate/în consultare, calendarul apelurilor de proiecte și alte noutăți <https://www.adrcentru.ro/ps-centru/>

În cursul anului 2023, AM Program Sănătate a transmis în consultare publică 8 ghiduri:

Prioritatea 1: Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară, a serviciilor oferite în regim ambulatoriu și îmbunătățirea și consolidarea serviciilor preventive: “Măsurile sistematice de planificare, monitorizare și control al calității programului de screening pentru boli hepatice cronice – etapa I”, “Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor spitalelor de pediatrie”, “Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor spitalelor de obstetrică ginecologie”, “Investiții în infrastructura publică a ambulatoriilor implicate în implementarea de programe de screening”

Prioritatea 2: Servicii de reabilitare, paliativă și spitalizări pentru boli cronice adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației, impactului dizabilității și profilului de morbiditate: “Investiții în infrastructura publică a spitalelor orașenești și municipale”

Prioritatea 3: Creșterea eficacității și rezilienței sistemului medical în domenii critice, de importanță strategică cu impact transversal asupra serviciilor medicale și asupra stării de sănătate: „Creșterea accesului și eficacității serviciilor de îngrijire medicală dedicate pacientului critic: pacient cu accident vascular cerebral”

Prioritatea 4: Investiții în infrastructuri spitalicești noi: “Continuarea investițiilor în spitalele regionale de urgență: Iași, Cluj, Craiova (faza a II-a), proiecte etapizate”, “Investiții în infrastructuri spitalicești noi: spitale județene, spitale județene de urgență, spitale monospecialitate”

De asemenea, în anul 2023, AM a lansat trei apeluri de proiecte în cadrul Priorităților 1, 4 și 7: P1. “Măsurile sistematice de planificare, monitorizare și control al calității programului de screening pentru boli hepatice cronice – etapa I”, P7 “Investiții în infrastructuri spitalicești publice noi cu impact teritorial major – Institutul Clinic Fundeni” și P4 “Continuarea investițiilor în spitalele regionale de urgență: Iași, Cluj, Craiova (faza a II-a), proiecte etapizate”. Pe tot parcursul anului 2023, ADR Centru a realizat o informare susținută a potențialilor beneficiari cu privire la Programul Sănătate în cadrul mai multor evenimente derulate în lunile februarie-aprilie, în cadrul Caravanei Programului „Regiunea Centru”: care a avut câte două sesiuni de informare, în fiecare județ al Regiunii Centru: prima adresată organizațiilor publice, cu prezentarea PR Centru, dar și a finanțărilor din alte programe cu adresabilitate către această categorie de beneficiari și o a doua sesiune de informare pentru mediul privat. Programul Sănătate a fost prezentat și la Conferința de final a Programului Operațional Regional 2014-2020, care a avut loc la Alba Iulia, în 7 decembrie 2023.

Capitolul VI

Cooperare externă și dezvoltare de proiecte regionale

În cursul anului 2023, activitatea de cooperare externă/ dezvoltare programe, proiecte regionale s-a axat pe trei direcții importante:

- A. Implementarea de proiecte regionale;
- B. Pregătirea de noi parteneriate și proiecte de cooperare interregională;
- C. Promovarea mediului de afaceri și atragerea de investitori.

I. IMPLEMENTAREA PROIECTELOR REGIONALE

1. Proiectul BISNet Transylvania

ADR Centru a continuat în cursul anului 2023 acordarea de servicii menite să susțină și să promoveze mediul regional de afaceri. În calitate de organizație membră a rețelei Enterprise Europe Network (EEN), statut dobândit în anul 2008, ADR Centru implementează în perioada 2022-2025, în baza Acordului de Grant încheiat cu EISMEA - Consiliul European pentru Inovare și Agenția Executivă pentru IMM-uri, implementează și în calitate de coordonator al consorțiului BISNet Transylvania, în colaborare cu alte 9 organizații din Macrorégiunea 1, activități direcționate către sprijinirea IMM-urilor.

BISNet Transylvania este numele consorțiului format din 10 organizații care funcționează în Macrorégiunea 1 (Regiunea Centru și Regiunea Nord-Vest) și totodată titlul aplicației care asigură continuitatea apartenenței ADR Centru la cea mai mare rețea europeană de susținere a mediului de afaceri – Enterprise Europe Network (EEN).

Managementul strategic al proiectului este asigurat de coordonatorul consorțiului, ADR Centru, cu sprijinul și implicarea tuturor partenerilor de proiect și are ca scop asigurarea unei implementări corespunzătoare a acțiunilor și în special coordonarea și corelarea acestora cu acțiunile strategice ale fiecărui partener și cu acțiunile altor organizații la nivel regional, național și chiar european. Astfel, în 9 februarie 2023, ADR Centru a organizat o întâlnire de consorțiu, on-line, în vederea pregătirii raportului pentru prefinanțare adițională, pentru care a fost realizat un raport tehnic, s-a completat un sondaj specific și o declarație financiară referitoare la costurile realizate în perioada 01.01.2022 – 31.12.2022. În 1 martie 2023, ADR Centru a încărcat Raportul pentru prefinanțare adițională pentru cei 10 membri ai consorțiului pe platforma specifică, gestionată de Comisia Europeană. Ca urmare a acestei raportări, consorțiul BISNet Transylvania a primit o prefinanțare adițională de 350,586.56 euro.

Totodată, în vederea pregătirii Raportului Intermediar privind activitățile implementate în perioada 01.01.2022-30.06.2023, ADR Centru a organizat în 28 iunie 2023 o nouă întâlnire de consorțiu on-line. În cadrul acestei întâlniri, s-a analizat stadiul implementării proiectului, evaluarea activității, a indicatorilor realizați, fiind prezentate

etapele care trebuie parcurse în vederea pregătirii raportului. Raportul Intermediar a fost realizat de ADR Centru, în calitate de coordonator de consorțiu și încărcat pe platforma specifică, în 29.09.2023.

În cursul anului 2023, ADR Centru a desfășurat mai multe tipuri de activități, în scopul facilitării accesului mediului de afaceri regional la servicii de sprijin pentru inovare, internaționalizare, sustenabilitate și reziliență, după cum urmează:

Evenimente regionale:

➤ În prima jumătate a acestui an, ADR Centru a organizat/co-organizat, sub egida Enterprise Europe Network, 3 evenimente în cadrul cărora a abordat teme de interes pentru sectorul privat din Regiunea Centru. Un prim eveniment în cadrul căruia au fost prezentate serviciile de sprijin pe care ADR Centru le acordă în calitate de punct local EEN, a avut loc în 18 ianuarie 2023, la Alba Iulia. Evenimentul **"De la idee la business inteligent, cu fonduri europene"** este o inițiativă "Ziarul Financiar" susținută de BCR, la care ADR Centru a fost partener. Pe parcursul evenimentului au avut loc dezbateri referitoare la modele actuale de business, fonduri și servicii existente pentru dezvoltarea afacerilor, nevoile antreprenoriale și la modalitățile de simplificare a procesului de accesare a resurselor financiare. Între cei care au luat cuvântul în cadrul acestui eveniment se numără și 2 antreprenori de succes din Sibiu și Târgu-Mureș, care au beneficiat de serviciile de sprijin EEN oferite de ADR Centru. Peste 150 de oameni de afaceri au fost prezenți la Conferința dedicată mediului de afaceri.

➤ **"Hai să vorbim despre digitalizare: de la transformare la finanțare"** a fost un eveniment co-organizat de ADR Centru, alături de Business Saga, în 8 februarie 2023, în cadrul căruia cei 2 parteneri au angrenat companiile într-o serie de discuții pe tema **digitalizării** și a accesului la finanțare, națională și europeană în această direcție. Pe parcursul evenimentului a fost prezentat apelul de finanțare PNRR disponibil pentru digitalizarea IMM-urilor, pașii concreți pe care trebuie să îi urmeze un IMM pentru obținerea finanțării, modul în care digitalizarea sprijină competitivitatea și dezvoltarea sustenabilă a companiilor, exemple de bune practici pentru transformare și adopție digitală într-un business non IT, serviciile gratuite de sprijin acordate de Enterprise Europe Network pentru digitalizare. Evenimentul a fost organizat online și a avut peste 100 de participanți.

➤ **Academia Fondurilor Europene** a fost un eveniment cu și pentru actorii relevanți din mediul privat și public, prin intermediul căruia s-a dorit creșterea conștientizării acestora cu privire la oportunitatea accesării și valorificării fondurilor europene pentru proiecte sustenabile, durabile, care să sprijine comunitățile locale și regionale și să crească calitatea vieții, cu precădere în județele vizate de tranziția justă. Evenimentul a fost organizat de Asociația pentru Dezvoltare Organizațională, Inovare și Sustenabilitate (ADOIS), în parteneriat cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, cu sprijinul OMV Petrom și Enterprise Europe Network și a avut loc în 30.05.2023, la Târgu Mureș. Participanții au avut acces la subiecte de interes, precum semnificația Tranziției Juste și modul în care pot contribui la dezvoltarea economică, competitivă și durabilă a Regiunii Centru, importanța parteneriatelor dintre mediul privat și cel public pentru maximizarea gradului de absorbție a fondurilor europene,

prezentarea oportunităților de finanțare disponibile în perioada următoare și principalele sectoare vizate. La evenimentul au fost prezenți peste 50 de participanți.

Pe lângă aceste evenimente, experții Enterprise Europe Network din cadrul ADR Centru au participat la cele 6 conferințe dedicate mediului privat și organizate în toate cele 6 județe ale Regiunii Centru, în cadrul **campaniei "Finanțări europene 2021-2027. Împreună dezvoltăm regiunea!"**, în lunile februarie, martie și aprilie 2023. Cu ocazia acestor evenimente au fost promovate, pe de o parte, serviciile gratuite de sprijin disponibile pentru sectorul IMM prin intermediul Enterprise Europe Network, iar pe de altă parte, au fost promovate programele de finanțare gestionate direct de Comisia Europeană, care se adresează IMM-urilor în domenii precum digitalizare, inovare, cercetare, sustenabilitate și eficiență energetică, acces pe Piața Unică etc.

Oferirea de informații directe, la cerere:

Serviciile de informare și consiliere au constatat în oferirea de răspunsuri la întrebări pe teme referitoare la inovare, digitalizare, sustenabilitate și reziliență, asistență în accesarea programelor cu finanțare europeană sau dezvoltarea de parteneriate internaționale de cercetare, promovarea de consultări publice lansate de Comisia Europeană, de interes pentru mediul de afaceri. De acest tip de servicii au beneficiat peste 60 de entități din Regiunea Centru.

Acordarea de servicii cu valoare adăugată IMM-urilor și organizațiilor relevante din Regiunea Centru:

I. Misiuni economice și evenimente de brokeraj:

➤ **Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru și Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest**, în parteneriat cu **Agencia Economică de Dezvoltare a Landului Brandenburg (Germania)** a organizat, în perioada 21 - 22 martie 2023, o misiune economică în Regiunile Centru și Nord-Vest, la care au participat 11 companii din Landul Brandenburg, Germania. Misiunea economică a fost organizată cu scopul de a facilita realizarea de contacte, colaborări și stabilirea de parteneriate de afaceri între companiile germane și companiile/organizațiile românești participante la eveniment. În contextul acestui eveniment, au fost organizate întâlniri de afaceri, sub formă unor întâlniri de tip B2B, mese rotunde și vizite individuale la sediile unor companii și organizații din Regiunea Centru și Nord-Vest. Cu ocazia acestui eveniment, ADR Centru a organizat în 22 martie 2023, 6 mese rotunde, dintre care una s-a desfășurat la sediul Agenției, iar celelalte 5 au fost găzduite de Universitatea "1 Decembrie 1918" din Alba Iulia, Primăria Comunei Ciugud, Stațiunea de Cercetare, Dezvoltare pentru Viticultura și Vinificație Blaj, Parcul Industrial Cugir și CN Sucursala Regională CFR Brașov. La aceste mese rotunde au participat 35 de organizații din Regiunea Centru, având loc 47 de întâlniri bilaterale de afaceri. Discuțiile au vizat posibile colaborări în domeniile: agricultură/ producția de îngrășăminte bio, feroviar / fabricarea de mașini și sisteme pentru întreținerea seturilor de roți de cale ferată, managementului deșeurilor/reciclarea apelor uzate, formare în domeniul IT, dezvoltarea de Software, tehnologii inteligente 3D de măsurare cu senzori, producția de energie din surse regenerabile.

➤ **Textile Connect 2023** - un alt eveniment internațional, la care ADR Centru a fost co-organizator, este. În cadrul platformei online, cu aceeași denumire, a fost organizată cea de-a patra ediție a evenimentului de matchmaking care facilitează stabilirea de contacte între companii, designeri, producători, furnizori de servicii și produse din industria textilă. Antreprenorii înregistrați pe această platformă au avut posibilitatea de a participa la întâlniri de afaceri de tip B2B online cu cumpărători și cu alte companii participante din mai multe țări europene, din India, Africa, Taiwan, SUA și UK. Evenimentul s-a desfășurat în perioada 30-31 mai 2023, iar din Regiunea Centru au fost înregistrate 2 companii care au participat la 5 întâlniri bilaterale de afaceri.

II. Cursuri de instruire:

Pentru a veni în sprijinul mediului de afaceri, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat în 7 noiembrie 2023, un curs gratuit de instruire dedicat companiilor ce activează în sectorul construcțiilor (construcții civile, construcții industriale) și în producția de materiale de construcții: **"Cum abordăm sustenabilitatea în sectorul construcțiilor?"**. Cursul a avut un caracter practic, iar prin intermediul acestuia ADR Centru și-a propus să ofere informații și exemple utilizabile pentru companiile ce activează în domeniul construcțiilor. Sesiunea de instruire a fost axată pe prezentarea indicatorilor relevanți în economia circulară aplicată acestui sector, având ca scop creșterea cunoștințelor și îmbunătățirea practicilor în cadrul organizațiilor. Au fost explorate principalele tipuri de afaceri din domeniul construcțiilor circulare, cu exemple pertinente în domeniu, abordându-se aspecte precum: consumabile circulare, recuperarea materialelor, prelungirea duratei de viață a produsului, platforma de partajare și produsul ca serviciu. Au fost prezentate studii de caz și au fost organizate exerciții de grup pentru a evidenția modalitatea în care se pot lua decizii care să asigure sustenabilitatea companiei și care să aducă beneficii comerciale, dar și de mediu. Totodată în cadrul cursului a fost prezentat un instrument realizat la nivel european, prin care experți în domeniul mediului oferă gratuit servicii personalizate de consiliere în domeniul mediului tuturor companiilor interesate. La curs au participat reprezentanți a 11 companii din Regiunea Centru.

III. Oferirea pentru 14 companii din Regiunea Centru a unor servicii de promovare și identificare de oportunități de cooperare internațională în afaceri, prin publicarea poștelor de cooperare în afaceri ale companiilor pe platforma de cooperare în afaceri a rețelei EEN. Rezultatul acestor servicii de internaționalizare se reflectă în încheierea a 11 **acorduri de cooperare** între firme din Regiunea Centru cu firme din Germania, în prima jumătate a anului 2023. Acordurile încheiate sunt în domeniul medical și al producției de îngrășăminte naturale.

IV. Acordarea a 18 servicii de tip advisory complexe privind accesul la finanțare, sustenabilitatea activității, proprietate intelectuală. Astfel, a fost acordat sprijin în identificarea și accesarea programelor de finanțare de interes, clarificarea condițiilor de eligibilitate în cadrul programelor de finanțare regionale, naționale, internaționale. Ca urmare a acordării acestor servicii trei întreprinderi din Regiunea Centru (Mărginimea Sibiului) au depus proiecte și obținut finanțare. Prin implementarea activităților prevăzute în cadrul aplicațiilor aprobate întreprinderile vor avea posibilitatea de a-și crește performanța în ceea ce privește sustenabilitatea și de a deveni mai competitive pe piața internațională de turism.

V. Promovarea serviciilor rețelei și activități de comunicare:

Pe parcursul anului 2023 au fost realizate activități de comunicare și promovare, atât a rețelei Enterprise Europe Network cât și activităților realizate de ADR Centru, conform planului de comunicare pentru anul 2023. Astfel, au fost realizate comunicate și articole de presă, postări referitoare la activitatea EEN, evenimente și oportunități dedicate IMM-urilor, atât pe site-ul Agenției și al proiectului cât și prin canalele social-media. A fost actualizat site-ul een-transylvania.ro, conform recomandărilor primite de la EISMEA privind conținutul și identitatea vizuală.

VI. Îmbunătățirea capacității membrilor rețelei, precum și actualizarea constantă a propriilor competențe și expertiză, schimb de bune practici între membrii săi: membrii echipei ADR Centru din cadrul proiectului au participat la instruirii centralizate și descentralizate organizate de EISMEA și nu numai, fiind membri activi în grupuri sectoriale și tematice din cadrul rețelei, pe domeniile: turism, mobilitate, proximitate și economie socială, sustenabilitate, piața unică, acces la finanțare și inovare. De asemenea, coordonatorul consorțiului este membru în forul de conducere al rețelei EEN, iar unul dintre experții ADR Centru deține rolul de "Client Journey Coach", la nivel de consorțiu, sprijinind implementarea conceptelor de "client journey" și "hub & spoke".

2. Proiectul COLOR CIRCLE – "COnnecting and empowering LOcal authorities with Research capacities to unlock the full potential of CIRCular Economy" (COLOR CIRCLE – Conectarea și înzestrarea administrației locale cu capacități de cercetare pentru a valorifica întregul potențial al economiei circulare)

Pornind de la ideea că dezvoltarea unor măsuri integrate privind economia circulară se poate realiza numai prin implicarea tuturor factorilor relevanți locali și regionali, prin intermediul proiectului COLOR CIRCLE este sprijinită cooperarea dintre autoritățile locale și mediul academic regional. Proiectul COLOR CIRCLE s-a derulat în perioada 1 august 2021 - 31 iulie 2023 fiind implementat de un consorțiu internațional format din șase organizații partenere din cinci state europene, coordonate în calitate de partener lider de către Universitatea HESAM din Franța.

În anul 2023, ADR Centru a realizat în cadrul proiectului următoarele activități:

1. Monitorizarea planului de acțiune privind îmbunătățirea instrumentelor de politică vizate de proiect (PR Centru PI 3 și POR 2014-2020, AP 13)
2. Organizarea a cinci întâlniri cu grupul de lucru pe teme: eficiență energetică, infrastructură verde și albastră, regenerare urbană, biodiversitate și economie circulară, după cum urmează:

Întâlnirile de lucru pe eficiență energetică, infrastructură verde și albastră, regenerare urbană, biodiversitate au fost organizate în perioada 22-23 februarie la Sighișoara, iar întâlnirea pe economie circulară a fost organizată în 27 iunie la Cugir. În cadrul întâlnirilor organizate în Sighișoara au fost prezentate și discutate primele drafturi ale

ghidurilor aferente priorităților 3, 4 și 8 din cadrul PR Centru. Aceste întâlniri au reunit aproximativ 50 de participanți reprezentanți ai autorităților publice locale din regiune. Concluzia acestor întâlniri a fost „Energia înseamnă bani, iar noi putem să le economisim pe amândouă”.

Pentru pregătirea notei conceptuale pe economie circulară prevăzută în cadrul proiectului COLOR CIRCLE, ADR Centru a organizat în 27 iunie o nouă întâlnire de lucru cu actori locali la Cugir. Această întâlnire a reunit 20 de participanți, fiind reprezentat quadruplu helix (mediul academic, societate civilă, autorități publice și organizații private). Întâlnirea din Cugir a stabilit începutul unui dialog între toate părțile interesate (administrația locală, școlile gimnaziale și liceele cugirene, spitalul orășenesc, ONG-urile locale și județene, mediul privat și mediul academic), fiind doar o primă etapă dintru-un demers de lungă durată ce va contribui la dezvoltarea sustenabilă a orașului Cugir.

Pentru imaginarea/crearea unei comunități sănătoase, pe parcursul evenimentului participanții au identificat nevoia dezvoltării infrastructurii verzi din Cugir și au conturat un concept pentru dezvoltarea unei grădini urbane care să includă sere și ateliere specifice. Această grădină urbană este văzută ca un loc vibrat, dinamic și holistic, care să aducă laolaltă administrația, mediul privat, societatea civilă și școlile gimnaziale din Cugir.

3. Participarea la conferința finală a proiectului organizată în 30 martie la Bruxelles; Regiunea Centru a avut un reprezentant din partea ADR Centru și trei actori locali (tineri cercetători în domeniu și un reprezentat al Comitetului European al Regiunilor).
4. Participarea la întâlnirile de management organizate de partenerul lider.
5. Activități specifice de comunicare (elaborare broșură proiect, diseminare activități în presa regională și pe website-ul proiectului) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului;
6. Activități specifice de management, pregătirea și transmiterea raportului final de progres.

2. Proiectul E-MOB – „Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions., (Acțiuni integrate pentru creșterea e-Mobilității în Regiunile din Europa)

Proiectul E-MOB “Integrated actions towards enhanced e-mobility in European regions”, a fost aprobat în cadrul Programului de Cooperare Interreg Europe 2014-2020, Obiectivul specific 3.1 – Îmbunătățirea politicilor pentru o economie cu emisii reduse de carbon, în cadrul apelului 4 al Interreg Europe. Proiectul a fost coordonat de Aufbauwerk Region Leipzig GmbH, din Germania și s-a derulat pe perioada a 4 ani (01.08.2019 – 31.08.2023), împreună cu alte 9 organizații din Germania, Ungaria, Franța, Croația, Grecia, Austria, România și Spania.

Obiectivul proiectului constă în îmbunătățirea instrumentelor de politică din domeniul mobilității electrice, cu accent pe introducerea acestor soluții de mobilitate în sistemele de transport de călători în fiecare regiune parteneră.

Cele mai importante activități derulate la ADR Centru în cadrul proiectului E-MOB, în anul **2023**, au fost:

1. Monitorizarea planului de acțiune pentru îmbunătățirea POR AP 4, PI 4.1, precum și a PI 4 din PR Centru 2021-2027, instrumentele de politică abordate de proiectul E-MOB la nivel regional;
2. Organizarea unei întâlniri regionale de lucru în 23 februarie 2023 la Sighișoara; la acest eveniment au participat municipii și orașe, operatori ai transportului local și asociații care au ca obiect de activitate monitorizarea mobilității. În cadrul întâlnirii au fost discutate principalele provocări din regiune și s-a prezentat un prim draft al ghidului aferent P4, instrumentul politic vizat de proiectul EMOB;
3. Organizarea conferinței finale a proiectului EMOB în 11 mai 2023 la Sibiu – această întâlnire a fost un forum de prezentare și dezbateră a politicilor regionale, naționale și europene din domeniul mobilității, cu accent asupra unor exemple de integrare a soluțiilor de mobilitate electrică în sistemele publice de transport a pasagerilor. Evenimentul a reunit peste 50 de participanți, reprezentanți din conducerea Consiliului Județean Sibiu, Primăriei Municipiului Sibiu, Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, Universității „Lucian Blaga” precum și reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, UAT-uri din Regiunea Centru și alte regiuni din România, ai societății civile și mediul de afaceri din România, dar și participanți din partea Comisiei Europene și reprezentanți din mai multe țări partenere în proiect (Germania, Austria, Franța, Grecia, Croația, Ungaria, Spania) cu activitate relevantă în dezvoltarea de politici, programe sau cu atribuții la nivel național/local/județean în dezvoltarea mobilității durabile în transportul public.
4. Participarea la întâlnirile de management organizate online de partenerul lider;
5. Activități specifice de comunicare (diseminare activități în presa regională și pe website-ul proiectului) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului
6. Activități specifice de management, pregătirea și transmiterea raportului de progres 7 (final).

3. Proiectul RAMSAT - “Revitalising Remote And Mountainous Sustainable Alternative Tourism”, în traducere: “RAMSAT – Revitalizarea zonelor periferice, montane prin dezvoltarea turismului durabil alternativ”

Proiectul RAMSAT a fost finanțat prin programul INTERREG EUROPE 2014-2020 - apelul 4 și a avut ca obiectiv principal îmbunătățirea instrumentelor de politică locală și regională care sprijină dezvoltarea turismului durabil alternativ în zonele periferice montane, în vederea protejării și utilizării sustenabile a resurselor naturale, patrimoniului cultural și a revitalizării acestor zone. Proiectul a vizat îmbunătățirea implementării instrumentelor de politică selectate în regiunile participante, facilitând schimbul de experiență, bune practici și idei între actorii relevanți regionali cu scopul

RAMSAT
Interreg Europe

revitalizării zonelor periferice, montane prin integrarea lecțiilor învățate în politicile și acțiunile care vizează dezvoltarea turismului durabil alternativ.

În cazul Regiunii Centru, instrumentul politic îmbunătățit ca urmare a implementării proiectului este POR 2014-2020, Axa 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice. Proiectul a fost implementat de un consorțiu format din 7 organizații partenere, din 6 țări UE: Portugalia, Spania, Marea Britanie, Slovenia, Bulgaria și România. Proiectul a fost coordonat de Comunitatea Intermunicipală Alto Alentejo din Portugalia. Implementarea proiectului a început în 1 august 2019 și s-a încheiat la 31 iulie 2023.

Activitățile derulate în anul 2023 au fost următoarele:

1. Organizarea unei întâlniri a grupului de lucru al proiectului, organizată fizic în 24.02.2023 la Sighișoara;
2. Participarea alături de un reprezentant al Primăriei Râu Sadului, la conferința de final a proiectului organizată de Agenția de Dezvoltare a Regiunii Zasavje din Slovenia, în perioada 24-25 mai 2023.
3. Monitorizarea planului de acțiune pentru îmbunătățirea instrumentului de politică abordat în cadrul proiectului, respectiv *POR 2014-2020, Axa 7 – Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului, Prioritatea de Investiții 7.1 Sprijinirea unei creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice.*
4. Participarea la întâlnirile de management organizate de partenerul lider, fizic și online;

5. Activități specifice de comunicare: diseminare comunicat de presă în presa regională și pe website-ul ADR Centru) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului;
6. Activități specifice de management, pregătirea și transmiterea raportului final de progres.

4. Proiectul CHERRY - "making Culture the N°1 ally of European Recovery" – "Cultura, primul aliat al redresării Europene"

Proiectul **CHERRY** este o inițiativă interregională ce își propune să identifice cele mai bune practici și modele de îmbunătățire a politicilor de promovare și susținere a industriilor culturale și creative (ICC). Prin activități specifice, prin intermediul proiectului CHERRY se dorește intensificarea contribuției industriilor culturale și creative la creșterea economiei locale, sprijinirea incluziunii sociale și promovarea inovării. În contextul proiectului, se vor aborda instrumente de politică care susțin redresarea post-pandemie a industriilor culturale și creative, luând în considerare tranziția verde și digitală.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

CHERRY

La nivelul Regiunii Centru, ADR Centru va avea în vedere îmbunătățirea PR Centru, P1 - O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, OS 1.1 - Dezvoltarea și sporirea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, acțiunea 2 - Dezvoltarea conexiunilor și sinergiilor, crearea de rețele între întreprinderi, centre de CD și sectorul învățământului superior, integrarea în rețele de inovare și cunoaștere, în relație cu sectoarele/ariile RIS regionale. Prin intermediul acestei acțiuni, PR Centru își propune să răspundă nevoii integrării ecosistemului de inovare regional în spațiul de cercetare și inovare european și dezvoltarea rețelelor regionale de inovare, în domeniile de specializare inteligentă din RIS3, sectorul ICC fiind unul din cele 9 domenii de specializare inteligentă identificate în strategia de specializare inteligentă a Regiunii Centru.

În anul 2023 au fost realizate următoarele activități:

1. Participarea la întâlnirile de management și întâlniri tehnice organizate online de partenerul lider;
2. Activități specifice de comunicare (diseminare activități în presa regională și pe website-ul proiectului) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului;
3. Constituirea unui grup de lucru regional și respectiv organizarea primei întâlniri de lucru a acestui grup – 7 iulie 2023 – un eveniment în cadrul căruia pe lângă discuțiile specifice sectorului, au fost organizate și discuții în format EDP privind instrumentul de politică vizat de proiect;
4. Participarea la întâlnirea de lansare a proiectului organizată în perioada 11-12 iunie 2023, la Trieste, Italia;
5. Realizarea unei analize SWOT privind sectorul ICC;
6. Completarea unui sondaj online privind evaluarea nevoilor și așteptărilor la nivel regional (stakeholderi, furnizori de servicii publice sau privați);
7. Participarea activă pe platforma de învățare de politici a Interreg Europe prin participarea la evenimente organizate de IE;
8. Maparea la nivel regional a actorilor, practicilor și proiectelor din sectorul ICC;
9. Participarea alături de doi reprezentanți ai grupului de lucru regional (CJ Alba, Universitatea de Arte din Târgu-Mureș) la întâlnirea internațională organizată la Veszprem, în Ungaria, în perioada 12-12 septembrie.
10. Organizarea în format online, în 29 noiembrie, a celei de a doua întâlniri a grupului de lucru regional.
11. Activități specifice de management, pregătirea și transmiterea primului raport de progres.

5. Proiectul ORIGINN

Proiectul **ORIGINN** – “**Economic and social transformation in rural areas through industrial innovation, emphasis in agri-food sector**” în traducere “**ORIGINN – Transformarea economică și socială în zonele rurale prin inovare industrială**”. Proiectul **ORIGINN 01C0003** este o inițiativă a Departamentului pentru Acțiune Climatică, Alimentație și Agenda Rurală a Guvernului Catalan din Spania, având ca obiectiv general îmbunătățirea și extinderea impactului instrumentelor de politică în teritoriile implicate, cu scopul de a sprijini dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale prin încurajarea tranziției industriale bazate pe inovare, cu accent pe sectorul agroalimentar.

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

ORIGINN

Aplicația fost depusă spre finanțare în cadrul apelului 1 al Programului Interreg Europe 2021-2027, Obiectivul de politică 1 – Europa mai inteligentă, Obiectivul Specific – Industrie și antreprenoriat, în mai 2022, de către un consorțiu format din 7 organizații partenere din 7 state europene, coordonate în calitate de partener lider de Guvernul Regiunii Catalonia din Spania. Implementarea proiectului se va derula în perioada 1 martie 2023 – 31 mai 2027. În ceea ce privește Regiunea Centru, instrumentul de politică care va fi îmbunătățit ca urmare a implementării activităților proiectului ORIGINN este Programul „Regiunea Centru” 2021-2027 Prioritatea 1 – O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie inteligentă, Acțiunea 1.1 Dezvoltarea structurilor CDI și TT în folosul întreprinderilor.

În anul 2023 au fost realizate următoarele activități:

1. Participarea la întâlnirile de management și întâlniri tehnice organizate online de partenerul lider;
2. Activități specifice de comunicare (diseminare activități în presa regională, pe website-ul proiectului și cel al ADR Centru) inclusiv asigurarea informării factorilor interesați de activitățile proiectului;
3. Participarea la prima întâlnire a proiectului organizată în perioada 20-21 iunie 2023, la Östersund, Suedia
4. Participarea la webinarul dedicat prezentării modalității de depunere a rapoartelor de progres de către beneficiarii IE, organizat de Secretariatul Comun al Interreg Europe în 27 iunie 2023;
5. Constituirea unui grup de lucru regional și respectiv organizarea primei întâlniri de lucru a acestui grup în 14 iulie 2023, un eveniment în cadrul căruia pe lângă discuțiile specifice sectorului agrofood și al sănătății, au fost organizate și discuții în format EDP privind instrumentul de politică vizat de proiect.
6. Identificarea și publicarea pe website-ul Interreg Europe/ORIGINN/secțiunea bune practici a unei bune practici din Regiunea Centru.
7. Demararea activităților de organizare a primului webinar al proiectului, pe tema digitalizare.
8. Activități specifice de management, realizarea și transmiterea primului raport de progres al proiectului.

6. Proiectul ARCADIA

Proiectul ARCADIA “TrAnsformative climate ResilienCe by nAture-baseD solutions in the continentAl bio-geographical region” („Soluții verzi pentru creșterea rezilienței și a sustenabilității în regiunea biogeografică continentală”), este o inițiativă a Agenției de Dezvoltare Emilia Romagna din Italia și, respectiv, a organizației ART-ER-SOCIETA CONSORTILE PER AZIONI aprobată spre finanțare în cadrul programului Orizont Europa, Acțiuni de cercetare și inovare pentru sprijinirea implementării Misiunii de adaptare la schimbările climatice, în luna august 2023.

Proiectul ARCADIA va fi implementat în perioada Ianuarie 2024 – Iunie 2028, de un consorțiu format din 42 de organizații din Europa, active în domeniul dezvoltării sustenabile, iar partenerii proiectului (37 parteneri și 5 parteneri asociați) sunt agenții de dezvoltare și organizații de sprijin din Italia, Olanda, Suedia, Austria, Croația, Danemarca, Bulgaria și România, reprezentată de ADR Centru.

Obiectivul general al proiectului constă în sprijinirea implementării Misiunii de adaptare la schimbările climatice prin identificarea unor măsuri inovative și prin utilizarea unor soluții bazate pe natură în regiunile din întreaga Europă. Prin proiect se are în vedere dezvoltarea unor rețele coerente pentru dezvoltarea infrastructurii verzi și/sau albastre și asigurarea accesului, organizațiilor implicate în implementarea acestor tipuri de proiecte, la date actualizate, bune practici privind dezvoltarea de proiecte bazate pe natură. Prin implementarea acestui proiect partenerii ARCADIA își propun să atingă obiectivul Misiunii de adaptare la schimbările climatice și să multiplice modelele ARCADIA în 150 de regiuni și comunități europene astfel încât acestea să răspundă mai eficient schimbărilor climatice. ARCADIA propune o abordare regională, transformativă, care să implice autoritățile locale și regionale, societatea civilă, cetățenii și întreprinderile și care pune accentul pe schimburi de cunoștințe și de exemple de bună practică privind adaptarea la schimbările climatice, inclusiv pe conceperea unor programe care să răspundă nevoilor regiunii.

Prin proiect se are în vedere creionarea de strategii pentru 5 regiuni model și pentru 3 regiuni replicator. Toate cele 8 regiuni se regăsesc în regiunea biogeografică continentală, ce acoperă peste un sfert din teritoriul Uniunii Europene incluzând, integral sau parțial, teritoriul a 13 state membre ale UE (zone întinse din Franța, Germania, Italia, Polonia, Republica Cehă și Bulgaria, precum și părți semnificative din Danemarca, Belgia, Austria, Slovenia și România, Luxemburg și 3% din teritoriul Suediei). În cadrul proiectului, Regiunea Centru va îndeplini rolul de replicator. De asemenea, prin proiect vor fi dezvoltate 15 proiecte demonstrative, care vor fi creionate în cadrul laboratoarelor regionale de co-inovare, alături de parteneri sociali, reprezentanți ai organizațiilor civile și ai comunității.

Activitățile proiectului vor fi structurate în 12 pachete de lucru (WP-uri). Fluxul de lucru pentru fiecare regiune model este organizat ca un singur WP, fiind astfel organizate 5 WP-uri regionale și un WP umbrelă (6), pentru analiza interregională și implementarea coerentă a acțiunilor. Activitățile aferente regiunilor identificate ca replicator sunt structurate într-un singur pachet de lucru – WP9.

În anul 2023, în cadrul proiectului ARCADIA, au fost realizate următoarele activități:

Activități de management și coordonare: semnare acord de grant, deschidere cont proiect, demarare activități privind desemnarea echipei de implementare a proiectului.

7. Centrul de Informare Europe Direct Regiunea Centru

Pe parcursul anului 2023, echipa Centrului a desfășurat următoarele activități:

- Site-ul www.europedirect-adrcentru.ro, a fost constant actualizat cu informații referitoare la acțiunile Uniunii Europene. Peste **50 de știri relevante** despre activitățile Centrului și ale instituțiilor europene, despre inițiativele legislative ale Uniunii Europene, despre prioritățile Comisiei și programele europene ce vin în sprijinul cetățenilor, dezbaterile derulate de către Centrul Europe Direct pentru cetățeni, precum și despre alte evenimente, programe și inițiative europene;
- Toate activitățile și informațiile Centrului, dar și cele ale structurii gazdă - ADR Centru și ale Reprezentanței CE în România au fost promovate on-line prin intermediul platformei de socializare **Facebook**, care a ajuns la un număr de 4.300 persoane care o apreciază și 4.400 persoane care urmăresc pagina. A fost creat un sistem de colaborare cu Inspectoratele Școlare Județene din Regiune, pentru a implica inspectorii școlari în informarea școlilor referitor la acțiunile dedicate organizate în 2023;
- S-a acordat informații și consultanță unui număr de **10 persoane** care s-au adresat Centrului direct, telefonic și prin e-mail. Au fost redistribuite prin e-mail, către Rețeaua Multiplicatorilor de Informații din Regiunea Centru, informații despre UE, evenimente, programe de finanțare și teme de interes europene;
- S-au încheiat acorduri de parteneriat cu Liceul Tehnologic "Dorin Pavel" din Alba Iulia, cu Liceul "Onisifor Ghibu" din Sibiu, cu Asociația "Emanoil" din Alba Iulia și cu Școala Gimnazială "Iuliu Maniu" Vințu de Jos;
- Am susținut Reprezentanța Comisiei Europene în promovarea și distribuția de materiale pentru câștigătorii EUROQUIZ 2023, iar la acțiunile și evenimentele organizate au fost invitați și reprezentanții BELC;
- În perioada 23-25 martie 2023, o echipă de 5 reprezentanți Europe Direct și din structura gazdă, a participat la un training ce a avut loc la Odorheiu Secuiesc, pe tema creării de conținut creativ în social media: video și reels. La acest atelier au participat și echipe ale celorlalte centre din Regiune, lector fiind consilierul de

- imagine al europarlamentarului Lőrincz Vincze, iar grupul de participanți a fost format din 20 persoane;
- ✚ Echipa Europe Direct a participat la mai multe activități pe tema "Săptămânii verde" în rândul elevilor, după cum urmează:
 - la Seminarul Teologic Ortodox s-a participat în 3 aprilie la o activitate în școală pe tema reciclării sau a conservării mediului cu prezența a 25 de elevi;
 - în 27 aprilie 2023 echipa a participat la 3 activități școlare cu 86 elevi din cadrul Școlii Gimnaziale "Ion Agârbiceanu" Alba Iulia cu informații despre Uniunea Europeană și moduri de protejare a mediului;
 - ✚ În 9 mai au fost promovate informații și articole prin care s-a subliniat importanța Zilei Europei și beneficiile obținute de către cetățeni începând cu anul 2007, an în care România a devenit stat membru al UE;
 - ✚ În 10 mai s-a desfășurat activitatea internațională, "Euro în a plate/Europa în farfurie", la Centrul de vizitatori ai Municipiului Sibiu, cu sprijinul Liceului Economic din Sibiu, în cadrul căreia au fost preparate 10 tipuri de feluri de mâncare specifice pentru 7 țări implicate în proiectul Color Circle. La această activitate au participat 40 persoane;

✚ În
27
mai

- 2023 reprezentantul Europe Direct a participat la „Gala excelenței în Educație”, Ediția I, organizată de Centrul pentru Excelență care a avut loc în Alba Iulia unde s-au reunit peste 70 de profesori și 100 de tineri din județ;
- ✚ În 30 mai 2023 a avut loc o întâlnire online a rețelei de multiplicatori europeni din Regiunea Centru, la care au participat 15 persoane;
 - ✚ În 14 iunie am organizat, în colaborare cu reprezentanții Biroului "Europa Creativă" a fost organizată o sesiune de informare pe tema posibilităților de finanțare existente prin program la care au participat 25 persoane;
 - ✚ În perioada 6-9 iunie, echipa Europe Direct Regiunea Centru a oferit informații și a participat la "Săptămâna biodiversității" organizată de către SOMAREST SRL pentru cetățenii din Avrig;
 - ✚ În perioada 12 – 14 septembrie 2023 au fost organizate și desfășurate 2 ateliere de lucru pentru scriere proiecte Erasmus+(Educație elevi), la care au participat 32 de cadre didactice

- (18-BV, 15-AB), cu câte 2 lectori din partea ANPCDEFP în Municipiul Alba Iulia și în Municipiul Brașov;
- ✚ În 26 septembrie – de Ziua Europeană a Limbilor - a fost difuzat video-ul multilingv realizat de Centrele Europe Direct din Regiunea Centru - Râșnov, Harghita și Regiunea Centru "Tu ce faci în 9 iunie 2024? Eu îmi exprim opțiunea la vot!";
 - ✚ În 8-9 septembrie un reprezentant al ADR Centru cu sprijinul ED Regiunea Centru a participat și oferit informații despre UE în cadrul standului de expoziții de la "Turul Pieței Unice Europene" ce s-a desfășurat la Brașov, un eveniment multinațional dedicat sărbătoririi celei de-a 30-a aniversări a pieței unice europene;
 - ✚ S-au organizat mai multe evenimente de informare pentru elevi pe teme europene: Pactul verde european, Sustenabilitate și durabilitate, după cum urmează: 25.10.2023 la Colegiul "Lucian Blaga" din Sebeș - prezenți 100 elevi de liceu și cadre didactice, 26.10.2023 la sediul ADR Centru –prezenți 25 elevi ai Școlii "Mihai Eminescu", în 7.11.2023 - prezenți 56 elevi de la Școala "Ion Agârbiceanu";

- ✚ În perioada 29 septembrie -1 octombrie – echipa ED a participat cu materiale promoționale și informative la "Alba Green Energy – Târg de soluții pentru energie verde și eficiență energetică" din Alba Iulia. Peste 1.000 de cetățeni au vizitat standul ED, organizat alături de structura gazdă;
- ✚ În 25.10.2023, echipa Europe Direct alături de 60 de copii și tineri bicicliști au străbătut pe jos sau cu bicicleta peste 15 km din traseul "Terra Dacica" ce face parte din "Via Transilvanica";
- ✚ În perioada octombrie – decembrie 2023, peste 1200 persoane înscrise, inclusiv elevi și tineri de la 12 școli din Regiunea Centru, precum și adulți au participat la cea de-a IX-a ediție a Crosului Europei;
- ✚ În noiembrie – decembrie 2023, 12 unități de învățământ din cele șase județe, Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu cu mai mult de 400 elevi înscriși au participat la Ediția a

- Il-a Friendship European Challenge pentru a primi un plus de informații europene prin jocuri cu întrebări interactive de cultură generală și etape cu activități provocatoare intelectuale;
- ✚ În 7 și 8 decembrie 2023 a avut loc a treia ediție a Forumului Multiplicatorilor de Informații din Regiunea Centru. Cu prezență fizică în data de 7.12.2023 au participat peste 130 persoane, reprezentanți ai instituțiilor, mediului privat sau ai comunităților locale din Regiunea Centru, iar în 8.12.2023 evenimentul a continuat online cu prezentarea unor programe și oportunități de finanțare europene în fața unei audiențe de 40 persoane. Tuturor participanților li s-au distribuit materiale promoționale.

A fost elaborată și încărcată în platforma online, cererea de finanțare pentru Planul de acțiuni Europe Direct pentru 2024.

II. PREGĂTIREA DE NOI PARTENERIATE ȘI PROIECTE DE COOPERARE INTRA- și INTERREGIONALĂ

Activitatea de dezvoltare de parteneriate și pregătire de proiecte de cooperare se înscrie în misiunea ADR Centru de a face vizibilă Regiunea Centru la nivel european și internațional și de a susține dezvoltarea colaborărilor între actorii din regiune cu alte organizații din Europa în domenii de interes pentru comunitățile locale, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european.

Astfel, pe parcursul anului 2023, ADR Centru:

- ✚ A depus în calitate de coordonator o aplicație în cadrul Programului UE privind Piața Unică 2021-2027:
- Proiectul **ASIST4CIRCLE "Assistance for circular social enterprises through transnational cooperation in the Black Sea"**, în traducere "Asistență pentru întreprinderile sociale circulare prin cooperare transnațională în zona Mării Negre". Proiectul își propune să faciliteze tranziția verde a 40 de IMM-uri sociale din România, Bulgaria, Georgia și Turcia prin acordarea de servicii de consiliere și formare pentru a-și îmbunătăți capacitățile în ceea ce privește sustenabilitatea socială și de mediu, prin furnizarea de sprijin financiar direct (vouchere) pentru dezvoltarea unor modele sustenabile afaceri și prin facilitarea interacțiunii cu actori cheie cu experiență și competențe în domeniul economiei circulare.

✚ S-a implicat în calitate de partener în pregătirea a două aplicații:

 - Proiectul **CIBIRETE "Circular BioEconomy for Resilient Territories"**, în traducere „Bioeconomie circulară pentru teritorii reziliente”, o inițiativă a Forest Science and Technology Centre of Catalonia (Centrul de Știință și Tehnologie Forestieră din Catalonia), având ca obiectiv general îmbunătățirea politicilor și programelor de dezvoltare regională, în domeniul bioeconomiei circulare, printr-o mai mare implicare a sectoarelor forestier și agroforestier, favorizând în același timp reziliența la schimbările climatice și protecția biodiversității. Proiectul CIBIRETE a fost depus în cadrul programului Interreg Europe 2021-2027.

 - Proiectul **BRIDGE "Bridging Regional Innovation systems for Deep tech in Growing Economies"**, depus spre finanțare în cadrul Programului ORIZONT EUROPA. Proiectul vizează crearea unui program comun de inovare privind tehnologia spațială, un proces transnațional care permite statelor membre și regiunilor europene, precum și țărilor asociate, să participe la activități comune de programare de importanță strategică și facilitează crearea de sinergii prin implicarea

actorilor din trei regiuni europene diferite (Regiunea Olanda de Sud, Regiunea Bremen și Regiunea Centru România).

Complementar cu activitatea de scriere și pregătire a proiectelor proprii, **ADR Centru a diseminat către partenerii din regiune propuneri de colaborare prin Orizont Europa, Interreg Europe, Programul Dunărea și Erasmus Plus și a susținut aplicațiile depuse de organizațiile din regiune** prin semnarea de scrisori de sprijin pentru proiecte propuse în cadrul acestor programe.

EURADA

ADR Centru este partener al Asociației Agențiilor de Dezvoltare Regională din Europa - EURADA, organizație profesională în domeniul dezvoltării regionale.

Înființată în 1992, EURADA este o rețea internațională de Agenții de Dezvoltare care reunește, în 2023, **68** de organizații din **21** de țări.

Printre beneficiile aderării la EURADA se enumeră:

- Participarea la schimburi de experiență, evenimente, conferințe ale rețelei;
- Participarea în proiecte europene;
- Promovarea și creșterea vizibilității regiunii;
- Acces la un flux continuu de informații cu privire la dezvoltarea economică în Europa;
- Posibilitatea de implicare în procesul de elaborare a politicilor europene în domeniul dezvoltării regionale;
- Participarea în grupurile de lucru tematice coordonate de EURADA.
- Posibilitatea de implicare în procesul de elaborare a politicilor europene în domeniul dezvoltării regionale.

EURADA realizează newsletter lunar și materiale de informare publicate săptămânal cu acțiuni ale agențiilor de dezvoltare regională și regiunilor pentru a veni în sprijinul mediului de afaceri pe perioada pandemiei. Aceasta organizație este și o platformă de dialog între Agențiile de Dezvoltare Regională care își pot împărtăși experiența și cunoașterea în domenii comune de interes.

Ca urmare a acțiunilor întreprinse de EURADA, în 2023 ADR Centru a diseminat către potențiali beneficiari din Regiunea Centru oportunități de finanțare, oportunități de participare în proiecte și evenimente de afaceri.

Parteneriat ROREG

În cadrul proiectului **”Sprijin pentru eficientizarea gestionării și implementării FESI la nivelul autorităților publice locale de la nivelul orașelor, municipiilor și județelor din România”**, cofinanțat din Fondul European pentru Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT) 2014-2020. În acest context, în cadrul proiectului au fost organizate în 2023 o conferință națională de lansare, două conferințe regionale tematice și patru sesiuni de instruire și formare profesională a peste 100 de participanți din Regiunea Centru, cu scopul de a pregăti și specializa angajații din unitățile administrativ teritoriale implicați în elaborarea și implementarea cererilor de finanțare nerambursabilă.

- În anul 2023 s-au organizat 4 ateliere regionale pentru cca. 50 de participanți, axate pe cerințele de finanțare al Programului „Regiunea Centru” 2021-2027, în perioada 22-24.02.2023. Aceste 4 ateliere regionale au fost axate pe discuții practice pe prioritățile de finanțare prevăzute în Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, program coordonat de ADR Centru în calitate de Autoritate de Management. Temele dezbătute au vizat eficiența

energetică urbană, mobilitatea electrică, infrastructura verde-albastră, turismul și inovarea socială prin prisma cerințelor fondurilor europene și a realităților urbane;

- În 11 mai 2023, la Sibiu, Asociația Agențiilor pentru Dezvoltare Regională din România în parteneriat cu Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat Conferința internațională "Factorii cheie pentru mobilitatea urbană - politici și strategii verzi". Evenimentul, ce a reunit peste 100 participanți, a avut loc la Sala de Conferințe din cadrul Stadionului Municipal, cel mai nou proiect eco-eficient al Primăriei Municipiului Sibiu, un important punct urban aflat pe traseul pistelor de biciclete și al celor aproape 100 de mijloace de transport în comun. Infrastructura de transport public electric din municipiu, spațiile verzi, pistele de biciclete, trotinete electrice, stațiile de încărcare electrică, dar și soluțiile sustenabile implementate la Stadionul municipal pentru eficientizarea energetică, direcțiile și condițiile de finanțare pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, au determinat alegerea temei și organizarea acestui eveniment la Sibiu;

Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, au determinat alegerea temei și organizarea acestui eveniment la Sibiu;

- În perioada aprilie-iunie, a fost redactat și verificat scriptul pentru un video de prezentare a perspectivelor de dezvoltare a Regiunii Centru prin PR Centru;
- În perioada septembrie-octombrie a fost derulată o campanie de promovare a celor 40 de tutoriale video realizate în cadrul proiectului, al cărui obiectiv este de a trata diverse etape din elaborarea și implementarea proiectelor cu fonduri europene;
- Echipa de comunicare implicată în proiect din partea ADR Centru a colaborat la realizarea celor 40 de tutoriale video, realizate în cadrul proiectului, pe 4 teme specifice (documentații tehnico-economice, achiziții publice, management de proiect, planificare);
- Video de prezentare al Regiunii Centru și oportunitățile de finanțare prin PR Centru 2021-2027 a fost lansat public în decembrie 2023.

III. PROMOVAREA MEDIULUI DE AFACERI și ATRAGEREA DE INVESTITORI

Pe parcursul anului 2023, activitatea de promovare a mediului de afaceri și atragere investitori s-a realizat prin:

- rezolvarea solicitărilor de informații pentru locații de investiții
- actualizarea site-ului centrureregion.com
- [Rezolvarea solicitărilor de informații pentru locații de investiții](#)

În anul 2023, ADR Centru a primit 5 solicitări de la reprezentanți ai unor entități străine interesate să dezvolte diferite activități economice în Regiunea Centru sau să stabilească parteneriate în vederea dezvoltării unor proiecte comune:

1. Investitor german interesat de închirierea unei hale de mari dimensiuni, în vederea dezvoltării unei fabrici de prelucrare a metalelor
2. Investitor olandez interesat de infrastructură (teren, hale, dotări tehnice) și forță de muncă disponibilă pentru specializarea "sudor" în vederea deschiderii unui punct de lucru pentru o fabrică producătoare de rezervoare industriale, de la părți componente, până la asamblarea finală
3. Organizație de tineret din Landul Brandenburg interesată de identificarea unor noi parteneri și dezvoltarea unor colaborări pentru organizarea de schimb de experiență între tineri pe teme de educație prin sport, învățare interculturală, fair play, integrare prin sport, organizare de seminare și conferințe internaționale.
4. Investitor polonez, interesat de achiziționarea unui teren în vederea construirii unei fabrici pentru producția și prelucrarea sticlei termoizolante(IGU)
5. Investitor francez, interesat de concesiunea sau cumpărarea unui teren(50 ha) în vederea realizării unei investiții în producția de energie din surse regenerabile

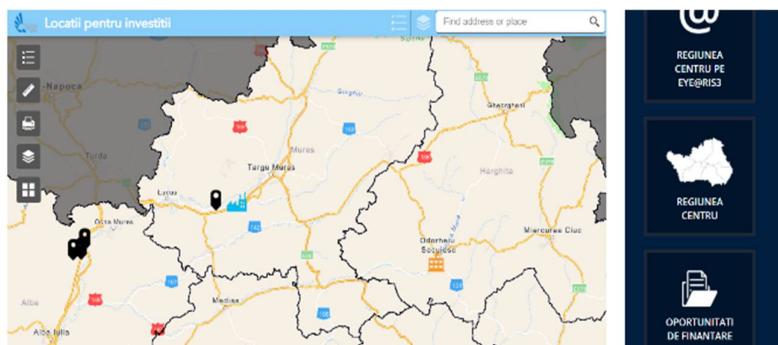
Pentru toate aceste solicitări, experții ADR Centru au folosit baza de date cu locații pentru investiții, au făcut o analiză de piață privind proprietățile private care nu erau incluse în această bază de date, au contactat actori relevanți pentru a oferi informațiile solicitate în ceea ce privește forța de muncă, forme de învățământ specializate, oportunități de finanțare și creditare existente etc.

- **Actualizarea baze de date cu locații pentru investiții 2023**

În prima jumătate a anului 2023, ADR Centru a demarat activitatea de restructurare a bazei de date cu locații pentru investiții, pentru a diversifica informațiile disponibile pentru aceste locații. Într-o primă etapă s-a lucrat la partea dedicată infrastructurii de sprijin pentru afaceri, fiind identificate pentru fiecare, entitățile găzduite, datele de contact și tipul de activitate al acestora. În prezent există 24 de fișe cu locații pentru investiții, din regiunea Centru. Acestea sunt destinate potențialilor investitori și descriu terenuri disponibile, incubatoare de afaceri și alte spații industriale în care se pot desfășura activități economice. În total baza de date conține 57 de locații pentru investiții.

Site-ul <https://www.centruregion.com/> a fost creat de ADR Centru pentru a oferi o platformă de informare și promovare a mediului de afaceri regional. Secțiunea *Locații* pentru investiții a site-ului a fost populată cu:

- două hărți interactive ce conțin locații de interes pentru investitori (una în limba română și una în limba engleză). Potențialii investitori pot alege o locație de interes în funcție de zona dorită, având și informații despre accesul la infrastructura de transport, prețul de concesiune sau achiziții și serviciile oferite;
- două formulare pentru depunerea locațiilor pentru investiții (unul în engleză și unul în română);
- o prezentare a Regiunii Centru ce conține mai multe hărți interactive și informații despre relieful, populația, infrastructura de transport, economia și turismul Regiunii;
- o secțiune ce descrie serviciile pe care ADR Centru le oferă pentru investitori.

- Parteneriate și relații internaționale

➤ cu **Landul Brandenburg, Germania**

Colaborarea între Regiunea Centru și Landul Brandenburg a continuat în cel de-al doilea deceniu, deși cu mai puține evenimente fizice, discuțiile online cu reprezentanții Landului fiind constante și focalizate pe schimburi de bune practici și know-how, dar și pe organizarea unor viitoare acțiuni de colaborare sau parteneriat. În colaborare cu reprezentanța Landului Brandenburg, ADR Centru a contribuit și a participat la organizarea pe parcursul acestui an:

🇷🇴 În perioada 26 - 28.04.2023, o delegație a Regiunii Centru a participat la Conferința Internațională „Acasă în Europa: Gestionarea crizelor împreună. 20 ani de cooperare Centru - Brandenburg”, o Conferință internațională în Potsdam-Germania sub înaltul patronaj al Ambasadei României la Berlin. Scopul delegației române de la ADR Centru au fost de a prezenta exemple de succes din Regiunea Centru în privința implementării proiectelor de dezvoltare regională, finanțate prin Programul Operațional Regional; de a dezvolta cooperarea bilaterală în domeniul activității Autorităților de Management pentru absorbția fondurilor structurale europene în perioada 2021 - 2027; de a dezvolta cooperarea bilaterală între Germania și România, în mod specific între Landul Brandenburg și Regiunea Centru, prin activitatea ADR Centru și a Reprezentanței de Parteneriat bilateral; de a dezvolta relațiile bilaterale în domeniile implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, inclusiv prin sprijinirea cooperării între Universități din Regiunea Centru și Germania; de a dezvolta proiecte de dezvoltare urbană durabilă și de a genera proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de autoritățile publice locale; de a dezvolta noi instrumente și activități de promovare la nivel regional, inclusiv prin promovarea Regiunii ca destinație de afaceri și investiții pentru partenerii germani și pentru reprezentanții corpului diplomatic acreditat la Berlin.

🇷🇴 Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat în perioada 29-30.06.2023 vizita de lucru în Regiunea Centru – județele Sibiu și Alba – a delegației MdFE, condusă de doamna Ministru ES Katrin Lange. Evenimentul s-a desfășurat în municipiile Sibiu, Alba Iulia și Sebeș, precum și în comuna Ciugud din județul Alba. Această vizită a fost o continuare a bunelor relații de parteneriat dintre Regiunea Centru și Landul

Brandenburg și a avut ca obiective principale prezentarea exemplilor de succes din Regiunea Centru în privința implementării proiectelor de dezvoltare regională, finanțate prin Programul Operațional Regional; dezvoltarea cooperării bilaterale în domeniul activității Autorităților de Management pentru absorbția fondurilor structurale europene în perioada 2021-2027, precum și dezvoltarea cooperării

bilaterale între Germania și România, în mod specific între Landul Brandenburg și Regiunea Centru, prin activitatea ADR Centru și a Reprezentanței de Parteneriat bilateral dintre cele două regiuni europene.

- ✚ ADR Centru a sprijinit Reprezentanța Landului la organizarea:
 - delegației de afaceri în numele Brandenburg Economic Development Corporation (WFBB), în Regiunea Nord-Vest și în Regiunea Centru: la Cluj-Napoca, Alba Iulia Brașov, Blaj, Cugir și Ciugud și Târgu Mureș, în perioada 20-23.03.2023, la Alba Iulia, unde au avut loc 47 de întâlniri bilaterale de afaceri, la care au participat reprezentanții a 7 companii germane din Landul Brandenburg

- stagiunii de teatru "Flying Classroom 2.0" - spectacole la Pritzwalk (22.05.2023), Wittstock, (23.05.2023) și Berlin (24.05.2023) 9.05 - 26.05.2023, Landul Brandenburg
- Spectacol de teatru comun susținut de elevii din Brandenburg și Centru - Școala Germană Sebeș și Școală Pritzwalk în 31.05.2023.

✚ În parteneriat cu Reprezentanța Landului, ADR Centru a organizat în perioada 14-16 iulie, în cadrul proiectului Erasmus al unor elevi din Germania, Lituania, Polonia și România, în Regiunea Centru un turneu de concerte al orchestrei "Grenzenlos" (Fără Granițe). Agenția pentru Dezvoltare

Regională Centru a susținut aceste evenimente culturale ce au avut loc la Alba Iulia, în curtea interioară a Palatului Principilor, în deschiderea Festivalului Muzicii în data de 14 iulie, la Sebeș în 15 iulie la Biserica Evanghelică Sebeș și cea de-a treia reprezentație la sala Thalia din Sibiu, în data de 16 iulie.

- ✚ O echipă a ADR Centru a participat în perioada 1-3 septembrie, pentru a șasea oară în ultimii 13 ani, la evenimentul "Zilele Brandenburg - 2023" desfășurate în orașul Finsterwalde. La această ediție a manifestării au participat în total peste 40.000 vizitatori, un record pentru această perioadă post-pandemie și de două ori mai mulți oameni decât populația de circa 18.500 locuitori ai acestui orașel din districtul Elbe-Elster.

- ✚ În 27.11.2023 o delegație a Asociațiilor Sportive ale tinerilor din landul german Brandenburg (Brandenburgische SportJugend) a vizitat județul Alba și sediul ADR Centru, pentru a stabili contacte în vederea organizării unor întâlniri și competiții comune între tinerii din cele două regiuni europene.

ADR Centru urmărește dezvoltarea acestor relații bilaterale și pe viitor, în domeniile implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, inclusiv prin sprijinirea cooperării între Universități din Regiunea Centru și Germania, preluarea unor modele de dezvoltare urbană durabilă și generarea de proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de autoritățile publice locale, pregătirea unui portofoliu solid de proiecte la nivel regional, care pot obține

finanțare în viitoarea perioadă de finanțare, ținând cont de noul cadru financiar propus, pentru o Europă mai inteligentă, mai verde, mai socială, mai apropiată de cetățenii săi. Această cooperare trebuie să ducă la dezvoltarea socio-economică a Regiunii Centru, prin preluarea de know-how din partea experților germani și transferul către autoritățile administrației publice din Regiunea Centru.

➤ cu **Regiunea Podkarpackie, Polonia**

Pe parcursul primei părți a anului, ADR Centru a continuat activitatea de susținere a acestui parteneriat, prin care s-a stabilit că, pentru o dezvoltare durabilă a zonei montane a Carpaților, este nevoie de o nouă viziune strategică și o coordonare mai bună a diferitelor politici și programe sectoriale la nivel regional și de comunicare continuă în cadrul acestui parteneriat pentru:

- ✚ Crearea unui cadru favorabil care să aibă în vedere întărirea cooperării între statele, regiunile și comunitățile din Munții Carpați și care să faciliteze implementarea de proiecte de dezvoltare cu o acoperire teritorială largă;
- ✚ Crearea unui cadru politico-instituțional care să răspundă nevoilor multiple ale acestei macro-regiuni, prin adoptarea de către UE a unei Strategii pentru Macro-Regiunea Carpatică, prevăzută cu o componentă financiară adecvată, de tipul Strategiei pentru Regiunea Alpină (EUSALP).

În acest sens reprezentanții ADR Centru au participat la evenimentele online desfășurate de regiunea parteneră. Și în cadrul acestui parteneriat, ADR Centru urmărește dezvoltarea relațiilor bilaterale în domeniile implementării Strategiilor de Specializare Inteligentă, preluarea unor modele de dezvoltare urbană durabilă și generarea de proiecte care să răspundă măsurilor prevăzute de autoritățile publice locale, pregătirea unui portofoliu solid de proiecte la nivel regional, care pot obține finanțare în viitoarea perioadă de finanțare, ținând cont de noul cadru financiar propus, pentru o Europă mai inteligentă, mai verde, mai socială, mai apropiată de cetățenii săi. Această cooperare trebuie să ducă la dezvoltarea socio-economică a Regiunii Centru, prin preluarea de know-how din partea experților polonezi și transferul către autoritățile administrației publice din Regiunea Centru.

➤ cu **Regiunea Lublin, Polonia**

Ca urmare a parteneriatului cu Regiune Lublin din Polonia și a Scrisorii de Intenție transmisă de ADR Centru, alături de un draft al Acordului denumit "DECLARAȚIA DE LA LUBLIN", cu obiectivul de a contribui la dezvoltarea inter-regională în cadrul regiunilor care fac parte din statele Inițiativa celor Trei Mări (3SI), o acțiune gândită în beneficiul reciproc al comunităților din acest spațiu european, inclusiv prin întărirea cooperării regionale și sporirea competitivității regiunilor CENTRU (RO) și LUBLIN (PL): în cadrul celei de-a treia ediții a Congresului Inițiativei celor Trei Mări, care a avut loc în perioada 16-17 mai 2023 la Lublin, Polonia, conducerea ADR Centru a semnat oficial Acordul de aderare la această organizație.

Scopul rețelei regiunilor 3SI este de îmbunătățire a cooperării inclusiv la nivel local și regional a administrațiilor din statele membre ale Inițiativei celor Trei Mări și urmărește dezvoltarea parteneriatelor în domeniul dezvoltării durabile și responsabile, facilitarea și promovarea cooperării transfrontaliere și internaționale pentru a consolida coeziunea economică și socială a țărilor din această asocieră a țărilor din estul Europei. Rețeaua reprezintă o platformă de cooperare directă a regiunilor și administrațiilor locale din douăsprezece state din Europa. În cadrul acestui eveniment amplu, desfășurat la Sala Operei din Lublin, după ceremonia de deschidere în cadrul căruia au vorbit Președintele Poloniei, Mareșalul regiunii poloneze și Miniștrii Sănătății și al Educației. Tot în același cadru a avut loc Ceremonia de semnare a constituirii Rețelei Universităților din statele membre, România fiind reprezentată de Universitatea „Babeș Bolyai”.

Regiunea Centru, prin Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, a aderat la Rețeaua economică a "Regiunilor celor trei mări" și se va implica în activitatea acestei platforme de cooperare, pentru a contribui la restabilirea economiei după pandemie și pentru a colabora în beneficiul comunităților din acest spațiu european.

➤ cu Regiunea Centru din Republica Moldova

Comunicarea continuă în cadrul acestui parteneriat, presupunând crearea condițiilor pentru dezvoltarea competitivă a Regiunii Centru din Republica Moldova pe baza experienței din Regiunea Centru România, prin identificarea și realizarea de parteneriate și proiecte de cooperare cu regiuni europene, atragerea de fonduri pentru finanțarea proiectelor de cooperare, cercetare și inovare și facilitarea participării administrației publice locale și regionale, dar și a altor tipuri de actori regionali la activități și proiecte de interes local, regional și european. A fost demarată pregătirea vizitei de lucru în Regiunea Centru din România a reprezentanților ADR Centru Moldova, în perioada 25-29 septembrie 2023.

Delegația reprezentând ADR Centru – Republica Moldova, a avut timp de 3 zile, un intens program de schimb de informații, complet cu vizite la proiecte europene pentru o mai bună pregătire a perioadei de preaderare la Uniunea Europeană a omologilor de peste Prut. Pe parcursul vizitei s-a discutat despre evoluția Regiunii Centru din România, care au fost premisele dezvoltării economice, etapele de elaborare a unei Strategii de Specializare Inteligentă, precum și organizațiile implicate în elaborarea documentelor de planificare și programare necesare în programele europene.

Constant au fost păstrate relațiile de colaborare și comunicare pe tema principiilor de coordonare și management a atribuțiilor ce decurg din politicile europene setate de fonduri și programe.

CAPITOLUL VII

DEZVOLTARE INSTITUȚIONALĂ ȘI SERVICIILE SUPOORT

Toate activitățile și rezultatele Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport: relații publice, asistență tehnică, audit intern, resurse umane, juridic, IT și economic-contabilitate.

A. Activitatea de Comunicare Instituțională și organizarea de evenimente:

Pe parcursul anului 2023, **Departamentul de Relații Publice și Comunicare** din cadrul ADR Centru a realizat toate activitățile propuse pentru informare și comunicare directă, cu mass-media, cu potențialii solicitanți de fonduri, cu partenerii străini, cu toți cei ce s-au adresat ADR Centru pentru informații, parteneriate, participare sau susținere evenimente.

În același timp, activitatea Departamentului s-a orientat și către susținerea celorlalte departamente din cadrul ADR Centru, atât pentru derularea procedurilor de achiziții publice pentru organizarea de evenimente, realizarea de materiale informative pentru aceste evenimente și verificarea informațiilor pentru publicarea lor pe site-urile coordonate de ADR Centru etc.

Pe scurt aceste activități au fost:

Ședințe CDR Centru

- Au fost solicitate membrilor declarații de evitare a conflictului de interese prin prisma fondurilor PR Centru ce se vor derula prin ADR Centru.
- A fost elaborată o formă de lucru a procedurii de organizare a Reuniunilor Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru.
- La Consiliul Județean Brașov - o întâlnire de lucru cu reprezentanții autorităților publice locale din cele șase județe: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, în cadrul primei ședințe a Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) din Regiunea Centru. Peste 40 persoane din toate cele șase județe au participat la discuțiile care s-au axat pe activitățile desfășurate pentru implementarea noului Program, ținând cont de rezultatele implementării fondurilor europene nerambursabile prin POR 2014-2020.
- În 4 iulie 2023, s-a derulat a doua reuniune a membrilor Consiliului pentru Dezvoltare Regională (CDR) din Regiunea Centru, evenimentul fiind organizat de ADR Centru în comuna Cetatea de Baltă, județul

Alba. A fost prezenți 19 membrii ai Consiliului pentru Dezvoltare Regională din Regiunea Centru și 2 invitați.

- În luna noiembrie a fost organizată a treia reuniune a Consiliului pentru Dezvoltare Regională la Homorod, Harghita, unde au

participat 50 persoane și 8 reprezentanți mass-media. Tematica abordată s-a axat pe activitățile de închidere a proiectelor finanțate prin POR 2014-2020, cu focus pe absorbția integrală a fondurilor europene nerambursabile alocate prin program, precum și pe prezentarea celorlalte programe de finanțare preluate de ADR Centru. O atenție deosebită s-a acordat stadiului implementării fondurilor europene alocate prin

Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, program pentru care ADR Centru are rol de Autoritate de Management.

🚩 **Organizarea Conferinței regionale „De la idee la business inteligent cu finanțări europene”**, în data de 18.01.2023 în Sala de Conferințe a Hotelului Allegria. Peste 150 de reprezentanți ai firmelor din Regiunea Centru au fost prezenți la această Conferință dedicată mediului de afaceri, iar alte câteva mii au urmărit transmisiunile online ale evenimentului.

🚩 **Organizarea seminarelor cu publicul intern** pentru transmiterea de informații de actualitate referitoare la stadiul programelor coordonate de ADR Centru și activitățile derulate de Agenție:

- în 9 martie 2023 la Alba Iulia, a avut loc un seminar cu prezentarea activităților desfășurate de către ADR Centru și a programelor și proiectelor de finanțare nerambursabilă în care este implicată Agenția, cu peste 100 participanți;
- 8 decembrie 2023 a Alba Iulia, a avut loc un seminar cu prezentarea activităților desfășurate de către ADR Centru și a programelor și proiectelor de finanțare nerambursabilă în care este implicată Agenția, cu peste 130 participanți;

🚩 În perioada 8-11 mai, echipa ADR Centru a participat la **implementarea Proiectului GROW**, Inițiat de Primăria Municipiului Alba Iulia, realizat în parteneriat cu entitatea media CaleaEuropeana.ro și finanțat cu resurse europene de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării din cadrul Ministerului Educației Naționale (UEFISCDI), a constat în o caravană a politicii regionale, al cărei scop a fost să ilustreze beneficiile fondurilor din politica de coeziune pentru Regiunea Centru din România. Număr total de participanți: peste 300, cumulativ.

🚩 În perioada 15-17 mai, ADR Centru a contribuit informal la organizarea **vizitei delegației Parlamentului European**, formată din cca. 30 parlamentari, experți și interpreți aflați într-o misiune de lucru în România, în județele Alba și Cluj. Misiunea, condusă de Younous OMARJEE, președintele Comisiei REGI, a avut loc în prezența reprezentanților Biroului Parlamentului European din România. Vizita a fost organizată alături de domnul europarlamentar Mircea Hava

🚩 Conducerea ADR Centru a participat la inaugurarea a unor **proiecte de impact pentru dezvoltarea Regiunii**: Aeroportul din Brașov, Parcul Belvedere din Sibiu, Drumul de Sub Munte din Brașov, ultimele 2 finanțate prin POR 2014-2020.

🚩 Reprezentanții ADR Centru au acordat interviuri sau au participat la emisiuni tv și radio, ce au avut în centrul discuției proiectele europene și impactul lor asupra dezvoltării regiunii.

🚩 Permanent au fost actualizate conturile social-media și website-urile ADR, cu informații

referitoare la programele derulate de Agenție. Numărul total de followeri și like-uri pe Facebook și Instagram este de 6400, respectiv 5400 de like-uri pe Facebook și 138 de followeri pe Instagram,

🚩 S-a răspuns favorabil la toate solicitările de informații publice primite și s-a actualizat baza de date cu noii abonați la publicațiile electronice – număr solicitări informații rezolvate: 30 de solicitări

- ✚ Colaborare la procedura de selecție a personalului ITI "Țara Motilor de Piatră" în primul semestru.
- ✚ Promovarea constantă a proiectelor finalizate, a acțiunilor și evenimentelor care au implicat direcțiile din cadrul ADR Centru
- ✚ A fost redactată o cerere de finanțare prin Granturile pentru comunicare lansate de Parlamentul European, pentru promovarea mobilizării la vot a cetățenilor din regiune, care a fost selectată în lista de rezervă, dar nu a acces la finanțare.
- ✚ A fost promovată printr-un material informativ, gradul de dezvoltare al ADR Centru în cei 25 de ani de existență și activitate în dezvoltarea regională. Participarea la emisiuni tv și radio local pentru a fi promovate activitatea ADR Centru. Au fost organizate 2 campanii de promovare a imaginii ADR Centru prin transmiterea de mesaje cetățenilor și partenerilor instituționali, cu ocazia Sărbătorilor legale.
- ✚ Au fost realizate materiale foto și video pentru a ilustra evoluția în timp a ADR Centru și rezultatele obținute la nivel regional. Peste 300 de materiale de informare au fost postate pe paginile web ale ADR Centru.

B. Activitatea de Asistență Tehnică pentru implementarea proiectelor:

Pe parcursul anului 2023, Serviciul **Asistență Tehnică** al ADR Centru a derulat activități privind implementarea contractului de finanțare cod SMIS 137249 încheiat cu MDLPA din Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020, cu titlul: "Sprijin acordat în perioada 01.01.2020 – 31.12.2021 pentru OI din cadrul ADR CENTRU în implementarea, monitorizarea, informarea și comunicarea la nivel regional a POR 2014 – 2020, respectiv pentru închiderea POR 2007 – 2013 (CF 3)". Perioada de implementare a acestui proiect a fost prelungită până la data de 31.12.2023.

Astfel, în anul 2023 au fost elaborate și transmise la AM POR 6 cereri de rambursare (nr. 17 – 19) și 3 rapoarte de progres (nr. 17 - 22), aferente perioadei Noiembrie 2022 – Octombrie 2023. Cererile de rambursare și rapoartele de progres au fost introduse și în sistemul MySMIS. În perioada Ianuarie – Decembrie 2023, Serviciul AT a elaborat 9 solicitări de modificare a contractului de finanțare (6 prin Notificare și 3 prin act adițional), conform prevederilor acestuia. Registrul de evidență a Instrucțiunilor/notelor emise de AM POR pentru implementarea atribuțiilor OI POR a fost actualizat cu toate Instrucțiunile transmise de AM POR. Având în vedere faptul că în Planul de lucru pentru anul 2023 am estimat depunerea a 6 cereri de rambursare și a 6 rapoarte de progres rezultă un grad de realizare de 100% pentru acest proiect.

De asemenea, în perioada ianuarie - decembrie 2023, Serviciul Asistență Tehnică a derulat activități privind implementarea contractului de finanțare cod SMIS 141193, cu titlul "Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniul specializare inteligentă" (SI), încheiat pentru perioada 01.09.2020 – 15.12.2023 în cadrul acțiunii 1.1.1 a POAT 2014-2020. Implementarea acestui proiect a constat în elaborarea și transmiterea la AM POAT a 6 cereri de rambursare și a 6 rapoarte de progres (nr. 13 – 18), aferente perioadei Decembrie 2022 – Noiembrie 2023. Cererile de rambursare și rapoartele de progres au fost introduse și în sistemul MySMIS. Pe parcursul anului 2023, Serviciul AT a elaborat 2 solicitări de modificare a contractului de finanțare prin act adițional, conform prevederilor contractuale. Au fost elaborate și transmise la AM POAT 12 raportări lunare privind stadiul derulării achizițiilor publice. Având în vedere faptul că în Planul de lucru pentru anul 2023 am estimat depunerea a 6 cereri de rambursare și a 6 rapoarte de progres rezultă un grad de realizare de 100% pentru acest proiect.

Totodată, pe parcursul anului 2023, Serviciul AT din cadrul ADR Centru a derulat următoarele acțiuni privind implementarea contractului de finanțare cod SMIS 143410, cu titlul "Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură" (5D), încheiat pentru perioada 01.08.2020 – 29.12.2023 în cadrul acțiunii 1.1.1 a POAT 2014-2020:

- ✚ elaborarea și transmiterea la AM POAT a 7 cereri de rambursare și a 7 rapoarte de progres (nr. 9 – 15), aferente perioadei Decembrie 2022 – Noiembrie 2023. Cererile de rambursare și rapoartele de progres au fost introduse și în sistemul MySMIS;
- ✚ elaborarea și transmiterea la AM POAT a unei cereri de prefinanțare pentru 1 partener - Orașul Dumbrăveni;
- ✚ elaborarea și transmiterea la AM POAT a unei cereri de plată pentru 1 partener - Orașul Copșa Mică;
- ✚ elaborarea și transmiterea la AM POAT a 12 raportări lunare privind stadiul derulării achizițiilor publice;
- ✚ elaborarea și transmiterea la AM POAT a 2 solicitări de modificare a contractului de finanțare prin act adițional conform prevederilor contractuale.

În Planul de lucru pentru anul 2023, am estimat depunerea a 5 cereri de rambursare și a 5 rapoarte de progres, dar luând în considerare prelungirea perioadei de implementare a proiectului până la data de 29.12.2023, numărul cererilor de rambursare și al rapoartelor de progres a crescut la 6. În plus, a mai apărut necesitatea elaborării unei cereri de prefinanțare pentru 1 partener și a unei cereri de plată pentru un alt partener. Astfel, la data de 31.12.2023 rezultă un grad de realizare de 100% pentru acest proiect.

În semestrul I al anului 2023, Serviciul Asistență Tehnică a elaborat ediția I, revizia 1 a PO – AM.23 Asistență Tehnică din cadrul manualului de proceduri interne al AM PRC 2021-2027.

În anul 2023 Serviciul Asistență Tehnică a elaborat și depus la AM PRC 2021-2027 prima cerere de finanțare aferentă perioadei 01.01.2021-31.12.2023 în cadrul priorității 9 – Asistență Tehnică a PR Centru 2021-2027. Cererea de finanțare a fost evaluată semnându-se decizia de finanțare. Implementarea acestui proiect a constat în elaborarea și transmiterea la AM PRC a unei cereri de prefinanțare, a 2 cereri de rambursare și a 2 rapoarte de progres aferente perioadei Ianuarie 2021 – Noiembrie 2023, acestea fiind introduse și în sistemul MySMIS. Totodată, Serviciul AT a solicitat 2 modificări ale deciziei de finanțare conform prevederilor acesteia.

La finele anului 2023 Serviciul Asistență Tehnică a început elaborarea cererii de finanțare aferente priorității 1 a PoAT 2021-2027 prin care se finanțează cheltuielile salariale și cele administrative ale ADR Centru în calitate de organism Intermediar pentru Programul Sănătate 2021-2027, cerere care urmează a fi depusă spre finanțare în anul 2024.

C. Activitatea de dezvoltare a Resurselor Umane:

În anul 2023 **Serviciul Resurse Umane** a derulat activități care decurg din calitatea ADR Centru de Autoritate de Management pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, din calitatea de Organism Intermediar pentru POR 2014-2020, Organism Intermediar pentru Program Tranziție Justă (OIPTJ) și Organism Intermediar pentru Program Sănătate (OIPS) stabilite prin acordurile-cadru de delegare încheiate.

Planificarea personalului:

- Întocmirea necesarului de personal astfel încât ADR Centru să poată îndeplini funcția de Autoritatea de Management pentru Programul „Regiunea Centru” 2021-2027, în coordonarea operațională a Ministerului Investițiilor și Fondurilor Europene, respectiv funcția de Organism Intermediar pentru cele două noi programe Tranziție Justă și Sănătate;
- Prin **Hotărârea CDR Centru** nr. 13/22.03.2023 au fost create cele două departamente OI Tranziție Justă (posturi alocate 16) și OI Sănătate (posturi alocate 13). Astfel, numărul de posturi a fost suplimentat cu 11, de la 237 la 248 posturi;
- Prin **Hotărârea CDR Centru** nr. 21/06.11.2023 a fost aprobată Organigrama ADR Centru prin care s-a revizuit numărul de posturi astfel încât ADR Centru să poată îndeplini toate atribuțiile delegate în baza acordurilor încheiate în cadrul Programului Tranziție Justă și Programul Sănătate, precum și cele asumate în calitate de Autoritate de Management pentru PR Centru 2021-2027. Numărul total de posturi a fost suplimentat cu 35 posturi, de la 245 la 280 posturi. Încetarea activității în cadrul unor servicii ale Direcției OI POR 2014-2020 (Serviciul Evaluare și Selecție, respectiv Serviciul Contractare) au determinat ca posturile și persoanele din cadrul acestor două servicii să fie relocalate în cadrul departamentelor și serviciilor din cadrul Direcției AM PR Centru 2021-2027;
- ADR Centru la sfârșitul anului 2023 avea un număr 165 de angajați din care 6 cu contracte de muncă suspendate, acoperind o fluctuație a personalului de 6.78%, comparativ cu fluctuația personalului în anul 2022 când aceasta a fost de 5.71%.

➤ Organizarea activităților de recrutare și selecție a resurselor umane, organizarea interviurilor de selecție

Pe parcursul anului 2023 au fost angajate un număr de 36 persoane; pentru care au fost întocmite contracte individuale de muncă pe perioada determinată și pentru care s-a asigurat integrarea organizațională,

- În perioada ianuarie- octombrie 2023 au fost organizate interviuri de selecție pentru ocuparea a 26 posturi, în cadrul ADR Centru. S-a recurs la aceasta modalitate datorită necesității urgente a ocupării posturilor, activitățile pentru care s-a propus angajarea trebuind a fi realizate într-un termen scurt, în vederea respectării procedurilor de lucru și a calendarelor asumate. Timpul scurt cuprins între momentul lansării procesului de recrutare și necesitatea începerii activității propriu-zise a angajaților nu a permis varianta concursului.

- În data de 05.10.2023 a fost organizat concurs pentru ocuparea unui număr de 15 posturi vacante în cadrul OI Program Tranziție Justă, OI Program Sănătate, respectiv în cadrul altor departamente ale ADR Centru. În urma desfășurării concursului au fost angajate un număr de doar 10 persoane. Durata procesului de recrutare respectiv perioada de timp scursă de la începutul până la sfârșitul procesului de recrutare a fost de 88 zile/15 participanți, rezultând 6 zile/participant. Raportat la această situație s-a constatat faptul că deși procesul este unul complex și de lungă durată, nu a asigurat necesarul de personal al ADR Centru.

Pentru ocuparea posturilor vacante se urmărește în permanență gradul de încărcare al personalului în strânsă corelare cu previziunile privind evoluția programului.

➤ **Gestionarea resurselor umane**

- S-a actualizat Organigrama, prin realocări de posturi spre alte direcții/ servicii, crearea de structuri noi în Organigramă în vederea îndeplinirii funcției de Autoritate de Management pentru PR Centru, sau pentru alte programe pentru care ADR Centru este desemnat Organism Intermediar și implicit modificări ale Regulamentului de Organizare și Funcționare, conform Hotărârii CDR nr.13/22.03.2023, respectiv Hotărârii CDR nr. 21/06.11.2023;

- S-a modificat Regulamentul de Organizare și Funcționare al ADR Centru prin completarea atribuțiilor cu cele previzionate de Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 23/2023, conform Hotărârii CDR nr. 14/04.07.2023;

- S-au actualizat și/sau modificat fișele de post ale angajaților, în conformitate cu dinamica activităților agenției;

- S-a actualizat Statul de funcții la nivelul ADR Centru, în funcție de modificările survenite în structura organizatorică, angajări noi în cadrul agenției, încetări/ suspendări a raporturilor de muncă, etc.;

- S-a suplimentat personalul implicat în activitățile de implementare a Programului „Regiunea Centru” 2021-2027 pe care ADR Centru îl gestionează, în conformitate cu prevederile Regulamentelor Europene și a legislației naționale, necesitatea elaborării ghidurilor solicitantului și schemelor de ajutor de stat aferente pe domeniile ce vor fi finanțate prin PR Centru 2021-2027. În acest sens au fost actualizate fișele de post pentru personalul implicat în activitățile programului PR Centru 2021-2027;

- S-au întocmit documentele necesare pentru încetarea activității salariaților care au părăsit agenția în cursul anului 2023 (10 angajați), respectiv pentru acei angajați care și-au suspendat contractul individual de muncă pentru creștere și îngrijire copil (2 angajați);

- S-au gestionat documentele de personal pentru atragerea, dezvoltarea și menținerea resurselor umane în cadrul organizației, în vederea realizării cu eficiență a obiectivelor agenției, pentru cei peste 165 de angajați ai ADR Centru;

- S-au întocmit documente de personal, transmiterea modificărilor în REVISAL și arhivarea acestor documente;

- S-au desfășurat activități privind monitorizarea personalului instituției din punct de vedere al securității și sănătății în muncă; participarea la ședințele CSSM, gestionarea dosarelor de protecție a muncii, planificarea salariaților instituției la efectuarea controlului medical periodic

➤ **Managementul performanței**

Fiecare salariat a fost evaluat la sfârșitul anului 2023, începutul anului 2024 (perioada de evaluare decembrie 2023-ianuarie 2024) de către șeful ierarhic superior/ director de departament și director general, calificativul obținut în urma evaluării a fost comunicat fiecărui salariat.

➤ **Instruire și dezvoltare:**

În anul 2023, în vederea dezvoltării abilităților și competențelor, angajații ADR Centru au participat la sesiuni de instruire (16 persoane), având următoarele teme:

- Sprijin pentru AM pentru POR în vederea implementării, managementului, evaluării, informării și promovării POR 2014-2020, (Global Service Group SRL), 27 - 31.03.2023, 2 persoane;
- Monitorizarea și verificarea implementării proiectelor de construcții (MDLPA), 05-07.04.2023, 2 persoane;
- Protecția datelor cu caracter personal - GDPR (online), 10-12.05.2023, 2 persoane;
- Verificare financiar contabilă în implementarea de proiecte europene”, (MDLPA), 16-18.05.2023, 2 persoane;
- „Audit” din cadrul proiectului „Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional în vederea implementării, managementului, evaluării, informării și promovării Programului Operațional Regional 2014- 2020, pentru perioada 2015-2019, cod SMIS 120447,” cofinanțat din Fondul European de dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020, 24-26.05.2023, MDLPA, 1 persoana;
- Identificare nereguli și antifraudă, (Global Service Group SRL), 20-30.06.2023, 2 persoane
- „Curs intensiv Microsoft Excel Nivel mediu-avansat, organizat on line, <https://skillab.ro/lecture/8-excel-for-business>, 23-24.11.2023, 2 persoane;
- „Fundamentals of Graphic Design”, <https://www.coursera.org/learn/fundamentals-of-graphic-design>, 5 persoane

D. Activitatea Juridică:

În anul 2023, **Serviciul Juridic** a desfășurat activități după cum urmează:

- ✚ A asigurat asistență juridică constând în: redactarea întâmpinărilor, apărărilor, notelor de ședință, precum și reprezentarea Agenției în fața instanțelor judecătorești în cadrul litigiilor privind proiectele finanțate prin POR 2014-2020 în care ADR Centru a avut calitatea de parte reclamantă sau parte pârâtă, în fața organelor de urmărire penală, inclusiv în raporturile acestora cu autoritățile și instituțiile publice. În aceeași măsură, în calitate de serviciu suport a acordat asistență juridică și consiliere pentru personalul din cadrul direcțiilor/departamentelor/serviciilor ADR Centru.
- ✚ A participat în procesele de soluționare a contestațiilor, plângerilor și altor cereri cu caracter juridic sau litigios, atât în ceea ce privește proiectele finanțate prin POR 2014-2020, cât și în ceea ce privește procedurile în care ADR Centru a avut calitatea de Autoritate Contractantă, după caz.
- ✚ A vizat din punct de vedere al legalității contractele de finanțare încheiate în cadrul POR 2014 -2020 cu beneficiarii de finanțare.
- ✚ A vizat din punct de vedere juridic acte adiționale la contractele de finanțare încheiate în cadrul POR 2014 -2020.
- ✚ A întocmit, redactat, verificat și vizat din punct de vedere al legalității contractele de achiziție de bunuri/servicii încheiate de ADR Centru, finanțate prin Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și în cadrul Priorității 9 Asistență Tehnică a PR Centru 2021-2027 conform legislației specifice și intereselor Agenției.

- ✚ A vizat din punct de vedere juridic actele adiționale la contractele de achiziție încheiate de ADR Centru, finanțate prin Axa 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și în cadrul Priorității 9 Asistență Tehnică a PR Centru 2021-2027.
- ✚ A întocmit, avizat și contrasemnat actele juridice și dispozițiile Directorului General ADR Centru privind personalul Agenției cu atribuții privind implementarea POR 2014-2020, PR Centru 2021-2027, PTJ 2021-2027 și POS gestionând registrul de evidență al acestora.
- ✚ A avizat contractele de muncă ale salariaților instituției precum și actele adiționale modificatoare ale raporturilor de muncă.
- ✚ A realizat informarea legislativă la nivelul instituției în ceea ce privește actele normative de interes publicate în Monitorul Oficial al României.
- ✚ A întocmit puncte de vedere juridice cu privire la spețele prezentate de experții celorlalte departamente, servicii din cadrul ADR Centru.
- ✚ A verificat și avizat Acorduri de parteneriat între beneficiar și parteneri pentru realizarea proiectului "Sprijin la nivelul Regiunii Centru pentru pregătirea de proiecte finanțate din perioada de programare 2021-2027 pe domeniile mobilitate urbană, regenerare urbană, centre de agrement/baze turistice (tabere școlare), infrastructură și servicii publice de turism, inclusiv obiectivele de patrimoniu cu potențial turistic și infrastructură rutieră de interes județean, inclusiv variante ocolitoare și/sau drumuri de legătură".
- ✚ A participat prin consilier juridic desemnat în acest sens la întâlnirile care au avut loc cu Ministerul Sănătății, referitor la Programul Sănătate.
- ✚ A desfășurat prin consilier juridic desemnat activități specifice privind protecția datelor cu caracter personal în cadrul Agenției, în calitate de Responsabil cu protecția datelor cu caracter personal.
- ✚ A participat la procesul de elaborare/ actualizare a procedurilor de lucru a ADR Centru ca Autoritate de Management pentru PR Centru perioada 2021 – 2027.
- ✚ A participat la procesul de elaborare/ actualizare a procedurilor de lucru a ADR Centru ca Organism Intermediar pentru PTJ 2021 – 2027.
- ✚ A participat prin consilier juridic desemnat în acest sens la pregătirea procesului de preluare a activității de Autoritate de Management pentru POR perioada 2021 – 2027 la întocmirea Procedurilor operaționale.
- ✚ A participat prin consilieri juridici desemnați cu atribuții în acest sens la verificarea dosarelor de achiziții ale beneficiarilor publici / privați depuse la ADR Centru în cadrul POR 2014 – 2020.
- ✚ A întocmit / avizat documentații de atribuire aferente procedurilor de achiziție derulate de ADR Centru în baza Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice.
- ✚ A redactat, derulat, avizat documentele aferente achizițiilor directe, procedurilor simplificate proprii în care ADR Centru are calitatea de achizitor .
- ✚ A verificat și avizat materialele întocmite spre a fi prezentate în cadrul ședințelor CDR și CM PR Centru ce au avut loc în cursul lunii noiembrie 2023.

E. Promovarea Planului Național de Redresare și Reziliență

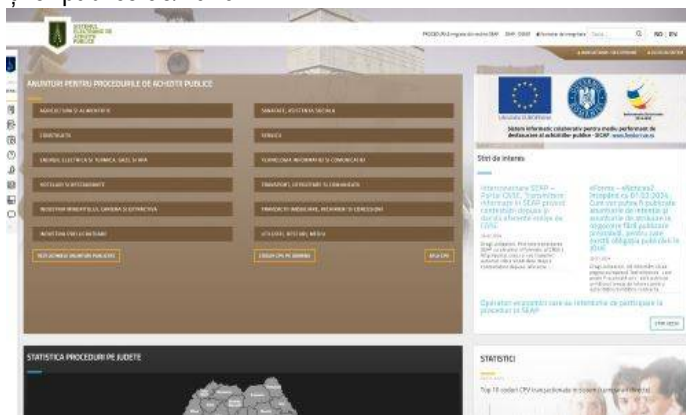
- ✚ Au fost constant elaborate și promovate sursele de finanțare nerambursabile disponibile prin PNRR, atât în secțiunea dedicată din site, cât și prin publicațiile electronice.
- ✚ Peste 50 de articole au fost avizate și diseminate pe web-site-uri și social media, în colaborare cu echipa Biroului de Informare.

F. Activitatea de Achiziții Publice:

Biroul Achiziții Publice a desfășurat următoarele activități:

A realizat achiziția directă a serviciilor, produselor și lucrărilor necesare pentru bunul mers al instituției, a întocmit documentațiile de atribuire în cadrul procedurilor simplificate proprii inițiate de ADR Centru etc. În perioada de raportare a derulat achiziții directe și proceduri de atribuire din care:

- 42 achiziții directe derulate de către ADR Centru în calitate de achizitor - finalizate cu emiterea de documente de plata - facturi.
- 26 achiziții directe finalizate cu semnarea de contracte între ADR Centru ca Achizitor și operatori economici desemnați câștigători, (23, 24, 27, 30, 31)
- 19 proceduri proprii în conformitate cu Procedura proprie ADR Centru pentru atribuirea serviciilor incluse în Anexa 2 a Legii 98 /2016 privind achizițiile publice.
- A finalizat cu succes procedura de atribuire “Achiziție 2 autoturisme” fiind încheiate contractele de furnizare pentru fiecare autoturism. Procedura simplificată s-a derulat on line în SEAP în conformitate cu prevederile Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice de aplicare a legii achizițiilor publice 98/2016.
- A desfășurat și finalizat cu succes procedura de atribuire “Achiziție servicii de promovare prin realizarea de obiecte promoționale pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, în anul 2023” fiind încheiat un contract de servicii în acest sens. Procedura simplificată s-a derulat on line în SEAP în conformitate cu prevederile Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice de aplicare a legii achizițiilor publice 98/2016
- A desfășurat și finalizat cu succes procedura de atribuire “Achiziție echipamente IT și licențe software” 6 loturi, fiind încheiat un contracte de furnizare pentru fiecare lot în parte. Procedura licitație deschisă s-a derulat on line în SEAP în conformitate cu prevederile Legii 98 /2016 a achizițiilor publice și HG 395/2016 Normele metodologice de aplicare a legii achizițiilor publice 98/2016

1. A întocmit, derulat, finalizat, ținut evidența tuturor achizițiilor directe derulate în cadrul axei prioritare 12 – Asistență Tehnică a POR 2014-2020 și a Priorității 9- Asistență Tehnică aferent PT Centru 2021-2027 în baza Legii nr. 98/2016.

2. A participat în cadrul Comisiilor de evaluare a ofertelor depuse în cadrul procedurilor de atribuire, a întocmit/redactat documente și rapoarte aferente Comisiilor de evaluare.

3. A elaborat și după caz, a actualizat pe baza necesităților transmise de celelalte compartimente ale autorității contractante, strategia de contractare și programul anual al achizițiilor publice;

4. A elaborat sau după caz a coordonat activitatea de elaborare a documentației de atribuire și a documentelor suport, pe baza necesităților transmise de compartimentele de specialitate;

5. A îndeplinit obligațiile referitoare la publicitate, astfel cum acestea sunt prevăzute de lege;

6. A aplicat și finalizat procedurile de atribuire;

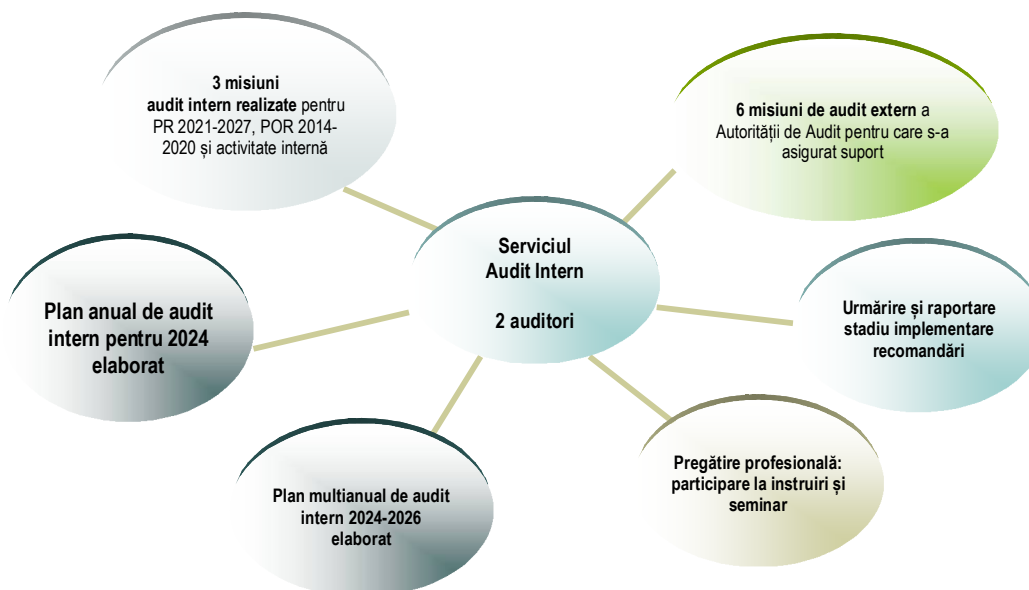
7. A constituit și păstrat dosarele achizițiilor publice desfășurate

G. Activitatea de Audit Intern:

Scopul **Auditului Intern** este să contribuie la realizarea obiectivelor ADR Centru oferind o evaluare independentă a sistemelor de control intern ale ADR Centru.

Pe parcursul anului 2023, Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru, prin cei 2 auditori a desfășurat următoarele **activități**:

- ✚ întocmirea și transmiterea la Serviciul Audit Public Intern din cadrul MDLPA, a Raportului privind activitatea desfășurată în anul 2022 pentru POR 2014-2020 de către Serviciul Audit Intern din cadrul ADR Centru,
- ✚ realizarea celor 3 misiuni de audit intern prevăzute în Planul de audit intern pentru 2023,
- ✚ urmărirea și raportarea implementării recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit intern,
- ✚ planificarea misiunilor de audit intern pentru 2024 (plan anual de audit intern pentru 2024), precum și planificarea strategică (plan multianual de audit intern 2024-2026),
- ✚ participarea la instruiți și seminare în conformitate cu prevederile legale referitoare la formarea profesională continuă a auditorilor,
- ✚ pe parcursul celor 6 misiuni de audit extern desfășurate de Autoritatea de Audit la nivelul ADR Centru, din care, 1 misiune de audit de sistem privind POR 2014-2020, 2 misiuni de audit de operațiuni privind cheltuielile declarate în cadrul POR 2014-2020, 1 misiune de audit de operațiuni pentru POR 2007-2013 și 1 misiune de audit extern de sistem preventiv pe PR 2021-2027 pentru ADR Centru:
 - au asigurat suportul pentru desfășurarea misiunilor de audit extern, prin participarea la ședințele de deschidere și închidere și prin furnizarea documentelor solicitate,
 - au analizat constatările formulate în cadrul proiectelor rapoartelor de audit și au urmărit și raportat implementarea recomandărilor rezultate în urma desfășurării misiunilor de audit extern.
- ✚ a actualizat Procedura operațională "Monitorizare audit" pentru a stabili modul de interacțiune dintre instituțiile externe de audit/verificare/control și compartimentele din cadrul ADR Centru în calitate de OI PTJ Centru 2021 - 2027, în vederea asigurării derulării misiunilor și urmăririi implementării recomandărilor din rapoartele de audit/verificare/control extern. În urma acestora s-au obținut următoarele **rezultate**:

H. Activitatea Departamentului IT:

În anul 2023, **Departamentul Managementul Informației și Gestionarea Documentelor** a desfășurat următoarele activități:

- a asigurat funcționarea infrastructurii SMIS/MySMIS la nivel local, a coordonat și sprijinit activitatea de introducere a datelor oferind totodată consultanță și instruire pentru utilizatori; au fost înlocuite conexiunile și echipamentele în toate locațiile (sediul central și birourile regionale) pentru a asigura transferuri de date mai rapide.
- a oferit consultanță de specialitate utilizatorilor de tehnică de calcul angajați în cadrul ADR Centru, asigurând totodată funcționarea infrastructurii tehnice: calculatoare, echipamente de rețea, echipamente de comunicații, servere, echipamente de stocare date;
- a asigurat funcționarea conexiunilor de la distanță securizate (VPN) pentru personalul aflat în telemuncă;
- a asigurat suportul tehnic și logistic în organizarea diferitelor evenimente online sau mixte ale Agenției;
- a asigurat suportul tehnic pentru reînnoirea/achiziționarea a 149 semnături electronice;
- a consolidat infrastructura IT în vederea asigurării condițiilor necesare desfășurării activității personalului instituției prin achiziția de echipamente de infrastructură și pentru utilizatori, dedicate AM PR Centru (servere, echipamente de rețea, echipamente de calcul, UPS-uri, echipament de stocare date);
- la nivelul DocManager au fost implementate module dedicate documentelor gestionate de AM PRC, OI PTJ, OI PS;
- la nivelul sistemului de pontaj au fost suplimentate licențele de acces aferent structurilor OI PTJ și OI PS;
- a derulat procedura de reînnoire a serviciilor mentenanță High Level a infrastructurii IT, respectiv a serviciilor de mentenanță a aplicației DocManager;
- a asigurat actualizarea paginilor web ale Agenției (www.adrcentru.ro, www.regio-adrcentru.ro, www.centrueregion.com, www.regiocentru.ro) cu informațiile furnizate de către departamentele/serviciile ADR Centru. Au fost publicate/actualizate un număr de 800 materiale, materiale care au fost accesate de aproximativ 138.672 de vizitatori, rezultând un număr de aproximativ 977.207 de pagini accesate. A asigurat dezvoltarea/mutarea unui număr de 4 secțiuni pe pagina www.adrcentru.ro;
- a colaborat cu Departamentul de Relații Publice și Comunicare la elaborarea și lansarea aplicației ProCentru, unică până în prezent la nivel regional în România;
- a gestionat prin Serviciile Secretariat și Registratură fluxul documentelor în cadrul instituției prin primirea, înregistrarea și distribuirea corespondenței în cadrul Agenției (peste 49.000 documente); a asigurat încărcarea documentelor martor la numerele de înregistrare din sistemul electronic;

■ au fost recepționate prin MySMIS peste 5.250 răspunsuri la clarificările solicitate

■ au fost gestionate documentele în cadrul depozitului de arhiva, conform manualului de proceduri aplicabile și a legislației naționale în vigoare;

I. Activitatea Economică și de Contabilitate:

În anul 2023, **Departamentul Economic** din cadrul ADR Centru a procedat la:

- ✚ Organizarea și coordonarea activității Departamentului Economic, respectarea reglementărilor contabile specifice persoanelor juridice fără scop patrimonial, respectiv activitățile fără scop patrimonial desfășurate de către ADR Centru, a operațiunilor financiar contabile, care contribuie la modificarea patrimoniului Agenției, respectarea legislației specifice, Legea contabilității 82/1991 și a Ordinului 3103/2017, privind Reglementările contabile pentru persoanele juridice fără scop patrimonial;
- ✚ Respectarea principiilor contabile generale, respectiv principiul continuității activității, principiul prudenței, principiul independenței exercițiului, principiul intangibilității exercițiului financiar, principiul necompensării între elementele de activ și de datorii sau între elementele de venituri și cheltuieli;
- ✚ Efectuarea operațiunilor lunare de încasări și plăți, conform documentelor justificative elaborate, evidențierea corectă a veniturilor și cheltuielilor aprobate prin Bugetul de venituri și cheltuieli al Agenției, respectiv urmărirea permanentă a execuției bugetare cu încadrarea în sumele aprobate
- ✚ Întocmirea, circulația și arhivarea documentelor justificative, care stau la baza înregistrărilor contabile; Au fost efectuate în anul 2023, un număr de 8373 înregistrări contabile, care au stat la baza elaborării documentelor lunare de sinteză, respectiv întocmirea a 12 balanțe lunare de verificare și a Registrelor jurnal
- ✚ Verificarea, analiza și controlul operațiunilor financiar-contabile întocmite, conform legislației; Exercițarea controlului financiar preventiv propriu conform legislației și respectarea procedurilor proprii asupra tuturor operațiunilor financiar contabile în faza de ordonanțare, lichidare și plată. Pentru anul 2023 au fost supuse CFPP un număr de 3204 documente justificative.
- ✚ Gestionarea proiectelor regionale aflate în implementare, evidențierea distinctă a tuturor operațiunilor financiar contabile generate de implementarea acestora, cu respectarea prevederilor contractuale. În prezent sunt în implementare un număr de 7 Proiecte regionale cu finanțare europeană, în care ADR Centru este partener pe lângă alte instituții și organizații naționale și internaționale.
- ✚ Reconcilierea conturilor bancare cu extrasele de cont și inventarierea trimestrială a conturilor bancare, în vederea securizării sistemului de management financiar; Reconcilieri bancare trimestriale, cu băncile comerciale și Trezoreria statului, un număr de 12 Reconcilieri bancare.
- ✚ Verificarea calculului și acordarea drepturilor salariale ale personalului Agenției;
- ✚ Întocmirea lunară a documentelor de plată către salariați și a obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat al statului, conform legislației;
- ✚ Organizarea operațiunilor de casă conform actelor normative în vigoare, verificarea și plata deconturilor de cheltuieli ale salariaților, care au efectuat deplasări, conform documentelor justificative. Au fost întocmite 276 de Dispoziții de plată și Dispoziții de încasare în anul 2023.
- ✚ Furnizarea informațiilor și a documentelor necesare celorlalte structuri ale Agenției pentru întocmirea rapoartelor financiare, a cererilor de rambursare conform Contractelor de finanțare din axele de Asistență tehnică.
- ✚ Analizarea modului de utilizare a resurselor materiale și financiare ale Agenției, prin utilizarea informației economice,
- ✚ Asigurarea aprovizionării continue cu bunuri materiale, consumabile necesare desfășurării activității personalului; au fost întocmite un număr de 27 Comenzi de materiale consumabile, conform contract

- Asigurarea materialelor și a serviciilor de întreținere și reparații în vederea bunei funcționări a parcului auto al Agenției, realizarea achizițiilor necesare pentru revizii și inspecții tehnice periodice, încheierea de asigurări obligatorii și facultative pentru parcul auto al Agenției. Parcul auto al ADR Centru se compune din 18 autoturisme.
- Asigurarea întreținerii, curățeniei și igienizării spațiilor de lucru ale Agenției, 14 comenzi materiale de întreținere și curățenie conform Contract de furnizare.
- Organizarea și coordonarea inventarierii anuale a patrimoniului Agenției, cu respectarea normelor legale în vigoare; a fost finalizată Inventarierea anuală 2023 a patrimoniului Agenției .
- Întocmirea situațiilor financiare anuale, bilanțul contabil precum și alte rapoarte și situații în vederea prezentării Consiliului pentru Dezvoltare Regională Centru și auditarea acestora de către un auditor independent conform legislației specifice;
- Verificarea situațiilor financiare anuale și întocmirea Raportului anual de către Comisia de cenzori; Elaborarea bugetului anual de venituri și cheltuieli al Agenției, a bugetului multianual, întocmire expunere de motive și lista de investiții pentru anul 2024.

J. În anul 2023, activitățile derulate de Biroul Control Intern Managerial au vizat următoarele activități:

- Evaluarea SCIM pentru anul 2022 la nivelul ADR Centru, finalizare la 30.03.2023;
 - Acordare asistență în ceea ce privește completarea Chestionarelor de autoevaluare de către conducătorii serviciilor / departamentelor/ direcțiilor agenției;
 - Întocmire Prezentare privind activitatea de control intern managerial la nivelul ADR Centru, pentru anul 2022;
 - Întocmire Situație sintetică a rezultatelor autoevaluării privind Sistemul de Control Intern Managerial (SCIM) pentru anul 2022;
 - Întocmire Raport privind implementarea și evaluarea SCIM – 2022;
 - Întocmire PLAN DE MĂSURI pentru actualizarea și completarea Programului de dezvoltare al SCIM pentru anul 2023;
 - Întocmire Raport asupra SCIM la 31.12.2022;
- Actualizare Program de dezvoltare al SCIM pentru anul 2023, urmare a aprobării Planului de măsuri pentru actualizarea și completarea Programului de dezvoltare al SCIM pentru anul 2023 – finalizare 30.06.2023;
- Acordare asistență și consultanță colegilor în ceea ce privește elaborarea procedurilor de sistem și a procedurilor operaționale;
- Asistență în stabilirea obiectivelor specifice ale direcțiilor/departamentelor/serviciilor și birourilor agenției;
- Monitorizarea implementării Programului de dezvoltare al SCIM la nivelul ADR Centru pentru anul 2023;
- Elaborare Procedură de sistem Managementul Riscurilor;
- Elaborare Procedură de sistem privind evitarea conflictului de interese;

- Derulare proceduri scrise pentru adoptarea hotărârii CM privind:
1. Avizarea Procedurii de sistem PS – 05 Managementul riscurilor Ediția I, Revizia 0;
 2. Avizarea Procedurii de sistem PS –15 Procedura privind identificare și gestionarea funcțiilor sensibile Ediția I, Revizia 0;
 3. Avizarea Procedurii de sistem PS – 12 Procedura privind utilizarea ștampilelor și a semnăturilor electronice în cadrul ADR Centru Ediția II, Revizia 0;
 4. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.05 Monitorizare și raportare scheme ajutor stat, Ediția I, Revizia 1;
 5. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.07 Evaluare, selecție și contractare proiecte Ediția I, Revizia 1;
 6. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.09 Monitorizare proiecte, Ediția I, Revizia 1;
 7. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.10 Verificare achiziții publice și conflict de interese, Ediția I, Revizia 1;
 8. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.11 Verificare și autorizare cheltuieli, Ediția I, Revizia 1;
 9. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.12 Asigurare fonduri și efectuare plăți (inclusiv CFP) Ediția I, Revizia 1;
 10. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.13 Contabilitate program, Ediția I, Revizia 1;
 11. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.14 Recuperare debite, Ediția I, Revizia 1;
 12. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.23 Asistență Tehnică, Ediția I, Revizia 1;
 13. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.15 Soluționare contestații – Ediția 1, Revizia 1;
 14. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.17 Evaluare risc de fraudă- Ediția 1, Revizia 1;
 15. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.18 Management nereguli și fraude - Ediția 1, Revizia 1;
 16. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.19 Relația cu instituțiile externe de audit, verificare și control - Ediția 1, Revizia 1;
 17. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.20 Elaborare Declarație de gestiune și confirmări conturi anuale - Ediția 1, Revizia 1;
 18. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.21 Evaluare program - Ediția 1, Revizia 1;
 19. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.24 Verificare atribuții delegate - Ediția 1, Revizia 1;
 20. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.01 Elaborarea și modificarea programului - Ediția 1, Revizia 1;
 21. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.02 Monitorizarea programului și raportare - Ediția 1, Revizia 1;
 22. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.03 Organizarea și funcționarea Comitetului de Monitorizare - Ediția 1, Revizia 1;
 23. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.04 Elaborare ghiduri solicitant, scheme ajutor de stat și lansare apeluri - Ediția 1, Revizia 1;
 24. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.06 Organizarea activității de helpdesk din cadrul programului - Ediția 1, Revizia 1;
 25. Avizarea Procedurii operaționale PO-AM.22 Elaborare și implementare Plan de comunicare pentru program - Ediția 1, Revizia 1;
 26. Avizarea Procedurii PS – 03 Evitarea conflictului de interese, Ediția I, revizia 0;
 27. Avizarea Procedurii PS – 16 Control financiar preventiv, Ediția IV, revizia 0.
 28. PS 13 - Procedura privind derularea achizițiilor publice, ediția I, revizia 2;
 29. PS 12 - Utilizarea ștampilelor și a semnăturilor electronice, ediția II, revizia 1;

30. PO – AM. 07 Evaluare, selecție și contractare proiecte – Ediția I, revizia 1;
31. Procedura operațională PO – OI PTJ.03 Helpdesk pentru beneficiari, Ediția I, revizia 0;
32. Procedura operațională PO – OI PTJ.04 Sprijin Comitet de Monitorizare, Ediția I, revizia 0;
33. Procedura operațională PO – OI PTJ.05 Vizibilitate, transparență și comunicare aferentă Programului Tranziție Justă 2021-2027, Ediția I, revizia 0;
34. PO – AM. 15 Soluționare contestații – Ediția I, revizia 2, aplicabilă la nivelul AM PR Centru 2021-2027.
 - Întocmire convocatoare și proiecte de hotărâre ale Comisie de Monitorizare;
 - Întocmire hotărâri CM și procese verbale al procedurilor scrise;
 - Centralizare Planuri de lucru lunare întocmite la nivelul compartimentelor;
 - Întocmire Rapoarte lunare de analiză a gradului de îndeplinire a activităților propuse în cadrul direcțiilor / departamentelor/ serviciilor/ birourilor ADR Centru;
 - Întocmire referat și dispoziție privind desemnarea responsabililor cu riscurile la nivelul compartimentelor ADR Centru;
 - Demarare proces de identificare, gestionare și monitorizare a Funcțiilor sensibile la nivelul ADR Centru; Identificarea funcțiilor sensibile, prin întocmirea Listei funcțiilor sensibile și a Tabelelor analitice pentru identificarea funcțiilor sensibile din cadrul structurilor interne ale ADR Centru;
35. Pe parcursul anului a anului 2023, s-a transmis situația activităților desfășurate în cadrul Biroului Control Intern Managerial în vederea întocmirii rapoartelor trimestriale de progres aferente contractelor încheiate pe Axa Asistență Tehnică: activitățile aferente lunilor ianuarie-februarie 2023 pentru RP18, activitățile aferente lunilor martie-aprilie 2023 pentru RP19, activitățile aferente lunilor mai-iunie 2023 pentru RP20, activitățile aferente lunilor iulie - august 2023 pentru RP21, activitățile aferente lunilor septembrie - octombrie 2023 pentru RP22 și activitățile aferente lunilor noiembrie – decembrie 2023 pentru RP23;
36. Participare la ședințele organizate de conducerea Agenției și întocmirea unui număr de 30 minute ale ședințelor operative.

CONCLUZII

Dacă în prima jumătate a anului 2023 activitatea ADR Centru s-a axat în principal pe implementarea Programului Operațional Regional 2014-2020 și pe informarea publică privind cererile de proiecte din cadrul noului program PR CENTRU 2021-2027, concomitent cu punerea în dezbatere publică a noilor Ghiduri de finanțare, în a doua jumătate a anului trecut activitatea Agenției a urmărit cu mare atenție implementarea măsurilor concrete destinate finalizării proiectelor POR 2014-2020, crescând și intensitatea implementării Programului "Regiunea Centru". Aceste activități au fost completate de pregătirea Agenției pentru a implementa Programul de Tranziție Justă și Programul Sănătate 2021-2027, în calitate de Organism Intermediar. Din acest punct de vedere, activitatea ADR Centru pe parcursul întregului an 2023 a fost foarte complexă, implicând noi resurse logistice și umane pentru sarcinile asumate, în concordanță cu activitatea de la nivel național privind tranziția între două perioade de programare.

În acest context, s-a acordat constant asistență și sprijin celor care implementează proiecte de dezvoltare, s-a pus accent pe cadrul partenerial pentru pregătirea documentelor de programare și a documentațiilor aferente proiectelor de dezvoltare, fiind realizate cu mare atenție activitățile de monitorizare și verificare financiară a proiectelor contractate la nivel Regional. Deoarece climatul socio-economic național și european a dus la anumite blocaje în activitatea beneficiarilor de finanțare, experții ADR Centru au verificat cu atenție sporită realizarea investițiilor propuse prin proiecte, pentru a asigura un flux cât mai predictibil al circuitului cererilor de plată și rambursare depuse de beneficiarii fondurilor nerambursabile.

Din perspectiva activității de planificare a dezvoltării - odată cu definitivarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR Centru) pentru perioada 2021-2027 în anul 2022 - noua suită de întâlniri și consultări cu grupurile de lucru au vizat elementele procesului de monitorizare a implementării acestei strategii regionale. În paralel cu acest proces, au avut loc consultări în cadrul grupurilor de lucru regionale și naționale, precum și numeroase reuniuni informale cu CE. Au fost sintetizate și completate toate observațiile la documentele elaborate la nivel regional, aspect care a favorizat și procesul de completare a portofoliului de proiecte regional aferent PDR 2021-2027, care a devenit mai fluent, utilizându-se aplicația online dezvoltată în acest scop.

Pe lângă procesul de elaborare a PDR 2021-2027, la nivel regional a continuat implementarea și monitorizarea Strategiei de Specializare Inteligentă – fiind organizate întâlniri cu grupurile de lucru permanente și s-a contribuit activ la pregătirea documentelor de programare aferente Obiectivului de politică 1 al UE pentru perioada 2021-2027: O Europă mai inteligentă.

Cea mai importantă realizare a primei părți a anului 2023 a constat în organizarea și derularea uneia dintre cele mai ample campanii regionale de informare și conștientizare privind Programul "Regiunea Centru" 2021-2027, concomitent cu lansarea în consultare publică a primelor Ghiduri de finanțare și cu lansarea paginii web aferente acestui program, www.regiocentru.ro. S-au oferit astfel potențialilor beneficiari de finanțare și publicului larg din Regiunea Centru, informații concrete și precise privind implementarea acestui Program. Pe de altă parte, au fost întocmite și transmise către Comisia Europeană documentele conexe PR Centru: Cadrul de performanță aferent Programului și cel privitor la abordarea dezvoltării urbane, care sunt menite să completeze Sistemul de Management și Control pentru Program.

De la începutul anului 2023, ADR Centru a pus în aplicare la nivel regional procesul dezvoltării și a implementării în mod descentralizat a proiectelor realizate cu fonduri europene. Agenția a demonstrat, astfel, că este, alături de actorii locali, pe deplin implicată realizarea atribuțiilor pe care le are în calitate de Autoritate de Management a Programului "Regiunea Centru". Concomitent cu acestea, au fost îndeplinite sarcinile asumate în primul rând în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2014-2020, la care s-au adăugat, în a doua jumătate a anului 2023, atribuțiile aferente calității de Organism Intermediar (OI) pentru Programul Tranziție Justă (pentru Regiunea Centru fiind vizată implementarea la nivelul județului Mureș), precum și de OI pentru Programul Sănătate.

ADR Centru a creat cadrul pentru ca orice cetățean din cele șase județe ale Regiunii să se informeze despre implementarea PR Centru, contribuind astfel la atingerea obiectivului principal al Programului, acela ca *regiunea noastră să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare, în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie realizată în beneficiul fiecărui cetățean*. În acest context, trebuie subliniat că primele ghiduri au fost publicate în consultare publică la finalul lunii Ianuarie 2023, iar sesiunile de depunere a proiectelor au debutat în cel de-al doilea semestru al anului, după sesiuni de informare specifice, organizate pentru fiecare tip de beneficiar în parte.

În esență, PR Centru 2021-2027 - care include 31 apeluri de proiecte și 4 instrumente financiare, pentru care este alocat un buget total de 1,38 miliarde euro - reprezintă rezultatul unui efort depus atât de personalul ADR Centru, cât și de toți factorii decizionali din Regiunea Centru. Consultările ample organizate de-a lungul întregului proces de elaborare a documentului au ținut cont de toate reglementările naționale și europene, dar și alte documente strategice în această activitate complexă.

Dincolo de activitatea pentru implementarea PR Centru, trebuie subliniată activitatea intensă a ADR Centru în procesul de implementare a POR 2014-2020, prin contractarea și monitorizarea proiectelor de investiții și dezvoltare de la nivel local. ADR Centru a urmărit constant progresul fizic al proiectelor precum și evoluția în ritm cât mai accelerat a plăților aferente cheltuielilor eligibile din cadrul acestor proiecte, astfel încât acest proces să fie realizat în procent cât mai mare până la data de 31.12.2023. De asemenea, în calitate de OI pentru POR 2014-2020 și ținând cont de prevederile OUG nr 36/2023, ADR Centru a derulat și activități privind închiderea proiectelor finanțate prin POR 2014-2020, elaborând propuneri pentru etapizarea unor proiecte, concomitent cu întocmirea listelor de proiecte nefinalizate sau nefuncționale de la nivel regional. Concomitent, a fost realizată și monitorizarea durabilității ex-post a proiectelor contractate în perioada 2007-2013, perioadă în care ADR Centru a avut calitatea de Organism Intermediar pe două programe de investiții regionale.

În Semestrul II al anului 2023, ADR Centru a încheiat cu MIPE Acorduri de Parteneriat pentru implementarea anumitor atribuții privind Programul Tranziție Justă – Prioritatea 6 (Județul Mureș) și a unor funcții privind implementarea Programului Sănătate, Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7, la nivelul Regiunii Centru. În baza acestor Acorduri, ADR Centru a dobândit calitatea de Organism Intermediar pentru implementarea acestor programe, prin care se pot atrage aproximativ 800 milioane euro pentru investiții care asigură dezvoltarea unor domenii specifice din Regiunea Centru.

În același timp, la nivelul ADR Centru s-a continuat implementarea unor proiecte de cooperare intra și interregionale, pentru definirea și implementarea de politici publice privind dezvoltarea regională, fiind susținute în același timp și activitățile de promovare a mediului de afaceri regional și atragere de investiții, prin întărirea parteneriatelor existente.

Ca și indicatori, putem sublinia următoarele rezultate principale:

- ✚ Pe parcursul anului 2023 activitatea de planificare a dezvoltării a fost constant susținută de date și informații statistice din teritoriu, în vederea implementării documentelor regionale de planificare a dezvoltării: Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru pentru perioada 2021 – 2027
- ✚ Au fost elaborate studii regionale, buletine statistice trimestriale, hărți suport și materiale informaționale, fiind derulate și activități de perfecționare profesională în domeniul planificării strategice și al îmbunătățirii serviciilor de inovare. Toate acestea au susținut activitatea structurilor partenariale regionale: Comitetul Regional pentru elaborarea PDR Centru (CRP Centru) și Consorțiul Regional de Inovare (CRI) al Regiunii Centru.
- ✚ A continuat procesul de dezvoltare a portofoliului regional de proiecte, prin completarea bazei de date online și identificarea posibilelor domenii de finanțare ale proiectelor incluse în portofoliu, prin aplicația online dezvoltată pentru a facilita administrarea acestui portofoliu de proiecte. ADR Centru s-a concentrat asupra transpunerii în PR Centru 2021-2027 a obiectivelor și măsurilor din RIS3, precum și de armonizarea, în conținutul Programului, a cerințelor obiectivelor de politică 1 și 2 cu nevoile regiunii.
- ✚ În privința implementării Programului Operațional Regional 2014-2020, la 31.12.2023 erau depuse un număr de 2.451 cereri de finanțare (inclusiv componenta SUERD), cu o valoare totală solicitată de peste 2.98 miliarde euro. Dintre acestea, sunt contractate 1191 proiecte – prin care se solicită fonduri nerambursabile în valoare de 1,43 miliarde euro. Având în vedere faptul că procesul de evaluare și contractare a cererilor de finanțare s-a încheiat, situația proiectelor contractate era următoarea: 468 de proiecte se aflau în implementare, 641 de proiecte în durabilitate și 82 reziliate.
Distribuția pe județe a proiectelor a căror perioadă de implementare s-a finalizat a fost următoarea: Alba 83 proiecte, Brașov 168 proiecte, Covasna 41 proiecte, Harghita 121 proiecte, Mureș 121 proiecte și Sibiu 106 proiecte; iar a proiectelor aflate în implementare a fost: Alba 96 proiecte, Brașov 80 proiecte, Covasna 43 proiecte, Harghita 73 proiecte, Mureș 111 proiecte și Sibiu 66 proiecte.
- ✚ În privința Programului REGIO 2014-2020 au fost realizate toate activităților de helpdesk și consultanță necesare pentru beneficiarii de fonduri, precum și activitățile de informare și comunicare la nivel regional privind POR 2014-2020 asumate prin Planul regional de Comunicare. De asemenea, s-a efectuat procesul de monitorizare a implementării și cel de verificare financiară a proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020.
- ✚ Sintetic, activitățile de informare și promovare a POR 2014-2020, precum și a celor de sprijin și asistență acordată potențialilor solicitanți de fonduri au constat în: 48 întâlniri de lucru privind POR 2014-2020 și 87 evenimente de informare, la care au participat în total peste 7350 persoane. La acestea se adaugă 28 de cereri de informații rezolvate și 30 solicitări de informații publice primite din partea mass-media sau a cetățenilor, elaborarea și difuzarea a 18 de informații de presă și comunicate care au fost preluate de media și s-au concretizat în peste 400 de știri și informații pentru publicul larg, fiind avizate 489 materiale de informare și publicitate elaborate de beneficiarii de finanțare.
- ✚ Monitorizarea implementării proiectelor contractate în cadrul POR 2014-2020 se referă la cele 1191 contracte aflate în implementare sau în perioada de durabilitate și a presupus: 427 vizite de monitorizare efectuate, plus 261 vizite de monitorizare ex-post aferente POR 2014-2020, verificarea rapoartelor de progres și de durabilitate ale beneficiarilor POR 2014 - 2020: 2575 rapoarte verificate. La acestea s-a adăugat procesarea a 1016 acte adiționale, pentru modificarea contractului de finanțare, precum și a celor aferente proiectelor etapizate, nefinalizate și nefuncționale. Au fost introduse în aplicația MySMIS toate informațiile privind monitorizarea tuturor proiectelor contractate.

- ✚ În cursul anului 2023 au fost verificate în cadrul POR 2014-2020 1425 cereri de prefinanțare/plată/rambursare, în valoare de 2.445.881.294 lei din bugetul FEDR (aproximativ 495 milioane euro), concomitent cu realizarea de 230 vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare și cu verificarea 1.654 dosare de achiziții publice. ADR Centru, prin Direcția OI POR 2014-2020, a analizat constant cu beneficiarii de finanțare modalitatea de încadrare a proiectelor aflate în diferite stadii de implementare în prevederile OUG 36/2023, referitoare la proiectele care pot fi etapizate, precum și a proiectelor care sunt nefinalizate sau sunt declarate nefuncționale.
- ✚ În cursul anului 2023, OI POR din cadrul ADR Centru a desfășurat și activități de verificare a durabilității proiectelor contractate pe POR 2007-2013 la nivel regional, realizând 5 vizite în teren pentru monitorizare ex-post și verificarea a 4 rapoarte de durabilitate.
- ✚ Anul 2023 a reprezentat o perioadă foarte importantă pentru implementarea Programului "Regiunea Centru", după aprobarea sa de Comisia Europeană în octombrie 2022 și lansarea de la nivel regional din noiembrie 2022. Programul – elaborat și gestionat la nivel regional de ADR Centru în calitate de Autoritate de Management - este realizat în cadrul unui larg parteneriat regional, pe baza obiectivelor europene privind politicile de dezvoltare regională și a documentelor regionale de programare. Urmărind ca Regiunea Centru să devină "o regiune curată, atractivă, competitivă, cu o mare grijă pentru mediu și în care resursele disponibile să fie utilizate rațional și durabil", PR Centru va utiliza un buget de 1,38 miliarde euro pentru dezvoltarea Regiunii Centru.
- ✚ Principalele activități realizate în cadrul PR Centru au vizat dezvoltarea Sistemului de Management și Control pentru program și transmiterea documentelor relevante la Autoritatea de Audit, concomitent cu elaborarea ghidurilor solicitantului și a metodologiilor de lucru suport pentru solicitanți și beneficiari.
- ✚ În cadrul activităților de programare au fost elaborate metodologii specifice pentru abordarea principiului DNSH și a imunizării la schimbările climatice, fiind realizate și analize privind utilizarea opțiunii de costuri simplificate, care au dus la obținerea evaluării favorabile de la Autoritatea de Audit pentru costurile unitare de instruire aplicabile apelurilor pentru sprijinirea IMM.
- ✚ În anul 2023, în cadrul PR Centru au fost pregătite documente referitoare la implementarea instrumentelor financiare și a fost elaborat Planul multianual de evaluare al programului, concomitent acționând împreună cu MIPE la dezvoltarea aplicației unice MySMIS 2021-2027.
- ✚ Din punct de vedere al promovării PR Centru, în anul 2023 au fost organizate și s-a participat la 69 evenimente (conferințe și sesiuni de informare) pentru potențialii solicitanți de fonduri, în cadrul cărora au fost diseminate, către mai mult de 4130, participanți informații despre tipurile de acțiuni finanțate și condițiile de accesare a Programului. Concomitent, au fost dezvoltate elementele de identitate ale Programului, Manualul de Identitate Vizuală (conform cu Ghidul național elaborat de MIPE) și a fost lansată și populată pagina de internet dedicată strict implementării PR Centru: www.regiocentru.ro. La finalul anului 2023, ADR Centru a creat, în baza acestei pagini de internet, prima aplicație cu specific regional din România care oferă informații în timp real utilizatorilor interesați de evoluția Programului, aplicație de mobil care poate fi descărcată gratuit de pe platformele transnaționale GooglePlay și AppStore (pentru sisteme Android sau iOS).
- ✚ Din perspectiva proiectelor de dezvoltare, în cadrul PR Centru au fost publicate pentru consultare publică 24 ghiduri ale solicitantului și au fost lansate 13 apeluri de proiecte. În urma acestor activități, la finalul anului 2023, situația proiectelor depuse în cadrul PR Centru a fost următoarea: 184 proiecte depuse, cu o valoare totală solicitată de 216,78 milioane euro, din care 168 cereri de finanțare se află în etapa de selecție, cu o valoare totală a sumei solicitate de 172,84 milioane euro, 3 proiecte au fost retrase/respinse, având o valoare totală a sumei solicitate de 2,67 milioane euro și 13 proiecte se află în etapa de contractare cu o valoare a sumei solicitate de 41,27 milioane euro.

- ✚ Autoritatea de Management pentru Programul Tranziție Justă (AM PTJ) din cadrul Direcției Generale Dezvoltare Regională și Tranziție Justă – MIPE a încheiat, în 25 august 2023, cu ADR Centru Acordul de delegare a anumitor atribuții privind implementarea Programului Tranziție Justă – Prioritatea 6 (județul Mureș), Agenția devenind Organism Intermediar pentru Programul Tranziție Justă 2021-2027 la nivelul Regiunii Centru. În acest context, în cadrul Organigramei ADR Centru a fost inclusă o structură distinctă - Departamentul Organism Intermediar Program Tranziție Justă (OI PTJ), subordonată Direcției Coordonare
- ✚ În privința implementării PTJ a fost creată o secțiune distinctă în cadrul site-ului ADR Centru dedicată implementării Programului în Regiunea Centru, care a fost populată cu informații referitoare la obiectivele, instrucțiunile și apelurile lansate sau în consultare și cu alte informații relevante despre program: <https://www.adrcentru.ro/ptj-centru/>.
- ✚ Având în vedere lansarea națională - în 20 octombrie 2023 - a primului apel de proiecte în cadrul acțiunii „Dezvoltarea întreprinderilor și a antreprenoriatului” – componenta „Investiții pentru dezvoltarea IMM care sprijină creșterea durabilă și crearea de locuri de muncă”, în data de 5 decembrie 2023, ADR Centru a organizat la Târgu Mureș o conferință regională de lansare a Programului Tranziție Justă. Evenimentul „Fonduri europene pentru mediul de afaceri din județul Mureș prin Programul Tranziție Justă” a fost organizat cu susținerea Consiliului Județean Mureș și a Camerei de Comerț și Industrie a județului Mureș. La eveniment au participat 89 de reprezentanți ai mediului de business mureșean.
- ✚ În iulie 2023 a fost semnat, între ADR Centru și MIPE, prin Direcția Generală Program Operațional Sănătate, Acordul de Delegare a unor funcții privind implementarea Programului Sănătate, Prioritățile 1, 2, 3, 4 și 7, pentru a stabili funcțiile delegate OI ADR Centru de către AM POS referitor la proiectele FEDR în cadrul priorităților menționate finanțate prin Programul Sănătate, precum și drepturile și obligațiile părților care decurg din această delegare, inclusiv modalitatea de a colabora în vederea implementării eficiente și la timp a PS în România.
- ✚ Pentru a susține promovarea programului și apelurilor publicate în consultare sau lansate, în luna septembrie 2023 a fost creată o secțiune pe site-ului ADR Centru cu informații și noutăți despre implementarea Programului Sănătate, care a fost populată cu informații despre program, apelurile lansate/în consultare, calendarul apelurilor de proiecte și alte noutăți, inclusiv cele 8 ghiduri puse în consultare publică: <https://www.adrcentru.ro/ps-centru/>.
- ✚ În domeniul proiectelor care sunt menite să susțină implementarea obiectivelor de politică a dezvoltării regionale, în cursul anului 2023, ADR Centru a continuat implementarea proiectelor finanțate prin programul Interreg Europe: Color Circle, E-MOB, RAMSAT, CHERRY și ORIGINN, la care se adaugă și proiectul BISNet Transylvania, finanțat prin programul Single Market. În a doua jumătate a anului trecut a fost aprobat spre finanțare proiectul ARCADIA, pentru perioada 2024-2028, finanțat prin Programul Horizon Europe, prin care vor fi sprijinite măsurile inovative și soluțiile bazate pe natură, pentru adaptare regională la schimbările climatice și dezvoltarea infrastructurii verzi și/sau albastre.
- ✚ ADR Centru a contribuit la activitatea Asociației Agențiilor de Dezvoltare Regională din Europa – EURADA, diseminând către potențialii beneficiari din Regiunea Centru oportunități de finanțare și de implicare în proiecte și evenimente de afaceri. Concomitent, prin Direcția Politici Regionale, Programe, ADR Centru a diseminat către partenerii din regiune propuneri de colaborare prin Orizont Europa, Interreg Europe, Programul Dunărea și Erasmus Plus. De asemenea, ADR Centru a susținut aplicațiile depuse de organizațiile din regiune și a depus, în calitate de coordonator, Proiectul ASIST4CIRCLE în cadrul Programului UE privind Piața Unică 2021-2027, la care se adaugă pregătirea, în calitate de partener, a două aplicații CIBIRETE și BRIDGE, depuse spre finanțare în cadrul Programelor Interreg Europe 2021-2027 și respectiv ORIZONT EUROPA.

- ✚ ADR Centru a continuat și implementarea a 2 proiecte regionale importante în domeniul comunicării și instruirii diferitelor categorii de public țintă privind atragerea fondurilor europene nerambursabile pentru dezvoltare, respectiv: noua generație EUROPE DIRECT pentru perioada 2021-2025, prin activitățile specifice Centrului de informare Europe Direct Regiunea Centru; precum și derularea activităților destinate reprezentanților administrației publice locale, în cadrul proiectului *„Sprijin pentru eficientizarea gestionării și implementării FESI la nivelul autorităților publice locale de la nivelul orașelor, municipiilor și județelor din România”*, coordonat de Asociația ROREG și finanțat în cadrul POAT 2014 – 2020.
- ✚ De asemenea, ADR Centru a continuat activitatea în cadrul parteneriatelor cu regiunile europene Brandenburg-Germania, Podkarpacie și Lublin din Polonia și ”Centru” din Republica Moldova. Din acest punct de vedere, Regiunea Centru a fost dată ca exemplu la nivel european pentru unul dintre cele mai active și mai îndelungate parteneriate de la nivel european - cel cu Landul Brandenburg - care a împlinit două decenii de funcționare.
- ✚ În același timp, în perioada de raportare s-au derulat activități de susținere a mediului de afaceri din Regiunea Centru, pentru creșterea competitivității mediului de afaceri și atragerea de investiții.

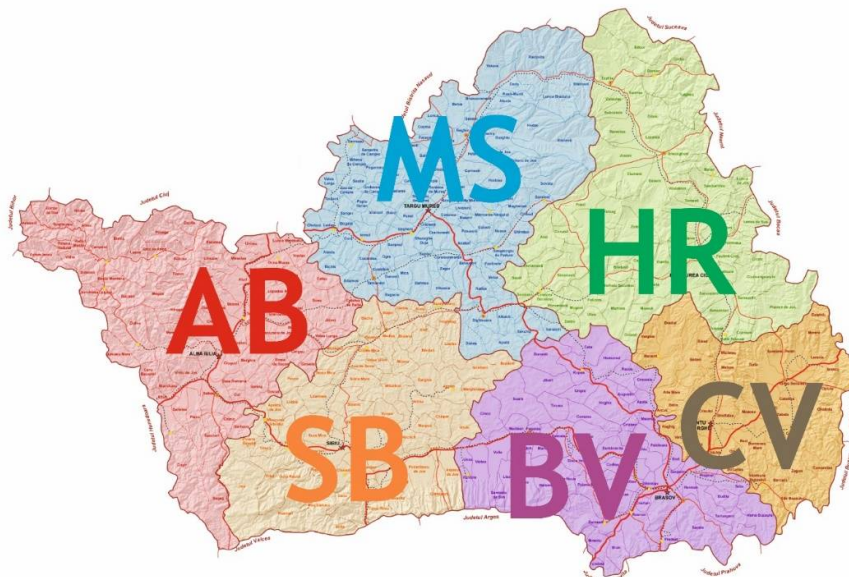
În concluzie, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și-a continuat misiunea de coordonare a procesului de dezvoltare regională, precum și activitatea în domeniul gestionării fondurilor nerambursabile la nivel regional. Aceasta s-a concentrat pe atragerea cât mai multor fonduri în Regiune care să sprijine activitatea Agenției și a actorilor regionali în procesul de dezvoltare a Regiunii, a promovat sursele de finanțare disponibile și a sprijinit potențialii solicitanți în accesarea acestora.

ADR Centru continuă procesul de descentralizare a implementării fondurilor nerambursabile alocate pentru dezvoltarea Regiunii Centru în perioada 2021-2027, prin implementarea PR Centru și sprijină partenerii regionali în dezvoltarea portofoliului regional de proiecte.

Toate activitățile ADR Centru au fost susținute de activitatea serviciilor suport, astfel încât organizația să devină competitivă, să-și îmbunătățească capacitatea instituțională și să răspundă misiunii sale privind dezvoltarea regională.

SIMION CREȚU
DIRECTOR GENERAL
ADR CENTRU

REGIUNEA DE DEZVOLTARE *CENTRU*

ALBA IULIA – 510093, Str. Decebal, nr. 12;
Tel: +40-258-818616; Fax: +40-258-818613;
E-mail: office@adrcentru.ro; Web: www.adrcentru.ro